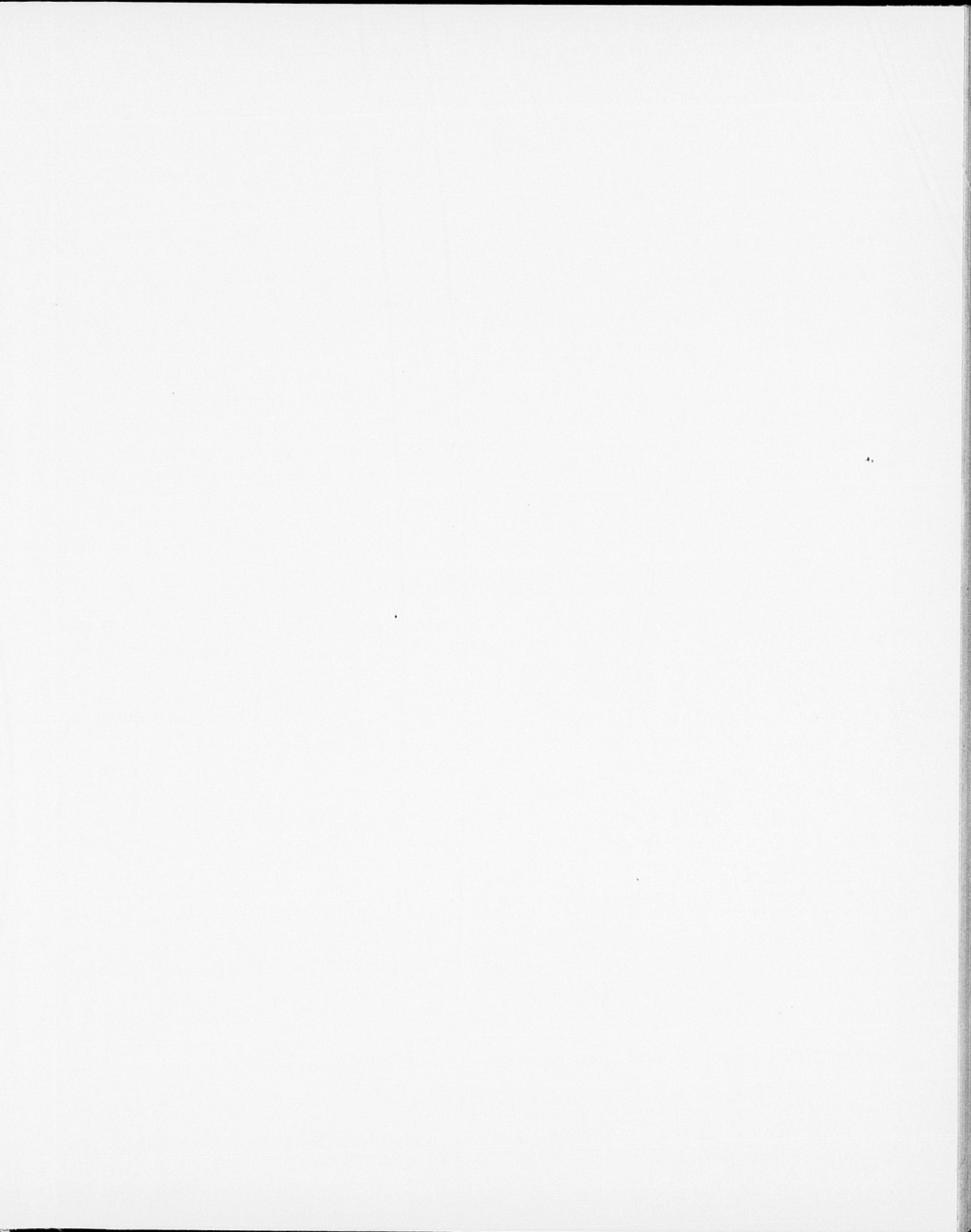

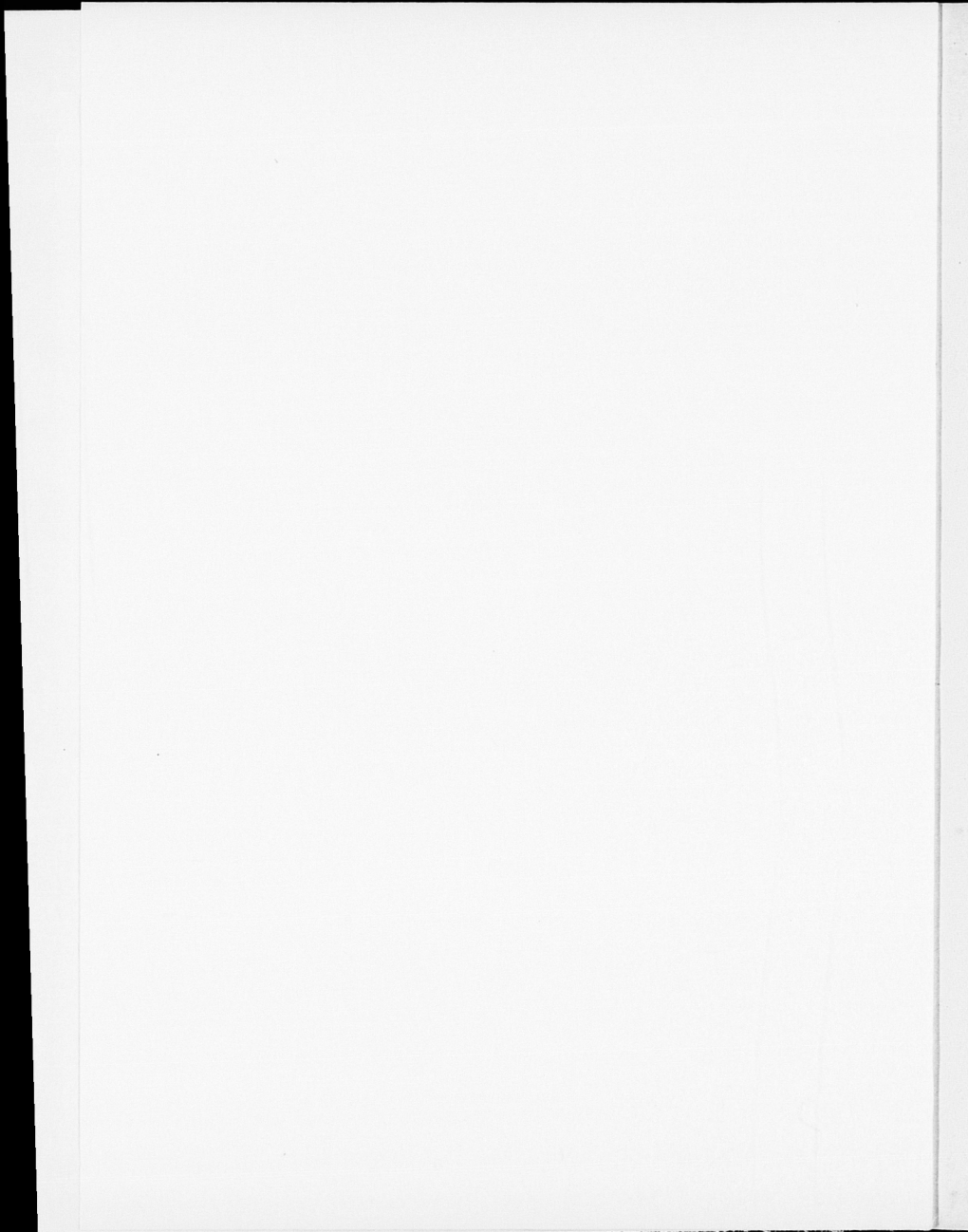
Del Pt

7/

17

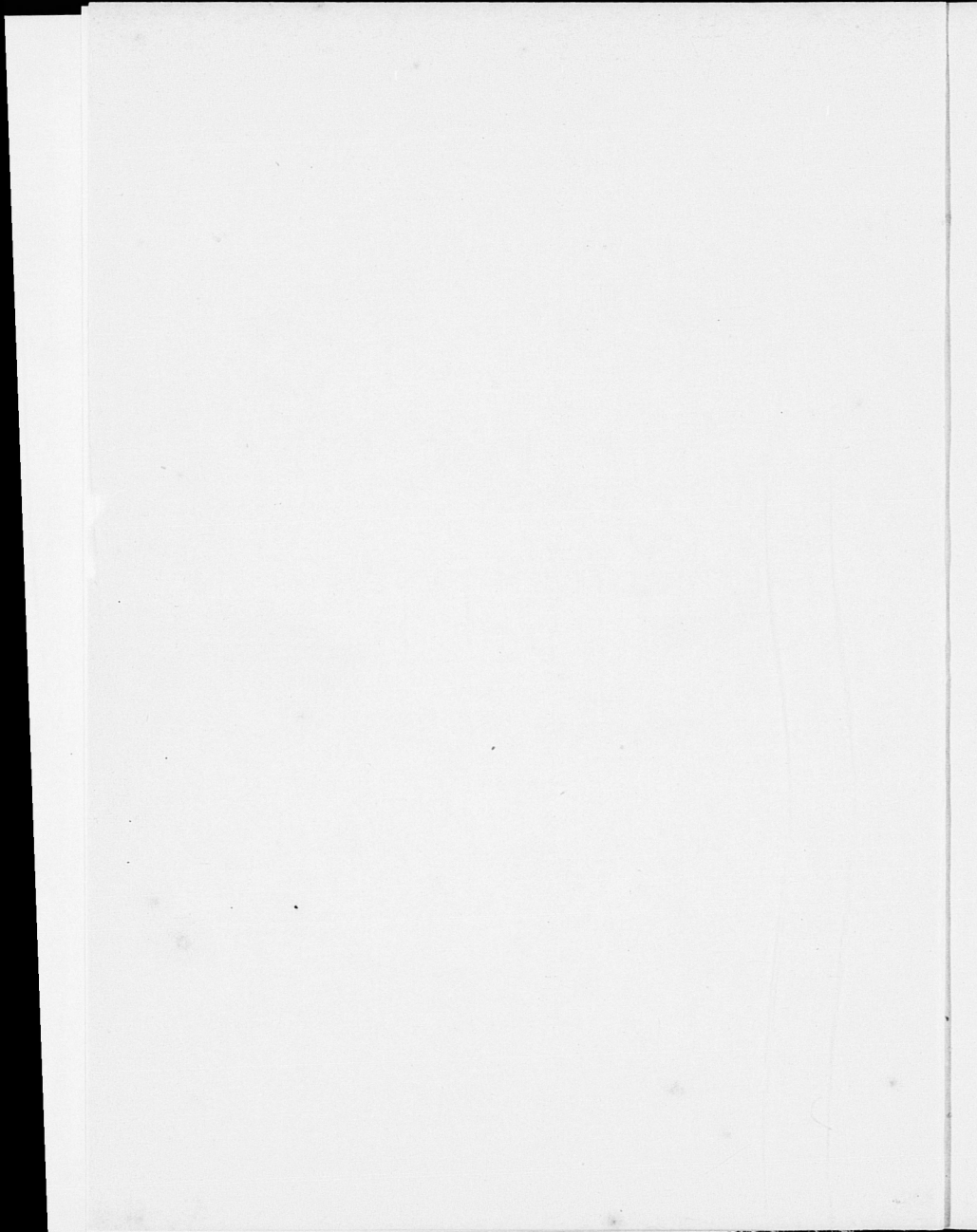

Private

RIJM EN ZANG.

Vk 7
17

RIJM EN ZANG

DOOR

B. VAN MEURS

ZESDE DRUK

HERZIEN EN VERMEERDERD.

'S-HERTOGENBOSCH

MAATSCHAPPIJ DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE

1889.

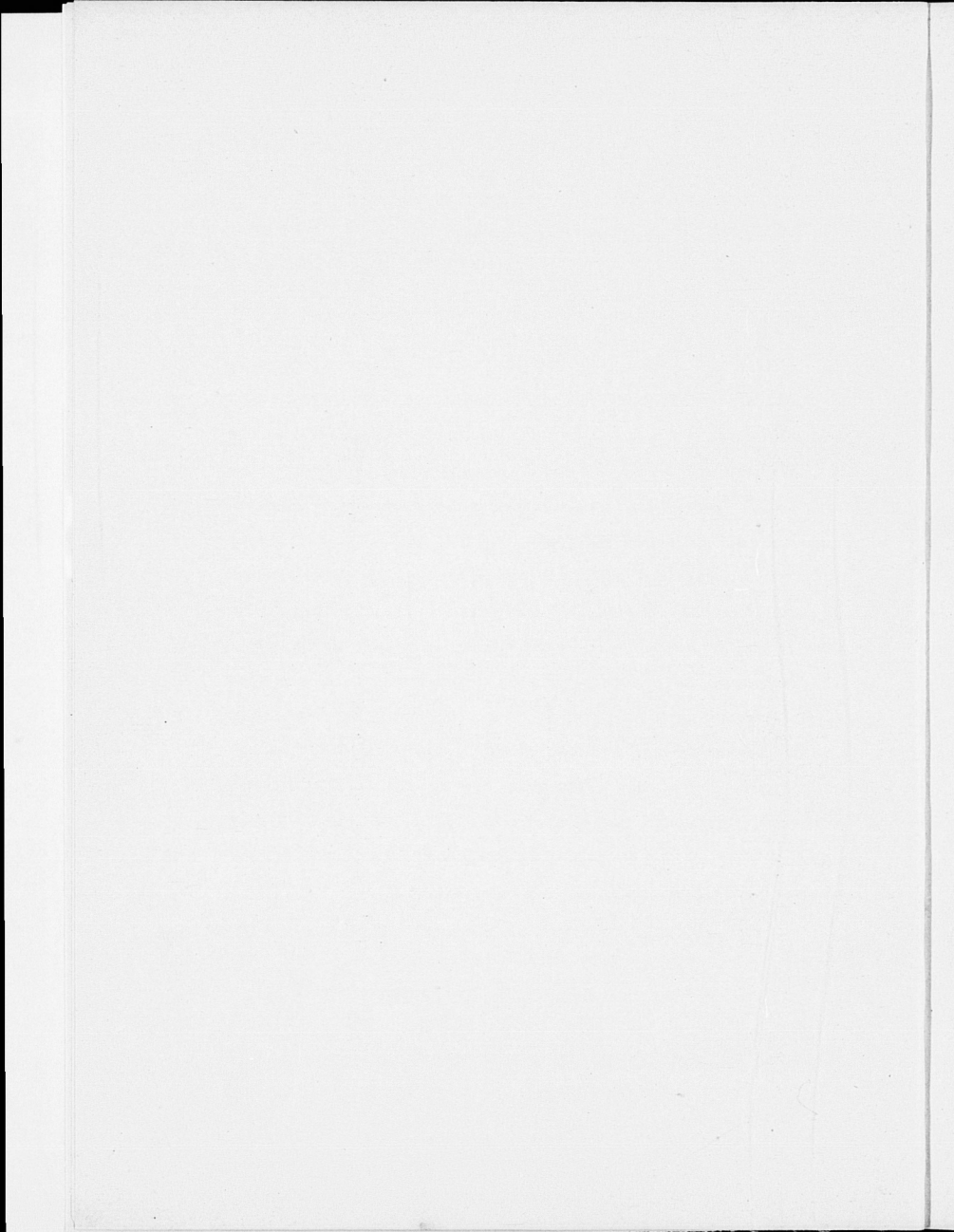
*Aan de Directie der Maatschappij
de Katholieke Illustratie.*

Van den vijfden druk, dien het bundeltje *Rijm en Zang* in 1876 beleefde, is de oplage van 2500 exemplaren sedert meer dan zes jaren uitverkocht, en niemand heeft mij tot hiertoe kunnen afrekken van het „vreemdsoortig” besluit, het boekje niet meer te laten herdrukken; uw voorstel echter om het nog eenmaal keurig uit te geven als een goedkoope premie voor uw uitmuntend tijdschrift de *Kath. Illustratie* en bovendien met geheel de winst dier uitgave het ledige kerkezakje te vullen van eene *R. K. Gemeente* in ons land, die zoo gaarne een *Maria*-altaar in haar nieuw kerkgebouw zou hebben, — lokt mij zoo sterk aan, dat ik ditmaal de beweegredenen tot volharding in mijn besluit zonder werking laat om *U* van ganscher harte het gewenschte fiat! te geven. Ik voeg er evenwel één voorwaarde bij: er moeten minstens vijftien stukjes worden weggelaten, omdat zij of reeds opgenomen zijn in den tweeden druk van *Kriekende Kriekske* en van *Germania's Dichtbloemen*, of het daglicht niet meer mogen zien: deze zullen natuurlijk door andere, nog niet verschenen of reeds elders geplaatste, vervangen worden.

Moge de zesde uitgave aan uw tweevoudig oogmerk beantwoorden!

Kuilenburg, April 1889.

Geheel de *Uwe*
B. van Meurs.

BIJ DEN EERSTEN DRUK.

Elk boek heeft een portaaltje.

Is dat onmisbaar? Neen!

De Lezer kan toch binnen,

Hij stapt er overheen.

Het is een soort van balie:

De Auteur staat daar alleen

Zijn zaakje te bepleiten,

En — klaagt zich aan meteen:

„Mijn vrienden, om de lettren,

(Een drukker, om den duit)

„Verzochten met veel aandrang:

„Geef toch je dichtjes uit!

„Toen, krank van al die pressie,

(Voor elk leed wast een kruid)

„Toen nam ik in mijn ootmoed

„Met huivring het besluit.”

Dan wordt met suikerpeertjes,
 Waar 't wormpjes *ik* in knaagt,
 De Lezer om een oordeel,
 Dat vlelend is, geplaagd.
 Ik neurie niet zoo'n deuntje,
 't Is minstens afgezaagd:
 Maar wordt tot elken prijs mij
 Een voorbericht gevraagd, —

Ziehier dan mijn portaaltje:
 „Als U een lachje ontschiet
 Bij 't lezen van mijn verzen,
 Bij 't zingen van mijn lied,
 Een lachje, dat geen deugd krenkt
 En toch verkwikking biedt, —
 Dan vraag ik maar één dankje:
 Bevit het boekske niet!”

VERTELLINGEN

EN

NAVERTELLINGEN.

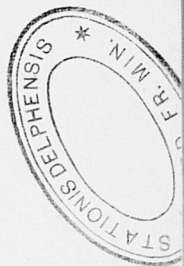
DE BEWAARSCHOOL.

„Laten wij het bekennen : daar zijn Kinderrampen ! Klein en nietig van onze verwaande hoogte beschouwd , maar gewichtig en groot , in de kleine evenredigheden van de kinderwereld.”

Camera Obscura.

Hoe mij dat duf vertrek nog heugt,
Waarin 'k als dreumes werd gestald ,
En zich mijn eerste levensvreugd
Zes uren daaglijks zag vergald !

Wij zaten daar — een vijftigtal
Recruten van zes, zeven jaar —
Op houten bankjes laag en smal
Als metselsteenen aan elkaar.
Wij zaten daar te koekeloeren ;
Wij mochten er geen vin verroeren
Noch tong, tenzij op hoog bevel
Der snuifdoos van de mammesel :

Klop, klop! Nu in de handen klappen;
Klop, klop! Dan met de voeten trappen;
Nu draaien met het hoofd in 't rond;
Dan tellen, spellen, bidden, zingen
Op hoogen toon en uit één mond, •
Dat hooren mij en zien vergingen.
Och, och! wat heb ik vaak gedocht:
Dat Vaders jas mij passen mocht!

Hu! 'k zie haar nog, die schoolmatres
Met neepjesmuts en grijze bles,
Met spitsen neus en ronden bril.
'k Hoor uit dien wagenwijden mond,
Als die Roodkapjen eens verslond,
Den schreeuw nog: „Kwaje jongen, stil!”
Ai mij! ik zei geen kik noch mik,
Toch gaf ze mij een „watjekouw”
Of kneep mij de armen bont en blauw.

Die tang! wat had ze op mij den pik!
Van elk gefluit en luid genies,
Van ieder propje dat precies
Terechtkwam op de schijf der klok, —
Was ik alleen de zondebok.
Ik wou de daders niet verklikken,
En moest voor hen de pillen slikken.

Die schreeuwende onrechtvaardigheid,
Waarmede ik op het levenspad
Helaas! zoo vroeg te worstlen had,
Ontsproot uit een onnoozel feit.
't Was voorjaar: alles stond in 't groen;
De meikers wou niet onderdoen
In 't blozen voor de lenteroos;
De kevers gonsden door de lucht,
Ik schaakte ze in de volle vlucht
En stopte ze in een spanen doos,
Die met twee venstertjes van glas
Voor hen als een bewaarschool was.
Ook kreeg 'k er vijftig bij elkaar
(Het was een heuglijk keverjaar!)
Maar vijftig wat er mee beginnen?
Daar schoot mij een idee te binnen,
Hetwelk ik zorgloos, onbedacht
Des andren daags ten uitvoer bracht.

Dien morgen — nooit was 't voorgevallen —
Kwam ik in school het eerst van allen.
't Bevreemdde mij zoowel als haar.
Ik zorgde, dat haar oog niet viel
Op wat er wriemelde in mijn kiel,
En loerde, en nam mijn slag goed waar,
En wierp tien kevers in de alkoof
En eens zoo veel nog in haar stoof.

Nauw was het guitestuk bedreven,
Of 'k voelde reeds de scherpe beten
Der kevers in mijn teer geweten.
'k Had al mijn knikkers willen geven,
Mijn vlieger, spaarpot, wat al niet,
Zoo 't domme ding niet was geschied.
Ach, zucht op zucht van rouw en smarte
Ontsnapten 't angstig pooplend harte.
En toen, wat later, mammesel
Met luid gegil en vlamrende oogen
Van uit haar warme voetschabel
De molenaars zag opgevlogen,
En zij, gelijk een waterhond,
Haar rokken schudde, en in het rond
Als razend sprong, en heel de school
't Uitschaterde van pret en jool, —
Bekroop zóó de angst mijn arme ziel,
Dat 'k bijna van mijzelfen viel.

Ach, 't hart zou mij opnieuw gaan bloeden,
Wanneer 'k het droef gevolg verhaalde.
Wie kind geweest is, kan 't vermoeden
Welk lichaamsdeel 't gelag betaalde,
Ook voor den slapeloozen nacht
Dien mammesel had doorgebracht.
Maar 't ergste was, dat 'k sinds dien tijd
Ter prooi bleef aan haar wrok en nijd.

'k Had daaglijks van begin tot ende
Mijn „dag van gramschap en ellende.”
Doch neen, dit vond ik 't ergste niet,
Maar wèl, dat ze elken Zaterdag,
Wanneer zij mij de deur uit stiet,
Me een prentje gaf van goed gedrag
En — in het bijzijn van mijn Moe —
Een kus nog op mijn wangen toe,
En mij haar „liefje” noemde en „hartje.”
Die valsche kat! door zulk een streek
Kreeg zij mij weer in de andre week,
Of liever, kreeg zij weer — haar kwartje!

EEN SNEE DOOR DEN NEUS.

„Dokter Faust!” meldt de knecht.

„Wel komaan, wat je zegt!”

Roept mijnheer. En hij huppelt naar voren

En verwelkomt met vreugd

D'ouden vriend zijner jeugd,

Die zooveel van zijn wondren doet hooren.

Om het zeldzaam geval

Werd er aanstonds een tal

Oud-studenten te zijnent ontboden

Op een eerebanket,

En niet één had belet,

En niet één liet zich twee keeren nooden.

En zij waren verrast
Bij het zien van dien gast,
(Ja, wel raar kan een stuivertje rollen!)
Die voorheen, nog student,
Als een nil was bekend —
Nu een feniks in toovren en kollen!

't Was een vroolijk festijn :
De welvloeiende wijn
Maakte spoedig welsprekende tongen:
Elke toast, mal of vroed,
Werdt met klinken begroet
En met davrende *virats* bezongen.

„Beste Faust — sprak er een —
„Toe! nu moest je meteen
„Ons een proef van je tooverkunst geven!”
Met het glas in de hand
Roepen allen: „charmant!”
En herkauwen het „lang zal hij leven!”

Dokter Faust zegt: „Welnu!
„Maar de keus is aan u!
„Wat verlang je? en ik laat het je kijken!”
En nu zit men er in,
Want niets schiet in den zin,
Hoe ze 't voorhoofd ook fronsen en wrijven.

Daar roept één: „Bij mijn baard!
„Zie, we zijn nog in Maart,
„En het sneeuwt en begint weer te vriezen —
„Nu zou ik voor mijn deel
„Wel het liefst een tafreel
„Uit het hartje des zomers verkiezen.” —

Dat idee vindt men knap,
En men wil voor de grap
Op de tafel een wingerd zien groeien,
Aan welks ranken in 't rond
Ieder, vlak voor zijn mond,
Een tros heerlijke druiven ziet bloeien.

Dokter Faust zegt hierop
Met een glimlachje: „Top!
„Maar past op: hangt de tros voor je blikken,
„Geen van u snijde 'em af
„Vooraleer ik mijn staf
„Op de tafel tot tweemaal doe tikken.” —

Zie — met toovrend gesis
Rijst daar op uit den disch
Een welriekende, prachtige wingerd,
Die zijn ranken gedwee
Tot een groene moskee
Om de gapende toeschouwers slingert.

En een zwellenden tros
Met een gloeienden bos
Zien ze vlak voor hun neustoppen hangen,
En het mes vatten ze op,
En zij wachten den klop
Van den staf af met smachtend verlangen.

Hoor! daar slaat hij: tik! tik!
En zij gillen van schrik
En zij gooien het mes van zich henen:
Elke doodsbleeke gast
Heeft geen druiventros vast,
Maar zijn neus! — en de tros is verdwenen.

Eén vooral werd gefopt,
Die, eer Faust had geklopt,
Door den tros had gesneden maar even;
Want die kreeg me — fameus!
Toen *een snee door den neus*.
Dit is sedert een spreekwoord gebleven.

DE FUGGER-HOND ¹⁾.

Daar was ereis een hond, genaamd... een hond...

Kijk, kijk, dat 's een mooie!

Nu ben ik zijn naam kwijt.... maar 'k vind hem terstond;

Hoe hiet die held ook weer van Troje,

Die Patrocles *ad patres* zond?

„Achilles, bedoelt ge?” Neen, die niet! „Ulysses?”

Met uw verlof, 'k moet zeggen dat het weer mis is!

„Hector dan?” Precies! Ge haalt mij 't woord uit den mond.

Nu dan, die hond, genaamd Hector, diende als lakei

Bij een graaf in Bei-

Eren, en droeg voor livrei

Een gekruld wit haren pak

Met hier en daar een bruine vlak.

¹⁾ Deze vertelling heeft ten grondslag eene anecdote, die mij door graaf Fugger-Glött mondeling werd medegedeeld als in de dagen van *Olim* bij een zijner voorvaderen gebeurd. Zij leeft nog, vooral als spreekwoord, in den mond der Beieren. *De Schoolmeester* van Van Lennep, die een soortgelijk geval berijmde, heeft van de bestaande traditie den echten honden-naam overgenomen.

Behalve in 't gewone postje van wachter,
Was hij nog in iets anders een specialiteit,
Waarvoor niet elke hond in de wieg is geleid:
Alle dag — vestig uw aandacht op dit feit! —
Alle dag ging hij van huis, op zijn eenigheid,
Midden door de stad naar den slachter,
Met een mand in den bek, en bracht er
De complimenten van meneer, mitsgaders een brief,
Kreeg dan een rollade, karbonade of een bief,

Met het gewone „as-je-blijf”
En rende, als een paard bij een harddraverijtje,
Weer naar huis toe om 't bestelde lekkernijtje
Heusch te offfreeren aan 't grafelijk appetijtje.

„Lieve deugd!” roept een huismoederlijk zenuwgestel,
„Ik zou je danken, hoor, voor zoo'n roekeloos spel!”
Roekeloos, zegt u? Maar graaf Fugger wist zeer wel,
Dat zijn Hector vreesde voor duivel noch hel.
Van eerlijkheid en trouw was hij beter model
Dan menig generaal, majoor of kolonel
Van 't leger der Spaansche koningin Isabell'.
Dat zal je hooren als 'k de historie verder vertel!

Er woonden in de buurt een stuk of tien Keezen,
Die, als zij Hector zagen passeeren met de mand,
Een fontein voelden springen uit elken tand.

Hoe wenschten zij dan vurig in zijn plaats te wezen,
Of door hun geblaf hem te kunnen *bevroezen*!

(Dit werkwoord geeft mij een rijm aan de hand,

Maar of het wel recht in den haak is,

Dat zullen wij zien

Over een jaar of tien,

Als de B van 't Woordenboek der Nederl. Taal misschien

Uit de maak is.)

L'union fait la force — zegt de Belgische cent,

Dat is (zoo je 't Fransch niet meer op je duimpje kent):

„Eendracht maakt macht,”

Een spreuk, die na Sadowa's Slacht

Door Bismarck in *La force fait l'union* is overgebracht.

Nu, door beide spreuken te applicceeren,

Wilden genoemde Keezen het probeeren

De mand met vleesch te annexeeren.

De onderneming was nog al tamelijk scabreus,

Dat kregen ook allen zeer goed in den neus;

Maar zij wisten elkander te animeeren

En namen „Vleesch of de dood!” tot hun leus.

Het jaar vijf duizend, zes honderd en zeven

(Volgens den joodschen almanak)

Ging Hector op een zomerschen dag met kalfsgehak,

Heel op zijn dooie gemak

Naar huis; toen op eens zoo'n kleine bullebak
Hem een spaak in het wiel stak.

„Sta!” riep de Kees,

„De dood of het vleesch!”

Wat drommel! dacht Hector, dat is 't eerst van mijn leven!

Hij zet de mand neer, gebruikt zijn tanden eens even...

En Keesje, ocharm! krijgt het vleesch noch den dood,

Maar een soort vaccinatie;

Hij galmt een lamentatie,

En hinkt weg als een paard met vernagelden poot

Bij een lijkstaatsie.

En Hector zwaait hoezee! met zijn staart,

Pakt de mand op, kalm en bedaard,

Denkend dat de lucht voor goed is opgeklaard.

Maar jawel, mis! Na een paar honderd passen

Daar hoort hij opnieuw, en erger nog, bassen:

Drie Keezen plus drie en nog eens plus drie

Stormen aan als „Lützows wilde Cavallerie.”

Zij tieren en razen als Garibaldisten,

Als Luiksche Congresjongens en Geneefsche Socialisten,

Als Weener Scherpschutters en Parijsche Communisten,

En nog meer van dat volkje op *isten*.

Maar Hector laat die gemoederen maar gisten

En zet zich in postuur

Van Napoleon in 't heetst van het vuur.

Jongens, dacht hij, goede raad is hier duur:

Eén tegen negen — 't gaat boven mijn krachten!
 Verraad plegen, de plaat poetsen? Daarvoor ben 'k te braaf!
 (Hij gaf op dit punt niets toe aan den braafsten Zouaaf)

't Is zaak dus, den vijand maar af te wachten,

En moet het, te sterven op 't bed van eer.

„Halt!” roept hij met een stem als een beer,

„Geen voetstap meer,

„Of ik leg jelui alle negen er neer!”

Maar gelijk weleer

Het getrommel der trommen van *bürger Santerre*,

Niet anders smoot

Het gekef van de Keezen 't waarschuwend woord:

„Wraak! wraak! bloedhond, jij hebt van ons soort

„Daar straks wederrechtelijk een broeder vermoord!

„Wraak, Keezen, wraak! Voort! voort!” —

Zóó schreeuwend stormen zij *ventre à terre*

Langs verschillenden kant

Op Hector — neen pardon! op zijn mand.

De kloppartij, die nu plaats greep, te beschrijven,

Zou mij te ver en in een zee

Van gemeenplaatsen drijven.

Ik maak er dus korte metten mee,

En zeg: Hector kreeg al vechtend een lumineus idee,

En begon, terwijl door zijn waterproef-kleeren

Hem het zweet uitbrak, aldus te redeneeren:

Op den langen duur kan ik dat kanalie niet keeren,

Ja, ik voorzie,
Dat die Keezen-Compagnie
Na een minuut of drie
Heel den bal hachis
Naar binnen heeft en uitroept: „adie!”
„Nu kan je gaan protesteeren
Tegen een *fait accompli*!” —
Ik weet dus niets beters uit te vinden
Dan het gehakt zelf maar te verslinden;
't Blijft toch bij slot van rekening
In den familiekring!
„*Honni soit qui mal y pense!*” roept hij tot de honden,
Die echter het devies van den Kouseband
Evenmin begrijpen konden
Als het feit, hoe in een paar seconden
Heel de proviand
Uit de mand
In de binnenhaven van Hector was aangeland. —

VAN EEN POMP DIE PIEPTE,
NIET MEER PIEPTE EN WEER PIEPTE.

De hofmaarschalk spreekt officieel
Tot 's Konings dienstdoend personeel:
„Er is vandaag groot nieuws in 't land!
Een knappe Prins vroeg om de hand
Van 's Konings dochter. Naar ik hoor,
Is 't zaakje er al zoo goed als door,
En krijgen wij, heel gauw misschien,
't Geluk d'aanstaande hier te zien.
Om deze reden meld ik u:
De schoonmaaktijd begint reeds nú.
Dus, voorwaarts marsch! het kleed geklopt,
Den muur gewit, den vloer geschrobd!
Spaart zeep noch terpentijn noch was,

Dat alles blinke als spiegelglas!
Zorgt dat van venster, deur of poort
Geen knarsen, kraken wordt gehoord!
Vooral: geen pompen piepen meer!
Onthoudt dit goed — het geldt onze eer:
 Geen pompen pompen pompen,
 Geen pompen piepen meer!”

Geen pompen piepen meer! dat's waar:
Er staat een echte pieper daar,
(Je raadt het niet, 't is al te gek!)
Vlak over 's Konings slaapvertrek.
Om vier uur, iedren morgen, prompt
Wordt aan die pieperpomp gepompt,
En 's Konings trommelvlies doorboord,
En 's Konings morgenslaap verstoord,
De morgenslaap, bij welks gemis
Men overdag nooit lekker is.
Zijn liefde is waarlijk veel te groot,
Dat hij dit piepen niet verbood!
Nu zette ook wederliefde ons aan,
De hand eerst aan die pomp te slaan!”
Hij sprak — en alles vliegt er heen
En schroeft de pompkast ras uiteen,
En wrijft het pompwerk keer op keer
Met olie, groene zeep en smeer,
 En eindelijk eindelijk,
 De pomp die piept niet meer!

Den morgen van den andren dag —
Wat toch den Koning schelen mag?....
Het gaat hem heusch niet naar den zin,
Want nijdig kijkt hij als een spin.
Zijn dochter noodt hem aan 't ontbijt,
Maar raakt geen kruimel aan hem kwijt;
't Is dito aan den middagdisch.
Haar vraag, waarom hij brommig is,
Beantwoordt hij met nieuw gebrom:
Hij weet ook zelf niet recht waarom.
Zoo eindt zijn dag en komt de nacht,
Die slapeloos wordt doorgebracht.
Terwijl hij, kijkend als een uil,
Naar de oorzaak zoekt van zijn gepruil,
Daar hoort hij 't weer vier uren slaan,
Daar hoort hij ook de pomp weer gaan..
„Maar drommels, stil! wat's dāt nu weer?
De pomp — daar heb 'k het — piept niet meer!
Ha! drommels drommels drommels,
De pomp die piept niet meer!”

Kwam 't hooge woord er nu maar uit:
„Die pomp heeft het bij mij verbruid!”
Maar neen hij blijft een dag of vier
Nog even pruilig, spreekt geen zier;
En daar hij ook niets hooren wil,
Staat heel de Staatsmachine stil.
Zijn dochter, droomend van haar Prins,

Zit in de naarheid alleszins
En stelt zich 't allerergste voor:
't Engagement gaat nu niet door!
Zij zucht en kucht, zij vraagt en klaagt.
Maar als de vijfde morgen daagt,
Daar trekt hij los: „Dat komt er van,
Als dochters droomen van een man!
Nog zijn ze niet geëngageerd,
Of heel de boël loopt glad verkeerd.
Niet slapen kan ik — 't gaat te veer —
Want ook die pomp, hm!... piept niet meer.
Ja, donders donders donders,
Die pomp die piept niet meer!”

„De pomp die piept niet meer!” Dit woord,
Stil door den hofbarbier gehoord,
Vliegt, fluisterend van oor tot oor,
In één minuut den hofkring door.
En heel de hofstoet komt bijeen,
Trekt met den hofmaarschalk er heen,
Omringt de pomp van allen kant
Met boenders, borstels, steen en zand
Om 't smeersel er van af te doen, —
Trots adel, titel en fatsoen
Spant iedereen zich in en grijpt
En schraapt en krabt en slijpt en knijpt
En draait en zwaait en plukt en rukt
Het pompwerk — of het piepen lukt...

„Daar komt het! — stil, daar piepte wat —
Wat piepte daar?... Een jonge kat!
De pomp gaat zachtken als een veêr,
Maar jammer, ach! zij piept niet meer!
Ach, jammer jammer jammer,
De pomp die piept niet meer!”

De nood intusschen steeg ten top.
Nu hield — er zat niets anders op —
Het ministerie 's avonds laat
Omtrent die pompzaak extra-raad.
Het wikte en woog en nam besluit
En voerde 't staandevoets ook uit.
Het schreef den hofmechanicus
Een mooien brief die luidde aldus:
„O gij, de roem van 't Vaderland,
Help door uw kunst ons uit den brand.
Ter oorzaak van veel vet en smeer
Piept 's Konings pomp, helaas! niet meer;
Dit maakt zijn nachten slapeloos,
Zijn dagen landerig en boos.
Hij weigert zelfs zijn trouwziek kind
Den Prins te ontvangen die haar mint.
Och, geef die pomp het piepen weer,
Dan schenken we u het kruis van eer;
Geef morgen morgen morgen
Die pomp het piepen weer!”

De hofmechanicus dacht: „ei!
Dat lijkt me wèl, zoo 'n karrewei!”
Hij kwam — bekeek geweldig lang
Het mechaniek: den zuigerstang,
Den slinger en den tuimelaar —
Zat met de handen in het haar
En sprak toen: „Excellenties, hoort!
Eer-danst een olifant op 't koord
En springt een walvisch door een ton,
Eer legt ge een hoepel om de zon
En vangt ge een staartster in een strik —
Eer een mechanicus als ik
Die pomp weer kan doen piepen. Doch
Een laatste middel rest mij nog:
Ik zet er bij manier van knop
Een kunstig piepwerk boven op;
Gaat dan de zwengel op en neer,
Dan piept de pomp als vroeger weer,
Als vroeger vroeger vroeger
Zoo piept de pomp dan weer!”

Het duurde nog een lange week —
Toen was de pomp weer heel op streek.
Kijk, 't piepwerk staat er boven op,
Verborgen in vergulden knop;
Het piept zoodra de zwengel gaat.
Sinds — 's morgens als 't vier uren slaat --
Ontwaakt de Koning door 't gepiep

Van een pomp die piepte.

En rekt zich uit en ademt diep
En trekt zijn slaapmuts over 't oor
En keert zich om en slaapt weer door...
Staat eindelijk op, is goed gemutst
En eet en drinkt met smaak en lust,
Is allerliefst geheel den dag,
Geeft hier een knikje en daar een lach,
Zegt tot zijn dochter, suikerzoet:
„Meid, wil je'm trouwen, mij is 't goed!”
Ook moet hij zich met Staatsbeheer,
Kortom, 't is de oude Sire weer.
 Heil, Sire Sire Sire!
 De pomp die piept nu weer!

DE LOOPENDE LESSENAAR.

Er leefde in de hoofdstad van Holland voorheen
Een jeugdig, springlevendig joodje;
Zijn rug, favoriet der natuur, naar het scheen,
Boogde op een uitstekend cadeautje;
Het schelpje was uiterlijk leelijk en min;
Maar o! wat lief pareltje straalde daar in.

„Wat draait de fortuin in de wereld toch gek!
„Khijk, de overvloed throont op mijn schouders,
„En heel mijn famielje heeft sjovel gebrek....
„De rugsteun wil 'k zijn van mijn ouders!
„Mijn last zal verlichten den last die hen drukt!
„Ghesmuld zal er worden as 't plannetje lukt!”

„Niet rond is mijn bochel, maar ziemelich plat,

„Niet horisjontaal, maar wat hellend —

„Daarmee win ik zeker een boël mazemat!”

Zoo sprak Jaapje Blok heilvoorspellend.

Hij kende de knobbelverklaring van Gall? ...

Een antwoord hierop voert te ver ons van wal!

Zijn moeder moest koesjes en duivekers vlug

Vermaken zijn sabbatsche jasje:

„Naai, memmele, zakjes precies op den rug,

„Hier rechts en daar links van mijn kasje:

„In 't één berg je een inktkoker, ouwels en pen —

„In 't ander pampier net zooveel as je ken!”

Nah! klaar is het jasjen en Jaap schiet het aan,

En gaat op de Beurs speculeeren:

Vijf ejenten een brief! Khomt maar achter me staan,

„Daar vind-je 'et bureau, mijne heeren!”

Probatum! men schreef — en men loeg zich een bult,

En thuis bij ons Jaapje werd lekker gesmuld!

KUUKLEKUU!

Allô dan — weigren mag 'k oe niet —
'k Vertel nog wat uut d'ouwen tied
En op den trant van 't KRIEKEND KRIEKSKE!
Een, die maor leefde van den wiend,
Een mulder, had 'en ennig kiend,
Een knappe dern, heur naom was Driekske.

Ze was umstricks twee kruuskes oud,
En, as de meiskes, graog getrouwd,
Maor niemand kwiem um haor te vraogen.
Een muldersdochter um de hand
Te vraogen — jong! dâ was astant
En wou wâ zeggen ien die daogen!

Toch dacht op zeker dag er een:
 Kum, kum! Ik waog 'en blauwe scheen;
 Krieg 'k Driekske nie, dan vraog 'k 'en ander! —
 De mulder ziet hum veur zich staon,
 En denkt: die jong steet mien goed aon,
 Hie's knap en de eugskes kieken schrande.

„Hoe hiette?” — „Klaos” — „Wat is oew part?” —
 „Een leege buul met eerlik hart!” —
 „Daor kan 'en mins bij hongerlijen;
 „Wâ kunde, zeg, waor leefde van!” —
 „Ik ken 'en kunstje!” — „Zoo! Wâ dan?” —
 „Ik kan precies as haonen krêjen!”

De moeder en de dochter saom
 Die zaoten luustrend veur 'et raom,
 En lachten spottend dikke traonen.
 De mulder hield zich ien, en zei:
 „Jong, laot is heuren dâ gekrei!” —
 „Heur: kuuklekuu!” — „Precies as haonen!” —

„Dâ kunstje, manlief, is kemiek;
 „Maor, brengt 'et zoden aon den diek? —
 „Heel veul! Dâ kan 'k oe daodlik toonen!
 „Zeg: gêfde oew dochter mien tot vrouw,
 „As 'k ien één nacht 'en landgoed bouw,
 „Waar zelfs een keuning op mag wonen?” —

De vaoder kiekt zien Drieksken aon
 En Drieksken moeder Wâ gedaon?

Afijn ! — ze wouën 't is prebieren.
 De mulder stêkt de hand toe: top!
 Klaos zet 'en kuuklekuu der op,
 Um al zien bliedschap uut te gieren.

Toen zei ie: „Mulder, word nie bang,
 „Maor 'k heb den duuvel al siends lang
 „Beloofd, dat ik mien woord zal houwen
 „En dān mien ziel hum af zal staon,
 „As ie, veur 't krêjen van den haon,
 „Een landgoed naor mien zin zal bouwen!”

„'k Heb dā kontrak op parkement
 „Met eigen bloed geteikend!” — „Vent!
 „Wâ zegde daor? Foei, wilde is zwiegen!
 „Houw jij maor met den Droes oew woord;
 „Maor ik brêk daodlik ons akkoord,
 „Mien Driekske kunde zóó nie kriegen!” —

„Bedaor ! 'k Bin nog niet uitgepraot:
 „De Saotan duut mien ziel gen kwaod,
 „Went 'k weet hum ien de luur' te leggen,
 „Daor dient nou juist mien kunstje veur!” —

Toen zei de mulder: „Albeneur!
 „Dan hêk oe verders niks te zeggen!” —

Nou zien we Klaos ien 't licht der maon
 Op d' umgang van den meulen staon
 En daor den Ouwe kommandieren :
 „ „Zurg, dat al 't werk is afgedaon
 „ „Precies veur 't krêjen van den haon !” —
 De duuvel zei : „'k Zal nie mankieren !” —

Verblits ! Toen goeng 't er fris op los :
 Hier kwiem 'en perk en daor 'en bosch
 Met werme plekskes, koele laontjes
 En veuglenzang en bloemenpracht,
 En riengsgewies 'en breeje gracht
 Vol ploetrende eendekes en zwaontjes.

Ien 't midden kunje 'en viever zien,
 Daor drieft 'en snoeprig bootjen ien
 Um mee te vissen en te vaoren.
 Daorachter, kiek ! kumt uut den grond
 't Kastêl met beelden veur 'et front
 En marmer trappen en pilaoren.

En heuger, heuger riest 'et op...
 Nou bin' ze al aon den torentop...
 Nou bin' ze al bezig met de leien...
 Perjen ! denkt Klaos, 't wordt meer dan tied,
 Of 'k raok er nog mien ziel bij kwiet !
 En hie zien kuuklekuu's aon 't krêjen.

„Hou! — roept de duuvel — valsch gedaon!

„Je kreit wel mooi, maar bint gen haon!” —

„Ik krei toch echte haonen wakker;

„Heur maor, Sinjeur, uut schuur en stal

„Kreit kuuklekuu nou overal!” —

En Saotan brult: „Deurtrapte rakker!” —

.
En later toen er brulloft was,

Kuuklekuu!

Toen zongen ze allen bij 'en glas:

Kuuklekuu!

Lang leven Drieksken en heur Klaos

Die was den duuvel zelfs de baos!

Kuuklekuu, kuuklekuu,

Kuukelde-kuukelde-kuukeldekuu!

RAAD IN DEN PUT.

De B., een dorp op 't platteland,
Waar 't ploegen en het eggen
Gebeuren zal naar d'ouden trant,
Zoo lang een kip zal leggen, —
Daar lag, sinds menschenheugenis,
Een put met water klaar en frisch.

Daar kwamen in den morgenstond,
Met emmers om te scheppen,
De boerendames uit het rond.
Als ooievaars die kleppen,
Ja scheller nog, was 't klappen van
En over Jan en alleman.

Op seekren dag was 't groot appèl,
En ging geducht de snater:
„t Is om te springen uit zijn vel
„Om dat verbruide water!
„t Wordt maar niet helder meer en klaar!
„De koffie — ba! smaakt mislijk naar.”

„t Is duizendmaal den Raad gezeid;
„Men houdt ons voor het lapje!
„Wij hooren maar van geen bescheid;
„t Moet uit, dat flauwe grapje!
„Komt trekken we allen ééne lijn,
„En morgen zal 't wel beter zijn!”

Daar stormt het met een kwaden kop
Naar alle groote bazen;
Men zegt de les hun duchtig op
En dreigt de onnoozle glazen,
„Zoo binnen vier en twintig uur
„Geen beter water kookt op 't vuur!” —

De Raad is daadlijk op de been,
En gaat aan 't redeneeren
Van tien precies tot kwart voor één;
Maar kan niet concludeeren.
De vraag was ook voorwaar niet klein:
Hoe wordt dat vuile water rein?

„Met moddren kom je nooit aan 't end!”
— Schreeuwt iemand als tot dooven —
„Men onderzoekte 't mankement
„Dáár onder, niet hier boven!
„Wie mannenhaar draagt om de kin,
„Die volg me en klimme er in!”

Zoo sprak een oud sergeant-majoor,

Nu beunhaas-secretaris ;

Een ronde kerel door en door,

Die altijd spreekt wat waar is. —

Men nam, 't was toch niet af te slaan,

Bij acclamatie 't voorstel aan.

Fluks is de mare van 't besluit

Het dorpje rond gevlogen ;

En alles, jong en oud, loopt uit

Met open mond en oogen.

„Hoezee!”, zoo schalt het, „leev’ de Raad,

„Leev’ de majoor, onze advocaat!”

De burgervaar krijgt kippenvel :

Hij liet een oogje vallen

In 't diepe gat van dertien el,

't Is niet om mee te mallen !

Hij krauwt zijn hoofd en schuurt zijn kin :

„Majoor, hoe klimmen wij er in?”

„Als bijen schaaklen we ons aaneen”

— Herneemt het dorpsorakel —

„Elk klampt zich aan eens anders been ;

„En gij zijt de eerste schakel ;

„Ik zelf ga hangen aan het end

„En onderzoek het mankement !”

Men klimt... en 't waagstuk komt tot stand
Met huivring en ontzetting:
De burgervaaër hangt aan den rand
En houdt dien menschenketting;
Voor 'n beetjen is hij wel niet bang —
Maar toch, dat hangen duurt te lang.

„Mijn armen! ai! maak voort, majoor!
„Ik kan 't perdoes niet houden!
„Hei, jongens, even wachten, hoor,
„'k Moet in mijn handen spouwen!”
Hij „spouwt”... hij grijpt... doch 't is te laat!
Daar tuimelt... klets! daar ligt de Raad!

Verschrikt niet! 'k Plaats u voor geen graf;
Want 'k las in de legende:
© i er met nat pacf quamen af;
Dan, 't oude slotwoord ENDE.
Maar één vroeg zeker: „Wel verbruid,
„Majoor, hoe klimmen wij er uit?”

DE VERVULDE WENSCH.

Vier arbeiders schoften, geleund op een hek;
Daarboven beluistert een heer hun gesprek :

„Verdikkie, ik sjouw heel den dag in het puin,
Ik wou dat ik had dien meneer zijnen tuin!”

„Verdubbeld, ik sjouw heel den dag in het gruis,
Ik wou dat ik had bij zijn tuin ook zijn huis!”

„Verduiveld, ik sjouw heel den dag in het veld,
Ik wou dat ik had bij die twee ook zijn geld!”

„Behou wat je wou — zei de laatste der vier —
Ik wou dat ik had maar een kruik van zijn bier!”

„Je wensch wordt vervuld!” roept daarboven een heer,
En kijk! uit het raam daalt een kruik voor hem neer.

DE TWEE EZELS.

Zij waren van hun jeugd af aan
Twee dikke vrienden, Piet en Jan,
Zij woonden bij denzelfden meester;
Zij vraten van denzelfden heester;
Zij droegen beide 'een lichtgrauw buis
En op dat buis eenzelfde kruis.
En als er een den muil opspalkte,
Was de ander hem reeds voor — en balkte.

Eens stonden beiden op het pad:
Piet ging vertrekken naar de stad,
Om daar twee rijke jongeheeren
In d'eedle rijkunst te amuseeren.
Hard viel hem 't afscheid als de dood.
„Daar, Jan, ik geef je hier mijn poot,
En zweer, zoolang ik Piet zal heeten
Je nooit of nimmer te vergeten!”

Jan was kapot, zei boe noch ba,
En staarde lang zijn makker na.
Een jaar was langzaam heengevlogen,
Nog zweefde hem zijn Piet voor de oogen.
Op zeker' dag — hoe casueel! —
Stond hij te schoften op de deel:
Op eens spitst hij de rijzige ooren
En meent een vreemd geluid te hooren.

Hij tuurt naar buiten in de vert'....
Hij is 't! — Jan voelt het aan zijn hart —
Die ezel..... ja, 't is Piet! waarachtig!
Hoe staat dat blinkend tuig hem prachtig!
Hij schudt een pluim, de pluim een bel,
En 't klinglen klinkt alom zoo hel,
Als wil hij aller oogen vangen
Door 't moois dat hij aan 't lijf heeft hangen.

Kijk, kijk! Hij stapt de deur voorbij,
En wendt het hoofd naar de overzij....
Nog even plaagziek als voordezen!
Maar kan het ook iets anders wezen?
Iets anders?.... 'k Zou niet weten wat...
Hij zwoer bij 't heengaan naar de stad,
Mij nooit of nimmer te vergeten....
Toch, 'k loop hem na... men kan 't niet weten!

„Hei, maat! Hoe heb ik 't nou met jou?”
En 't vriendlijk antwoord is — een snauw.
„Is dat nu meenens, of zijn 't grapjes?”
„Wat zie je er kranig uit en knapjes!” —
„„Dat zijn uw zaken niet, meneer!””
„Meneer?! Je kent dus Jan niet meer?” —
„„'k Kan mij dien naam niet rappeleeren;
„„'k Heb de eer, meneer te salueeren!””

Hij boog, en stapte weder aan;
En Jan bleef heel beteuterd staan.
Vervlogen is zijn schoonste illusie:
Zóó, zonder woorden, zonder ruzie
Breekt Piet den eed, dien hij op 't pad
Bij kris en kras gezworen had!
Die pil is bitter om te slikken!
't Is om van spijt zich dood te snikken!

Maar, nieuwe schrik slaat hem om 't hart:
't Gebalk van Piet klinkt uit de vert'...
Hij ziet zijn achterlijf aan 't schommlen,
Hij ziet en hoort de stokken trommlen,
Nog vóór hij dood is, op zijn vel;
Daar vlucht hij — zonder tuig en bel
Vervolgd door eene woeste bende —
Naar hem, dein hij zoo straks miskende.

„Ach Jan!” giegaagt en klaagt hij teer,
 „Hernieuwen wij de vriendschap weer!”
 „Ik stoot”, balkt Jan, „geen tweeden keer
 „Mij aan denzelfden steen, meneer!” —

LEVI ZADOC.

Mijnheeren, luistert naar mijn lied!
 Zegt, kent ge Levi Zadoc niet?
 Den held die eens Sebastopol
 Beschoten heeft met kool en knol?

Ik zal hem schildren naar den aard,
 De kerel is het dubbel waard:
 Bij zulk-een lijfje, zulk-een kop
 En op zijn rug zo o'n eierdop.

Zijn neus, gelijk de regenboog,
Is bont en krom en zelden droog,
En als zijn mondjen opengaat
Is 't of een schuurdeur openslaat.

Zijn oogjes schittren als kristal,
Zij druipen van vergif en gal,
Zij gluipen rond en kijken scheel
Als duiveltjes in rood fluweel.

Een rosse knevel dekt de lip,
Een dito baard den kinnetip,
Twee ooren, van een mal fatsoen,
Staan of ze een luchtreis willen doen.

Mooi is hij niet, maar bijdehand,
Niets gaat er boven zijn verstand!
Ja toch — een pruik, die het bankroet
Van al zijn haren wat vergoedt. —

Nu eet hij niet, als menig jood,
Door schacheren zijn daaglijksch brood;
Neen, hij voorspelt, als eerlijk man,
De toekomst uit de koffiekkan!

Vóór aan zijn deur leest ge op een bred :
(Daar hoeft geen bril voor opgezet!)
Hier woon ik, Levi, de profeet;
Kom binnen, zoo je graag wat weet!

Maar eens, daar komt een boer voorbij,
En zegt: „Wónt hier de profecij!...
Dan gao'k is binnen, 't kan gen kwaod,
Ik zit, parjen, toch op zwart zaod.” —

En Levi lacht, en speelt: „Meheer!”
En: „as je blief!” en „excuseer!”
Neemt klavertien, een wollen lap,
En gooit daarop wat koffiedrab.

Na veel gelispel en gebaar,
Roept hij: „Meheer, de zaak is klaar!
Van hokus pokus klavertien,
Die stekeblind is kan niet zien.

Zoo waar, je krijgt een erfdeel thuis:
Een bommezijnen boks en buis,
Een hofstee, weide en akkerland,
En schoenen, machtig dik van rand.

Een uurwerk in je vessies-zak,
Een flinken buidel pruimtabak,
Een spekkoek, ham, een worst of vier,
Per tillegraaf een ton oud bier."

Ons boertje danst schier uit zijn vel,
En zegt: „Dag Levi, 'k dank jou wel." —
— „Neen!" schreeuwt de leeperd, „eerst me geld:
Voor 't minst twee kwartjes neergeteld!"

— „Twee kwartjes? ben je raozend, vent!
Ik heb, parjen, gen halve'-cent...
o Jakkas, wat een raor prefect,
Die dat, verdikkie, nog nie weet!"

De Jood, die door zoo'n dubblen slag
Zich van een boer geslagen zag,
Springt woedend drie voet van den grond,
En schuimbekt als een dolle hond.

— „Bij Mozes, gannif, salderjen!
Denk jij dat ik een gauwdief ben?
Was jouw persoontje niet te laag,
Zoo waar, ik greep je bij den kraag!

'k Mag lijen, krijg de kouwe koorts,
De schapepokken en zoo voorts,
Wordt vijf en twintig ellen lang
En mager als een boonestang!

Val achterover van de brug
Met vijftig wapens op je rug,
Breek al je ribben te gelijk
En loop dan met je ziel te kijk!"

De boer, een flegmatisch geval,
Stoort aan dien praat zich niemendal,
Hij raakt in 't minst niet van de kook,
Maar zegt bij ieder wensch: „Jij ook!"

En plots... daar klinkt een schril gefluit —
Het snijdt zóó scherp en gilt zóó luid,
Dat, heel de jodenbuurt in 't rond,
De doofste zelfs het sein verstond.

En of de Droes er achter zat,
Zóó kruipen ze uit hun keldergat,
En Salomon, en Jacobson,
En Levison, en Absalon,

En Sikkcl, Blok, en Leib, en Jaap,
En Mozes, Bram, en Siemke Paap,
En Izaak uit de agurkjes-kraam,
En nog tien Joden met zoo'n naam.

Zij springen om den Christen heen
En dreigen met een blauwen scheen,
Maar niemand durft hem aan de huid;
En — daarmee is de Poerim uit!

DE PROEF OP DE SOM.

Daar was 'reis een ventje,
Een kostschool-studentje,
Van ongeveer tweemaal zes jaren plus twee,
Die vond het zoo heerlijk,
Zoo prettig, begeerlijk
Van huis te zijn. Jongens ! dat viel hem niet mee.

Des daags gaf zijn wezen
Een pruil te lezen ;
Maar 's avonds — daar lag hij op zijne matras
Te schreien te snikken
Te hijgen te hikken :
„Och, dat ik toch morgen bij moeder weer was !

Waar waren mijn zinnen ?
Wat ging ik beginnen ?
Het dacht mij zoo prettig op kostschool te gaan ; —
'k Had thuis wat 'k begeerde ,
Hier juist 't omgekeerde !
Ik zou mij van spijt wel voor 't hoofd willen slaan.

Is dat hier een zwoegen !
Verbuigen , vervoegen ,
En schriften volkladden met thema's , dictée's ,
Op landkaarten turen ,
Die één jaar maar duren ;
En dan het gecijfer van , hu ! dien Kempees.

En dan die verstelling
Van Siegenbeek's spelling —
Het is toch een winkel en harwarrerij !
'k Wed vader zal kijken ,
Als 'k zoó hem ga schrijven :
Maar jongen , waar laat je de G en de H ?

Wat drommelsche streken ;
Geen Hollandsch te spreken ,
Om droevig te hakklen als Fransch-papegaai !
Des avonds als kippen
Naar boven te hippen ,
Des morgens weer op met het hanengekraai !

Alom surveilleeren !
Waar 'k mij ook moog keeren ,
Ik ben , hoe'k het aanleg , geen oogenblik vrij ;
Want wil 'k mij vermaken ,
'k Zie oogen die blaken ,
Als maakte ik mij plichtig aan landdieverij !

Nog zóó vele weken
Eer 't jaar is verstreken !...
Ik kan niet !... ik ben de rampzaligste mensch ! —
O einde aller kwalen,
Kom, Dood, mij maar halen !
Geef uitkomst, geef uitkomst, verhoor toch mijn wensch !”

Tip tip hinkepinkel...
Daar treedt vriend Scharminkel
Beleefd en met glimmend gezicht bij hem in...
Wie zou het gelooven ?
Het ventje is gestoven
Diep onder de dekens, zoo schuw als een spin !

„Ach,” schreeuwt hij, „Meneertje,
Pardon voor een keertje !
’k Ben zeer indiscreet en daarbij ietwat dom —
Ik riep je daar even,
Om uitkomst te geven :
In ’t cijfren.... nu heb ik de proef op de som !”

ZOO GAAT HET!

Drie jonge kikkers zwommen
In 't midden van een sloot:
Daar zien zij in de biezen
Een stokjen — o! zoo rood.

„Kijk!” kwaakten zij nieuwsgierig,
„Daar roeien we eens naar toe!” —
„Dat zal je wel eens laten!”
Rikkikten pa en moe.

De jongen fleemden: „Toe nouw!
„Laat as-je-blijf ons gaan!”
Maar de ouden zeiden: „Kindren,
„Past op, blijft dáár vandaan!” —

De jongen werden koppig
En wilden tóch er heen,
Zij huilden en zij pruilden;
Maar de ouden kwaakten: „Neen!”

De jongen zien een kansje,
En nemen 't stilkens waar:
Zij naadren 't roode stokje...
Een poot van d'ooievaar!

Zij schrikken... willen vluchten...
Jawel, een mooie grap!
De leeplaar slaat de bengels
Naar binnen, met één hap! —

DE VOS EN DE RAAF.

Is uw geheugenis geen bodemlooze ton;
Dan ken je, buiten kijf, wat Phaëdrus eens verzon:
Hoe Reintje Reinaardszoon, een eerste leeperdsbaas,
Den Raaf ontmoffeld heeft een zoetemelksche kaas.

Welnu, ik vat weer op dat endje fabeltouw
En spin er nog wat aan en speld het je op de mouw;
Want in begeestering zag ik, in 't Haagsche bosch,
Al wat er is geschied bij 't sterven van dien Vos.

Zijn Pa en zijn Mama, zijn Neefjen en zijn Nicht
Onthaarden zich de kruin met een bedrukt gezicht,
Toen Dokter Lepelsteel hen droogjes deed verstaan,
Dat Reintje door die kaas *ad patres* was gegaan.

„Ach, manlief!” sprak Mevrouw, „wat droefenis en pijn —
Daar ligt nu als een pier ons dierbaar kindekijn;
Wat ik er onder lijdt gaat boven uw begrip,
Maar eten kan ik niet, al gaf je mij een kip.” —

„Ach, vrouwlief!” sprak Meneer en krabde zich de broek,
„Wat stond hij in de buurt als knap jong-vos te boek;
Nog gister zei hij: „Pa, wil je een kalkoenschen haan?” ...
En nu gaat hij me daar op eenmaal naar de maan.” —

Nochtans, hoe fel geschokt, men dacht aan zijn fatsoen,
En zond naar vriend en maag om de uitvaart mee te doen.
De vossen, diep in 't zwart, marcheerden paar aan paar,
En 't jankend klaaglied rees bij de opgeheven baar.

Aandoenlijk lag de stoet in 't rulle zand geknield,
Terwijl de redenaar een treffende aanspraak hield;
Ik ben een rammenas, als 'k juist weet wat hij sprak,
Maar, zeker is het, geen foulard bleef in den zak.

Toen zonk het lieve lijk in d'opgedolven grond —
Toen ging van vos tot vos de sombre spade rond,
En aan den rand van 't graf klonk ieders afscheidsgroet
Bij 't ploffen van de kluit: „Adie! slaap, Reintje, zoet!”

Men werd bedankt voor de eer, en — afgeloopen was 't;
Doch, groote Goôn! een raaf schiet grijnzend toe en krast:
„Jupijn gaf elk zijn loon, den Vleier en den Dwaas,
„Dees booswicht at zich dood en ik verloor mijn kaas!”

DE TORENBRAND.

Eens stak, met verlof! een ondeugende guit
Zijn tong voor den Vader 'der Burgeren uit.
't Gebeurde in een stad, waar zoo'n straatjongensfeit
Nog gold als een schennis van autoriteit;
Dies werd uit respect voor 't gezag en de wet
De deugniet tot straf in den toren gezet.
Daar kon hij een tijdje zijn misdraad berouwen,
Mitsgaders zijn tong goed in toom leeren houén.

Een onweer rees op — 't was een snikheete dag —
Daar flikkert een vuurstraal met plotslingen slag . . .
Het volk kijkt verschrokken den kerktoren aan
Alsof het den bliksem er in heeft zien slaan.
Ach 't is zoo! hij galmt al met klagend geluid:
Brand, brand! Allen schreeuwen: „de spuit! brengt de spuit!”
En wachten vol angst op het plein vóór den toren;
Ocharm! van de spuit niets te zien noch te hooren!

„Waar blijft toch het Hoofd van de stad?” klinkt het rond.
Maar stilte — daar doet hij bij bekkenslag kond
Dat, wijl men geen plaats voor de handvesten wist,
De spuit door den Raad was gebezigd als kist,
Te meer daar de keurder verzekerd had, dat
De slang toch al lang was doorknaagd door een rat,
En dat nu 't besluit: „onverwijld repareeren”
Staandsvoets is genomen door de achtbare Heeren.

Nu rees er een grommen van 't morrende volk
Gelijk aan het brommen der knorrende wolk:
„Als 't kalf is verdronken, dan dempt men den put!
Daar slaat al de vlam uit het spits! Lieve grut,
Wie zag er voorheen zoo iets miselijks en naars?
De prachtige toren brandt af als een kaars,
En hij, de seigneur die daar zit op het kussen,
Hij laat hem maar branden, heeft niets om te blussen.”

Wie klautert daar, kijk! uit het bovenste gat
Op handen en voeten naar 't spits? Wie is dat?...
De deugniet daar laatst in den toren gezet!
Flap, flap! O, de vlam slaat hij uit met zijn pet —
Dan roept hij: „al klaar!” — klautert af als een kat
En kruipt weer naar binnen door 't eigenste gat.
Hoera! en hoezee! klinkt het flink uit de longen,
Wie had dat gedacht van zoo'n aap van een jongen?

De Burgervaâr voelt het: die moedige daad,
't Behoud van den toren, van hem en zijn Raad,
Verdient een belooning: „Ik — luidt zijn bevel —
Ik schenk hem genâ! Haalt hem hier uit zijn cel!”
Daar komt hij — hij knipoogt en glimlacht, de guit.
„Steek, jongen, nog eenmaal de tong voor mij uit,
Dan zal ik ze vol met dukaten beleggen!”
Dit liet zich de snuiter geen tweede maal zeggen.

GRAAF DRINK.

Graaf Drink (gekke naam! maar bedenk: diepe zin
Is dikwerf in namen gelegen)
Was Heer van veel wingerds in 't land aan den Rijn;
De kelders in 't dorp lagen vol van zijn wijn,
En die wijn was beroemd allerwegen.

Zijn Burg werd door Ridders „zoete inval” genoemd.
Daar vonden zij 't wijntje overheerlijk
Alsmede de schotels van wildbraad en visch,
Waarop hen de gastheer onthaalde aan den disch
Royaal, maar intusschen niet eerlijk.

„Niet eerlijk! Wat maakt dat? Je lust het toch wèl!”
Hernam hij met grinnikend schaatren.
„Een zalm of een snoek, een fazant of een ree
„Te stroopen — dat brengt zoo de ridderschap mee.
„Ik drink op je bosschen en waatren!”

Dan ging hij aan 't snoeven en noemde 't een schand'

Dat, stroopend zoo vaak in hun streken,

Hij nooit achterhaald was door jachtspriet of speer.

Dit tastte de Ridders te diep in hun zeer,

Die zwoeren: „Wij zullen ons wreken!”

Weer vierde hij feest, toen op eens het geschreeuw:

„Te wapen!” de zijnen deed siddren.

De valbrug ging op en de poort werd versperd.

Men zag van den toren een drom in de vert'

Gewapende Knechten en Riddren.

De Graaf gordde panser en krijgswaard zich om:

„Sa, mannen, het zal er gaan spannen!

„Al vallen er spaanders, wij winnen het spel;

„Maar zweert dan: wij vreezen voor duivel noch hel!”

Zij zwoeren 't bij kroezen en kannen.

Door 't kijkgat bespiedt hij op 't plein vóór de brug

Den vijand — 't is niet om te mallen:

Daar slaat hij zijn talrijke veldtenten op,

Daar plant hij zijn standers en schept met de schop

Een gordel van grachten en wallen.

Niet vreemd wat hij ziet; maar wel vreemd wat hij hoort:

Geen krijgsgehuil, uittartend smalen —

Maar zingen, als vieren met vroolijken geest

Een honderdtal juublende gasten daar feest,

Bij 't klinken van volle bokalen.

Toch schijnt wel bestorming hun oogwit te zijn —

Hij heeft hen sekuur in de gaten.

Maar kijk! wat is dāt? Is het ernst, is het spot?

Zij bouwen al hooger en hooger een Slot

Met toren van.... ledige vaten!

En weken gaan rustig en lustig voorbij

Met rollen en tappen van vaten,

Met bekergeklank en met liedrengeschal.

„Zij doen — zucht de Graaf — niets dan pooien. 't Is mal!

„Bij God, waar de kerels het laten!”

Terwijl zit hij zelf op een droogje in zijn Burg;

Zijn kelder is leeg; en de keuken...

De muizen, ocharm! liggen dood voor de kast;

Hij heeft met de zijnen zoo lang al gevast,

De magen beginnen te jeuken.

Geen uitval is mogelijk. — Daar ziet hij, Goddank,

De bode des vredes verschijnen:

„Graaf Drink, afgeboet is je wilddieverij!

„Voor reebout, fazanten en zalm hebben wij

„Ons betaald met je lekkere wijnen.”

„Je kelders in 't dorp zijn zoo leeg als je maag:

„Nu kan je ze beiden weer vullen.

„Maar stroop je nog eens in ons water of bosch,

„Dan gaat het, verduiveld! in ernst er op los,

„Dan zal je er nog anders van smullen!”

Toen trokken zij af met muziek en gezang.

De Graaf beet van spijt op zijn lippen.

Sinds vond hij het beter maar eerlijk te zijn,

En werden de gasten onthaald, bij zijn wijn,

Op boutjes van kikkers en kippen!

EEN SPROOK MET EEN SPOOK.

~~~~~

"Vertel, oude herder,
Ons nòg 'reis een sprook
Van jonkvrouw of ridder,
Maar liefst met een spook!"

Nog even zag de oude
Naar schapen en hond,
En sprak: Eens bewoonde
Dat slot Kunegond.

Zij, laatste der telgen
Van Kuno den graaf,
Was beeldschoon van leden,
Van leven niet braaf.

Haar hart was verdorven,
Afkeerig van deugd,
Was wuft en begeerig
Naar zondige vreugd.

Dit sleepte haar ouders
Te vroeg naar het graf.
Maar God zou hen wreken,
Niet uit bleef de straf.

Wedijverend dongen
Naar Kunegonds hand
Vier jeugdige ridders,
De roem van het land.

Wel hofflijk ontving zij
Hen beurtlings op 't slot,
Maar dreef in haar harte
Met ieder den spot.

Zij noodde ten feestdich
De vier bij elkaâr
En sprak: „Eedle heeren,
De keus valt mij zwaar!

„Wien uwer 'k zal schenken
Mijn hart en mijn goed,
Dit zullen beslissen
Het lot en uw moed:

„Springt af van den burgwal
Gezeten te paard!
Wien 'k levend weer hier zie,
Die man is mij waard.” —

Haar eisch klonk den ridders
Wel schriklijk en wreed,
Toch stonden zij spoedig
In 't zadel gereed.

Een wenk — en zij stortten
Zieh af van den wal,
En de echo der diepte
Weeklaagde om hun val.

De jonkvrouw aanschouwde
't Onmenschelijk spel,
En riep met een spotlach:
„Geliefden, vaartwel!”

't Werd avond... een ridder
— Was 't één van de vier? —
Verscheen haar en zeide:
„Mij ziet ge weer hier!”

Hij stond als een doode
Zoo bleek in de zaal,
En sprak toen gebiedend:
„Erken uw gemaal!

„Volbreng mijn bevelen:
Stijg daadlijk te paard
En spring van den burgwal,
Dan zijt ge mij waard!”

De jonkvrouw verkropte
Haar spijt en haar schrik,
En gunde dien ridder
Geen woord en geen blik.

Een wenk — en zij spoorde
Haar brieschend genet...
En werd in de diepte
Op rotsen verplet. —

Wie was hij de ridder
Die 's avonds verscheen? ...
Een spook was het, kindren,
Dat grommend verdween.

's Nachts hoort men nog ginder
Een aaklig gegil,
Vijf bonzen op rotsen
En dàn is 't weer stil.

EEN MOOIE DAG MET EEN LEELIJKE POETS.

Zoo goedig, opgeruimd van geest
Is de oude heer Van Lekkerbeetje
In lange jaren niet geweest.
Uitmuntend smaakte hem 't dineetje,
En nu verkwikt hem 't lent'-seizoen :
Het koesterende blauwe luchtje,
Het zacht bekoelend zuiden-zuchtje
En 't malsche, geurig riekend groen.
Hij neuriet — wandlend op zijn eentje —
En zwaait zijn stok met gouden knop
En mikt en tikt het kiezelsteentje,
En schrikt het uit zijn leger op.

Toch sluipt er iets weemoedigs binnen
Zijn vroolijk en tevreden hart :
Och, kon hij 't leven weer beginnen,
Hij zou niet meer zoo somber, zwart

Der menschen woord en daad beschouwen,
Niet meer hen liefdeloos mistrouwen.

't Is waar, er zijn er sluw en slecht,

Maar ook zijn velen braaf, oprecht.

Zoo mijnrend over liefde en vrede,

Hoort hij een klaagstem van ter zij:

„Genadig heer! heb medelij

Met d'armen lamme. Hoor mijn bede:

'k Verschaf mijn moeder, ziek en oud,

Door beedlen 't noodige onderhoud;

Want werken kan ik niet, slechts hinken

Met heel veel moeite op dees kruk...”

Hier zwijgt hij — een tienguldenstuk

Ligt in zijn handpalm reeds te blinken.

„Dank duizendmaal! Dat God u loon!”

Herneemt de krukker opgetogen.

En de oude heer zegt diep bewogen:

„„Zorg voor uw moeder, brave zoon!””

Hij wandelt voort, en keert zich even

Ter zijde. Een tweede spreekt hem aan:

„Mijnheer het is niet wèl gedaan,

Een goudstuk aan een fielt te geven.

Die vent is lam zoo min als wij.

't Is God geklaagd zoo'n schurkerij!” —

„„Vriend, hebt ge uw oordeel wèl gewogen?

Zoo iets gelooven kan ik niet

Tenzij mijn eigen oog het ziet.”” —

„Ge zult het zien met eigen oogen!

Geef mij uw stok maar eens, mijnheer:

Als 'k hem er mee de ribben smeer,

Dan zult ge'm voor mij uit zien springen

Nog vlugger dan een hazewind!” —

„„Een proefje wil ik nemen, vrind,

Ziedaar den stok! Maar één bedingen:

Sla niet te hard en niet te lang!””

Hij gaat. — Na luttel oogenblikken...

Daar heb je 't leventje aan den gang:

De stok doet meer dan steentjes tikken

En rost den „lammeling” geducht...

„„Kijk, hoe hij voortholt — 't is een klucht —

De kruk op schouder! — Nood maakt beenen.

Loop! pak den deugniet bij zijn vacht!””

Roept de oude heer en schaterlacht.

Maar... drommels!... beiden zijn verdwenen....

„„Hei! — Mooi genoeg! — Hou nu maar op!

Den stok terug!! — Mijn stok!!!”” — Ja, fluiten!

Goud tientje en stok met gouden knop

Zijn weggepoetst door twee schavuiten.

GESNAPT.

Lief moesje, lief moesje! kijk, kijk wat is dà
Dat hooge, dat groote, dat vierkante gat?
Wat hangt aan die latten te wiegen;
Wat zijn dat voor muisjes — die vliegen?

Zoo vroeg met verbazing een piepjonge muis,
Die de eerste maal keek in den schoorsteen van 't huis.
En moeder de muis lachte eens even,
En begon toen verklaring te geven:

„Dat is onze hemel! Nooit is daar gebrek
Aan lekkere beetjes, want metworst en spek
Hangt vol, zoo je ziet, aan die latten.
Ook zijn daar geen katers of katten.”

„En wat je ziet vliegen zoo zacht en gezwind
Zijn hemelsche muisjes, zijn vleermuisjes, kind.
Pas op voor de kat en den kater,
Dan word je ook een vleermuisje later!”

De huiskat treedt in na dit waarschuwend woord —
De muizen verschrikken en spoeden zich voort.
De kat zet zich neer voor hun gaatje
En houdt met de kleine dit praatje:

„Pas op voor de kat en den kater! zei moes;
Ik zeg het haar na, want je weet ik heet poes,
En poes speelt zoo graag met een muisje:
Kom, liefjen, en spring uit je kluisje!”

Er uit springt de kleine zoo dartel en vlug.
Vergeefs roept de moeder haar lieveling terug,
En staat voor het gaatje te beven
Bij 't zien van dit spel om het leven:

De poes vleit zich neder met loerenden kop
En roerenden staart — onverwacht springt zij op
Om 't hipplende muisje te kippen,
En streelt het en laat het weer glippen.

„Och, fleemt zij, hoe vlug en hoe aardig ben jij!
Warempel, een vleermuisje haalt er niet bij.
Toe, loop nu weer gauw naar je moesje
En breng haar dit zoentje van poesje!”

Die taal maakt het hartje der moeder zoo week;
Zij gist hier geen vleitaal, geen valsheid of streek,
En treedt voor den dag, vol verlangen
Als moeder ook pluimpjes te ontvangen.

„Gesnapt!” zegt de wreedaard, die moeder en kind
Met klauwen omklemmert en krakend verslindt,
En wijsgeeren laat speculeeren
Wat lessen hieruit zijn te leeren!

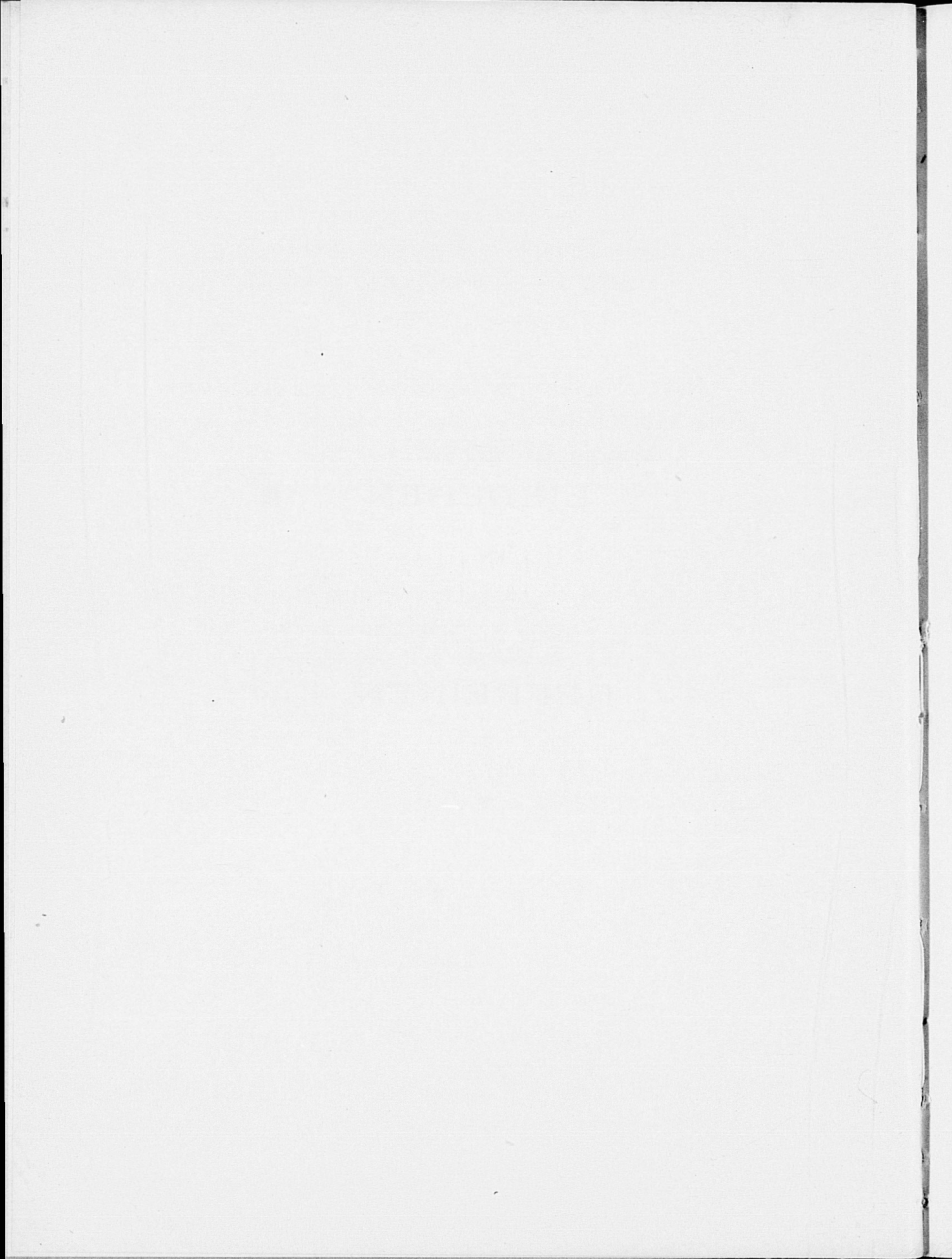

LIEDEREN

EN

REFREINEN.

JAMMERKLACHT VAN EEN AAP.

Si redebitur alicubi, materiis ipsis satisfiet; multa sunt sic digna revinci, ne gravitate adorentur.

TERTUL. cap. VI. Contra Sect. Val.

Wordt ergens de lachlust opgewekt, het zal met de stof zelve strooken; vele zaken toch zijn geen andere wederlegging waard; door ergewicht aan te hechten, zou men die te veel eer aandoen.

~~~~~
Goeit een aap gezien, Lezer?... Lach niet, want het zou U duur te staan komen; die lach haalt over U het vonnis, dat er geen edel hart klopt in uw boezem, dat Gij niet op de hoogte zijt der *moderne wetenschap*. Een aap immers is het restantje uwer dierbare voorouders; de keten van zijne *genealogie* was weleer ongebroken aan den uwen vastgeklonken.

»Maar zulk eene bêtise hoort bij de heidenen thuis!" — Pardon, mijn waarde! den heidenen van alle landen en tijden is zoo iets nooit in het hoofd gekomen, zij waren er te *onwetenschappelijk* voor en hadden een veel te groot idee van zich zelve; begrijp eens, velen hunner lieten 's menschen geslachtboom wortel schieten op den Olympus, den zetel der goden! Afgezien zelfs van het kleingeestige dier al te overdreven zelfschatting, is zulk eene meening bepaald *onwetenschappelijk*: immers is het eene uitgemaakte zaak, dat de takken onzer *genealogie* moeten worden vastgeknoot aan... den staart der apen. Met andere woorden — om het U op wetenschappelijke wijze eens recht duidelijk te maken: de *homo* (mensch), een *animal mammifère* (zoogdier) van de familie der *bimanan* (tweehandige dieren) taxionomisch gekarakteriseerd door eene

huid à duvet, heeft zich door successieve modificatiën ontwikkeld in de klasse der *primaten*, waartoe ook de apen behooren. — Onder de apen nu, die den mensch het nauwst verwant zijn, verdienen drie eene loffelijke vermelding: de ORANG-OETANG, die zich in de bosschen van Borneo en Sumatra heeft gedomicilieerd; de CHIMPANSE, door Buffon ook Jocko genoemd, die in de Afrikaansche streken van de Zaïre tot aan den Senegal zijn tent heeft opgeslagen; eindelijk en vooral de voor een twintigtal jaren, ik weet niet door welken Columbus en in welke streek van Afrika, ontdekte GORILLA. Al deze drie met verschillende *voornaam* betitelde apen dragen één en denzelfden *familienaam* te weten: *Anthropomorphische quadrumanen*, dat wil zeggen — volgens Kramer's Woordentolk — vierhandige veel op den mensch gelijkende dieren.

Nu zoudt Ge bij den eersten oogopslag denken (want de mensch denkt altoos, en dit is juist een teeken dat *hij er is*, zegt een filosoof), nu zoudt Ge denken — zeg ik — dat de aap het op den mensch vooruit heeft, aangezien hij *quadrumaan* (vierhandig) is, zijnde de *hand* een edeler en verdienstelijker orgaan dan een *voet*. — Inderdaad, die gedachte is niet zoo geheel en al onjuist. Ge zoudt er zelfs nog *dit* bij hebben kunnen denken, dat namelijk een aap meer dan een mensch capaciteit heeft om een beroemd *virtuoos*, bij voorbeeld een Liszt, te worden, dewijl hij, *lang-handig* als hij is, op de piano de moeilijkste *arpeggio's* kan maken, en, *vier-handig* als hij is, de hulp van een primo of secundo tot het spelen van een quatre-mains niet noodig heeft. Edoch, met uw welnemen, wetenschappelijk was uwe gedachte toch niet; want in het dierlijk organisme is er eene wet, die men zou kunnen formuleeren in termen als volgt: »division du travail". Volgens deze wet is elk orgaan zoo veel volmaakter als het meer uitsluitend tot één werk geschikt is: zoo is de *voet* volmaakter indien hij tot loopen en niet tot grijpen — de *hand* volmaakter

indien zij niet tot loopen, maar tot grijpen bekwaam is. *Ergo* wint het de mensch van den aap wat de *voeten* betreft! Een aap, die het beproeft op zijn achter-*handen* te marcheeren, maakt, het kan niet worden ontkend, een bespottelijk figuur. De beroemde aap *Gorilla* (de naam is ontleend aan eene overoude reisbeschrijving van den Carthager *Hanno* — zie hiervan een oud manuscript berustend in de keizerlijke bibliotheek te St.-Petersburg) verschilt evenwel niet machtig veel in zijne achter-*handen* van den mensch; evenmin is het verschil bij andere apen aanmerkelijk groot te noemen wat den gelaatshoek, den schedelvorm, de tanden enz. betreft. Ja, dat verschil verdwijnt meer en meer, naarmate wij afdalen tot de eerste kindsheid van beiden. Het is een waarheid, die wel hard klinkt in de ooren van een overgelukkige moeder, maar niet kan worden weggeredeneerd — *dura lex sed tamen lex*: — een pasgeboren aap gelijkt sprekend op een kind.

De mensch echter (*hic Rhodus, hic salta!*) heeft, jammer genoeg, nooit zijn hand gereikt aan de tegenwoordig levende apen: tusschen den *typus mensch* en den *typus aap* is een schakel gebroken, ten gevolge waarvan de laatste als een kar in de klei is blijven steken, en de eerste als een losgebroken paard is voortgehold op den weg van 't *progressisme*. — Van welk gehalte die overgangstypus geweest is? — ziedaar een vraagstuk, dat de wetenschap met alle haar ten dienste staande middelen onderzoekt en poogt op te lossen. De geleerden zijn dan ook aanhoudend in de weer, om dien *mensch-aap* op te sporen gelijk de jager het wild, en zij doorsnuffelen den fossielen bodem als fretten: »Nos chercheurs sont en chasse, nos paléontologistes furètent pour trouver *l'homme-simien*,» zoo verzekert ons *l'Avenir national* van den 27 Nov. 1866.

Veronderstel nu eens, dat in het zuidelijk Afrika, of daar zoo

omtrent, de onbekende X gevonden wordt, hetzij onder de levende, hetzij onder de fossiele soorten — welk een triomf zal dat niet wezen voor de wetenschap! Joho, dan kan zij, als een matroos langs het touw, zoo in ééns regelrecht afzakken van den mensch tot de laagste apensoort, om zóó terecht te komen.... ja, duivekater, waar zit dat touwtje *dan* aan vast?... Van den mensch op den aap — à la bonne heure! maar *dan* van dien aap?... Top, daar zeg je zoo iets — de zaak is bedenkelijk; maar toch een van tweeën, drieën, vieren enz. is zeker: — best mogelijk is 't, dat de eer van den aap te hebben voortgebracht moet worden toegekend aan de *kikvoerschen*; van dit gevoelen zijn onder anderen de »Sporen van de natuurlijke geschiedenis", uit het Engelsch vertaald door Dr. J. H. van den Broek en met een aanbevelend woordje van professor G. J. Mulder; — wellicht ook heeft de aap zich als zoodanig ontwikkeld met behulp van chemische wetten, door een chemisch proces, door eene ontploffing van *phosphorus* bijvoorbeeld, die immers, volgens onzen beroemden landgenoot Dr. Moleschott, ook de oorzaak is van het ontstaan onzer gedachten; — misschien is de *Ur-schleim* (oorspronkelijke slijm) van den geleerden Oken de eenige causa efficiens geweest der transitie van 't onbewerktuigde wezen *niet-aap* tot het bewerktuigde wezen *aap*; — of wel kunnen wij met Darwin constateeren, dat het beest is ontsproten uit een eenvoudige *cel*, en door de »natuurkeus in den strijd om het leven" dat is, door het voortdurend weerstand bieden aan de heerschende vijandelijke omstandigheden van koude, hitte, droogte, vochtigheid enz. — aan welke proef de toevallige variëteiten, bij elke generatie ontstaan, noodzakelijk onderworpen waren — zijn apenstandpunt zegevierend heeft ingenomen.

Ziedaar, U kort en bondig op de hoogte gebracht van het *Bestialisme*, eene leer die volgens hare herauten »gagne tous les

jours du terrain"; eene leer die met geestdrift wordt omhelsd door degenen vooral, die er belang bij hebben zich het streelend bewustzijn te kunnen geven, van *niet* te zijn voortgekomen uit de scheppende hand van *God*, maar door eene toevallige ontwikkeling van een *aap*; en die zich daarom het natuurrecht aanmatigen, om vrijelijk sans gêne te werk te gaan in het kraken van allerlei noten en in 't maken van allerlei grimassen.

Ziedaar eene leer, die Dr. Carl Vogt uit Duitschland naar alle voornamen steden van 't beschaafd Europa poogt over te brengen, louter en alleen uit liefde voor de *moderne wetenschap*, dat spreekt; waarom hij dan ook door alle modern-wetenschappelijke bladen als op de vleugelen der faam wordt rondgedragen en aanbevolen; waarbij men al verder niet in gebreke blijft, de aandacht van het beschaafd publiek te vestigen op de decoratiën die 's mans borst versieren, en die hem door invloedrijke mannen welwillend zijn bezorgd, al wederom uit loutere liefde voor die *moderne wetenschap*. — O, zij moeten »bezaubernd" zijn, die voordrachten van Carl Vogt! Ja, heeft dit weinige wat ik U heb aangeboden reeds *sensatie* op U teweeggebracht — besluit dan zelf met eene uitdrukking van een ouden Griek aangaande Demosthenes: »wat zou het geweest zijn, indien gij het *dier* zelf gehoord hadt!"

Ten slotte. Doet de geleerde Zoöloog de *ontwikkelde* klasse der *bimannen* handen en voeten in elkaar slaan van plezier, dat zij het zoo ver in de *ontwikkeling* hebben mogen brengen — helaas! geheel anders is het gesteld met de *quadrumanen*. Zoo, om een voorbeeld te geven, is te Rotterdam, waar de heer Vogt verleden week ¹⁾ insgelijks lezing gehouden heeft, in de menagerie een voorheen levenslustige aap totaal van streek geraakt ten gevolge eener doctorale bespreking van Vogts aap-menschelijke genealogie

¹⁾ December 1868.

door twee gedoctoreerde *bimanan* voor de kooi van gezegden *quadrumaan* gehouden, en waarvan hij de kern onvoorzichtig in zijne wangtassen had opgezameld. Ik smeek U, Lezer, een meewarig oor te verleen en aan de jammerklachten van dat arme Keesje; daardoor zult Ge tevens grootelijks verplichten al de leden van de »Vereeniging tot bescherming der dieren."

Ai mij, Keesje! bittere uren
Sta ik peinzend in een hoek
Op mijn *quatre mains* te turen,
Als Erasmus op zijn boek.

Arme Kees!

Ach, voordeez'

Was ik met mijn lot tevreden,
Dacht aan toekomst noch verleden,
En nu — vol melancholie . . .
Wee die genealogie!

Waarom metselde ik mijn ooren
Niet hermetisch dicht met leem,
Toen hier gistren twee doctoren
Bluften over 't Vogt-systeem,
Dat beslist,
Wat 'k niet wist,

Als een waarheid, hoe wij apen
Niet *qua tales* zijn geschapen;
Maar ontwikkeld door chemie —
Wee die genealogie!

En was 't dáár nog bij gebleven .
In die transformatie-kuur —
Dan ach! „in den strijd om 't leven”
Heeft „de keuze der natuur”
Nog gefaald!
Ja bepaald,
Mensch te zijn was ons beschoren,
Maar — één schakel ging verloren
In de ontwikkelings-theorie —
O die genealogie!

Chimpansé, Orang, Gorielje
Brachten 't wel als apen ver —
Verder ging niet mijn famielje
„Seit viel tausend Jahren her.”
't Scheelde een grein:
Ander brein,
Andre voeten, andre handen,
Andre schedel, andre tanden,
En — Kees mensch was, hi! hi! hi!
O die genealogie!

Wat had 'k dán niet kunnen worden :
Een geleerde zoöloog ,
Rijk beloond met ridderorden ,
Voor wie Vogt zelfs needrig boog! —
Wat plezier!
'k Zou dan hier ,
Hier in Rotterdam gaan lezen ,
Niet voor menschen maar voor Keezen ,
Hier in de menagerie
Over genealogie !

Maar eilaas ! 't zijn *pia vota* !
Vrouw natuur liet me ongelikt ;
Ik verander nu geen jota . . .
Was 'k in 't „Ur-schleim” maar gestikt !
Eén misschien
Doodt mijn *spleen* :
Ik blijf aap zóó 'k ben geschapen —
Maar misschien dat menschen apen
Worden door de piperie
Van Vogts genealogie!! —

HET POOTJE.

(LIED BIJ EEN JUBELFEEST.)

Waarom laboreerden
Toch meest de geleerden
Aan 't pootje? Zoo vroeg ik; geen doctor die 't wist.
Waarin is 't gelegen?
Welk middel daartegen?
Naar 't antwoord hierop wordt nog twistend gegist.

De een zegt, dat het jicht is,
Wier zetel 't gewricht is;
Een ander: het zetelt in weefsel of bloed,
Maar wat ze ook beweren,
Niet één durft negeren:
Het pootje is de pijnlijkste pijn in den voet.

Men wil, dat dit pijntje
 Ontstaat uit „het wijntje”
 En geldt als een teeken „qu'on fait bonne vie.”
 Een man van versterving
 Krijgt soms het door *erving*,
Belast of *spontaan* — leert de pathologie.

Verkwikkende balsem
 Voor podagra's alsem
 Is deelneming die ons de liefde beveelt.
 Welnu, Jubilaris,
 Al sedert een jaar is
 Door ons in de smart van uw pootje gedeeld!

Elk dacht: sapperlootje,
 Als niet maar dat pootje
 In duigen doet vallen zijn jubelend feest!
 Het denkbeeld „waarschijnlijk”
 Kwelde ieder zoo pijnlijk
 Als 't voeteuvel u. (Wie verzocht was het meest!)

De vrees is vervlogen:
 Nu tintlen onze oogen
 Bij fonklende kelken die keetlen de milt;
 Nu zitten we in een rondje
 Voor u op als een hondje,
 En geven u pootjes zooveel als ge wilt.

ONS TRUITJE.

Een ledig oogenblikje...

Hoe dit nu ingevuld?

O ja, 'k sta bij mijn zuster

Al sedert lang in schuld:

'k Moet spelen op mijn luitje

Een liedje voor ons Truitje!

Maar hoe en wat zal 'k zingen?

Ik zong het liefst op haar;

Aan stof zou 't niet ontbreken,

En 't was wel aardig; maar

Een zeer gevoelig kruidje

Is op dit punt ons Truitje.

'k Zou haar bezingen: zittend

Voor 't triplend naaimachien,

En pikkend, prikkend, stikkend —

Plezier om aan te zien!

't Gaat alles als een fluitje,

Ze is bijdehand, ons Truitje.

'k Zou haar bezingen : schenkend
Een „geurig kopjen” in ;
Zoo vroolijk en gezellig
Verkwikkend heel 't gezin ;
En dan haar stemgeluidje . . .
Zij zingt zoo mooi, ons Truitje.

'k Zou haar bezingen : streelend
De kleintjes uit de buurt,
Die haar in de armen vliegen
Als ze uit de voordeur gluurt :
Is 't om 't anijsbeschuitje ?
Neen — 't hartje van ons Truitje.

'k Zou haar bezingen : lezend
Een klein verhaal of dicht ,
Waar moeder onder 't breien
Naar luistert — en allicht
Bij denkt : welk geestig spruitje
Schonk God mij in ons Truitje!

'k Zou haar bezingen schrijvend
Een langen mooien brief ,
Zoo hartlijk en zoo luimig
Aan mij, haar „broeder-lief” ;
'k Zeg dikwijls : 't is een guitje
In brievenstijl, ons Truitje.

'k Zou haar bezingen : beedlend
Een aalmoes. Voor wat nood ?
Ach, om daarmee Chineesjes
Te redden van den dood.
Wat koopt zij voor dat duitje
Veel engeltjes, ons Truitje !

'k Zou haar bezingen : dragend
Der Lieve-Vrouwe troon,
Gedost in 't witte kleedje
Met sluier, bloemenkroon;
Geen Maagdeken of Bruidje
Zoo stichtend als ons Truitje.

Maar — 'k durf geen liedje zingen
Op haar. Mijn lieve tijd !
Ik kwam dan met haar vroomheid ,
Haar nedrigheid in strijd:
Een zeer gevoelig kruidje
Is op dit punt ons Truitje !

DE SOUFFLEUR.

't Publiek komt in den schouwburg om te zien
En zich te laten zien, niet om te leeren.

Van duizend kijkers zal niet één misschien
Zich rouwig op de borst slaan en bekeeren.

Geen leerschool moet ge zoeken bij d'acteur,
Maar wel bij mij, d'onzichtbren, den souffleur.

Mijn huisje is klein. — Ziehier een eerste les :
Klein huis, klein zorg. In 't zijne is ieder koning.

Een Wijze uit Griekenland, Diogenes,
Begreep het ook, en koos een ton tot woning.

Wel zit ik nauw, maar niemand houdt mij nauw,
'k Ben hier de baas: ik woon er zonder vrouw.

Ik hoor somtijds 't rumoerigste gedrang,
Of zie een heks, een nachtspook voor mij zweven —
Toch word ik in mijne eenzaamheid nooit bang:
Vergeten burgers hebben rustig leven.
Geen majesteit, die optrad voor mijn oog,
Heeft ooit gezien dat 'k vleierend voor hem boog.

Hier om mij heen verandert alle ding;
Doch ongemoeid, bij 't oude blijft mijn hokje:
Verandering is geen verbetering,
Ten hoogste een sprong van 't houtjen op het stokje.
Het nieuwerwetsche is van mijn gading niet;
Ik houd voor 't beste nog het oude lied.

Hier heb ik vaak het zinsbedrog bespied
Van zuilengang, salons, natuurtafreelen.
Ik zag de linnen naad van 't schoonst verschiet,
't Papier van 't bosch en 't latwerk der kasteelen.
Geloof me, 't wezen ligt niet in den schijn;
Maar och! de wereld wil bedrogen zijn.

Soms zie 'k een stoet pareeren op 't tooneel
Met schitterende gewaden om de leden,
't Lijkt alles hermelijn, satijn, fluweel,
Goud, kostbre steen en andre kostbaarheden;
Als achter mij de kreet van „prachtig!” klinkt,
Denk ik: jawel, 't is al geen goud wat blinkt.

Hier neem ik ook een kijkje in 't menschlijk hart:
De spelers staan te lachen achter schermen . . .

Dan treden ze op vol ernst en diepe smart,
Om met hun stem te dondren of te kermen.
De mond zegt wèl waarvan het hart niets meent;
Dit leert ge hier, zoo gij ze waant vereend.

En wat ik hoor — 't is al napraterij;
Ik heb daarvan het echt bewijs in handen.
Elk zegt zijn les op, maar gesteund door mij;
Als 'k zwijg, staan allen met den mond vol tanden.
Zoo speel 'k de grootste rol — wat is mijn deel?
't Program verzwijgt mijn naam bij 't personeel!

Men noemt uit scherts „oorblazer” den souffleur:
Och, of de lui geen erger laster spraken!
Ik schend uw eer niet, maar bescherm ze, acteur!
Fiasco zult ge door mijn schuld niet maken.
Hoor ik gefluit in plaats van handgeklap —
Wel erg! maar 't komt niet op mijn houten kap.

IK WEET NIET WAT ME SCHEELT.

Ik weet niet wat me scheelt.
Ik ben niet ziek — maar ben zoo raar,
'k Voel, dunkt me, pijn — en weet niet waar:
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Ik doe niet veel — en wat ik doe
Dat maakt mij, o! zóó loom, zóó moe:
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Alleen te zitten maakt mij dol,
Gezelschap brengt mijn hoofd op hol:
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
De kamerlucht is zoo benauwd,
De buitenlucht venijnig koud :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
'k Word rood en zweet bij kolenvuur,
'k Word bleek bij weder bar en guur :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Mijn neus houdt van geen bloemengeur,
Mijn oor en oog van toon noch kleur :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
'k Heb smaak in 't eten, maar die meid...
Nooit heeft ze 't naar mijn zin bereid :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Ik voel geen pols — maar loop ik hard,
Dan voel ik 't bonzen van mijn hart :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Soms slaap ik niet hoe ik ook gaap,
Soms gaap ik niet en val in slaap :
Ik weet niet wat me scheelt.

Ik weet niet wat me scheelt.
Geen middel dat mij helpen wil,
Geen Revalenta, Holway's pil :
Wie weet het wat me scheelt?...

„Ik weet het wat u scheelt !
„Ik vroeg den arts die u cureert :
„„Toe, zeg mij wat Mevrouw mankeert !”
„Ik weet het wat u scheelt !”

Och, zeg mij wat me scheelt !
„Nu ja, maar zwijg, hoor ! als een pot...
„Hij zei mij : die patiënt is zot !
„Nu weet ge wat u scheelt.”

RECHT DOOR ZEE.

~~~~~

Recht door zee, recht door zee!
Zóó gaan wij, en wie gaat mee?

Wij meenen wat wij spreken,
En spreken vrij en rond;
Geen Talleyrandsche streken
Verdeelen hart en mond.

Recht door zee, recht door zee!
Ga je zóó, dan gaan we mee.

Wij zeggen 't onverholen
(Het gelde Kerk of Staat),
Gestolen is gestolen,
Verraad dat is verraad.

Wij loopen niet als schapen
Belhamels achterna,
En knikken niet als apen
Met elken tijdgeest — ja.

't Onmenschlijk concurreeren
In sterkte van armée
En moordende geweren,
Wij noemen dat geen vreê.

't Onnoozel volk moet stemmen,
Voor 'vrijheid van een juk:
't Raakt leelijk in de klem, en
Wordt vogel op de kruk.

Door „nationaliteiten”
Moet alles waterpas,
En door „voldongen feiten”
Vult elke dief zijn tasch.

Wij zijn geen philanthroopjes,
Die redding biên in nood:
Aan rijke lui goedkoopjes,
Aan arme lui droog brood.

Wij laten de modernen
Naar lust ter markte gaan
Met boter, die zij kernen
Uit ouderwetsche zaan.

Die nieuwerwetsche bollen,
Waar de oude nacht voor zwicht,
Zij maken blind als mollen
Door overvloed van licht.

Wij lachen met wie snoeven:
„Wees in opinie vrij!”
Terwijl zij duchtig troeven
Al wie niet denkt als zij.

Het „Recht” zal elk ontsluiten,
Die aanklopt aan de deur;
Doch Piet, blijf jij maar buiten,
Je bent niet van de kleur.

Wij gruwen van de horde,
Die kunstschoon zoekt in slijk,
En in verwarring orde,
En leven in een lijk.

't Moet alles ommekeeren
Op Staat- en Kerkgebied !
Hun hersens reformeeren,
Dat doen die mannen niet.

„Recht door zee, recht door zee!”
Waar 't een nieuwerwetsch idee,

Dan ging het zeker heden
Zoo triestig niet en slecht
Met godsdienst en met zeden,
Met waarheid, trouw en recht ;

„Recht door zee, recht door zee!”
't Is een ouderwetsch idee.

DE KWAKZALVER.

Op uw zoo dringend inviteeren
Verschijn ik heden in dit oord;
Ja Boeren, Burgerij en Heeren,
Ik zal je helpen, op mijn woord!
Ik wil, ik kan het; want mijn luister,
't Is hier geen bombast of gezwets,
Zet als de vledermuis in 't duister
Galenus en Hippocrates.

Ik kom hier niet om uw dukaten,
O neen, ik laat je volle beurs
Aan rijksontvangers, advocaten,
Notarissen en procureurs!
Ik vraag je slapelooze nachten;
Ik droog de tranen die je schreit;
Ik geef je kiezen nieuwe krachten
Uit loutere menschlievendheid!

Komt lijdens, met je kakebeenen,
Al zijn ze nog zoo bijster voos,
Of brokkelig als mergelsteenen,
Al zijn ze kies- of tandeloos:
Vliegt in mijn armen, droeve lijdens,
Betrouwt u aan mijn cura toe,
Ik geef je weder nieuwe snijders,
Dan kan je kauwen als een koe.

Wie neemt dit doosjen uit mijn handen? ....
Ik wil geen geld — één gulden maar;
Je krijgt er haar van op je tanden! ....
Ja, vrouwtje! — een gulden.... dank je, daar!
Allons, komaan! wat spoed, me vrienden!
Ik bid je, rept jelui toch, want
Je zult mij morgen niet meer vinden,
Ik leef voor 't gansche Vaderland!

HET DESSERT.

OP DE WIES IJOVIVAT.

Daor zit ik weer
Aon taofel neer;
'k Bin klaor veur nummer twee.
Mien lieve minsen, kiek'r is aon...
Waor haolen ze al dâ moois van daon?
't Is meer as meer!
Jao op mien eer,
Het valt ons daonig mee.

Jong, wat 'en praol!
En hoe rejaol...
Van alles overvloed!
'k Wed Sinter Klaos, goed-heilig-man,
Nie zoo veul lekkers rijen kan. —
En 't erste maol
Was ook nie schraol,
Dâ weet de maog heel goed.

Hoe liekt de wien
Weer ekstra fien,
Met zulfren hoed en kraog!
Die knappe jungskes staon, zoo waor,
Nie veur den swiet allennig daor;
Ze fluustren mien
Ien 't oor: „Schink ien,
Een roesje mag vandaag!”

Kiekt nie bedeesd,
Wêst nie bevreesd,
o Daomes, veur dà woord;
Het was wâ'k zei maar mallepraot;
Eén fleske 'alêvel duut gen kwaod,
Verbliedt den geest;
Went op 'en feest
Mot kniesoor over boord.

En, heeren, nouw
Het woord aon ouw,
Vertoont oew kunst terdeeg:
Slaoi toosten hier, slaoi toosten daor
Op haor en hum, op hum en haor!
En is 't ook flauw,
Toch drink ik trouw
Hiep, hiep, mien gleeeske leeg.

MENSCHEN LIJKEN OP PIANO'S.

Om ons zelf' te leeren kennen,
 hebben wij, in ernst of boert,
 Soms de zonderlingste dingen
 ter gelijknis afgeloerd.
 Menschen lijken op piano's:
 op dit muzikale punt
 Wil 'k een deuntje varieeren,
 waar ge althans bij dommlen kunt.

Zuiverheid van toon en timbre
vordert, dat het hout der kast
En de resonantie-bodem
effen zij en zonder kwast :
Zóó, zegt een aloude leerspreuk,
zal der ziele snarenspeel
Best weerklinken in een lichaam
met een gaaf, gezond gestel.

Wordt de snaar te sterk gespannen,
aangeslagen met geweld —
Roef! daar springt zij met een wanklank,
En het speeltuig is ontsteld:
Overspanning, overprikking,
'tzij in arbeid of genot,
Wordt, helaas! voor velen de oorzaak
van een treurig levenslot.

Ginder staat „een kast” verborgen
zonder uiterlijken zwier —
Drijf den spot niet, laat uw vingren
tripplen over 't geel klavier,
En de toon zal u verbazen
door zijn volheid en zijn kracht:
Hoe voortrefflijk zijn soms menschen
om wier uiterlijk men lacht!

DE KIKKERS.

Wij zijn kleine muzikantjes,
Niet voor brood, maar dilettaantjes,
In kostuum van geelgroen laken;
En wij kikkren en wij kwaken
Zonder maatstok, zonder noten,
Als de Montagnars, in slooten,
Geven dag aan dag soirée
Aan 't publiek met vrij entrée:

Kwak kwak kwak
Oerekkikkik wrikkikkik
Kwak.

Wij zijn kleine weerprofeetjes,
Typen van de prulpoëetjes,
Philosoofjes, Jan-pleziertjes,
Onbezorgde renteniertjes
Dik van buikje, smal van beenen;
Ja, zoo men geloof mag leenen
Aan professor Rietbroek's woord,
Al dat volk komt uit ons voort.

Niets dan dartlen, duiklen, springen,
Slapen, eten, drinken, zingen,
Plappren, domplen in de vlietjes,
Schommlen in de biezen rietjes:
Zeg, wat kan bij 't leven halen
Van ons, waternachtgalen?
Progressist, of hoe je ook hiet,
Neen, zóó lekker maak je 't niet!

Ach! die hemel van ons volkje
Was niet altijd zonder wolkje:
Eens — het gastrecht moest gewroken —
Werd het oorlogsvuur ontstoken
Door 't bandietenras der muizen;
Kwak! toen viel er wat te pluizen.
Vreeslijk klonk de krijgsmuziek,
Naar 't vermelden der kroniek.

Maar wij lieten ons niet lorren
Door vorst Knablaar met zijn snorren,
Met zijn vale zemeltroepen,
Matadors in 't rooven, snoepen!
Lees Homeer! Hij zal je melden,
Hoe wij streden — nedervelden
't Aftocht-piepend ongediert.
't Recht heeft, kwak! gezegevierd!

Twee verkeerde kuitenflikkers
Sloegen onze aloude kikkers:
Elk was vorst in eigen woning —
Wrikkikkik, men wou een koning!
't Oproerkwaken steeg naar boven,
Om Jupijn het oor te dooven.
Klets... daar, uit der Goden sfeer,
Plompte een balk als koning neer!

En daar kwaakten weer de vorschen:
„Kwak! de kroon zal hij niet torsen!
„Kwak die slaapmuts! kwak die stakker!”
Toen zond Zeus er een, die wakker,
Stevig was en lang van snavel;
Sire noodigde ons ter tafel,
Niet als gasten, maar als spijs:
Schade en schande maakte ons wijs!

Nog een windbuil van een kikker,
Ietwat grooter dan een knikker,
Wilde zich tot woudos maken:
En daar ging hij met zijn kaken
Als een blaasbalg aan het blazen;
Toen aan 't vloeken en aan 't razen,
Dat het naar zijn zin niet ging...
Kwak! daar barst het trotsche ding.

Mocht ge een zedeles begeeren,
Onze lotgevallen leeren:
Stuur in vrede uw levensbootje;
Roei niet in je buurmans slootje;
Hunker nimmer naar het beste,
't Geeft je slijk voor slib. Ten leste,
Jongen, als je slootje springt,
Spaar het kikkertje dat zingt:

Kwak kwak kwak
Oerekkikkik wrikkikkik
Kwak.

DRONKEMANSPRAATJE.

'k **B**racht in deez' herberg een avondje door.
Straat, maar wat kom je mij wonderlijk voor:
Rechter... en linker... geruild met elkaar?!...
Straat, je bent dronken — zeg op, is 't niet waar?

Kijk 'reis wat scheef een gezicht trekt die maan;
Eén oog gesloten, en één loert mij aan.
Ja, ze is fatsoenlijk geweest aan de flesch!
Schaam je, foei! schaam je, jij oolijke bes!

En die lantarens... neen, 'k zie toch niet scheel —
Drommels, zij hebben wat olie te veel!
Draaiend en zwaaiend naar alle kant heen....
Jongens, sta vast, of — je raakt van de been!

Alles aan 't hotsen wat 'k zie, klein en groot!
Ik nu daaronder, ik nuchter als brood?...
Dàt neen, dàt waag 'k niet; ik heb me te lief —
Gauw weer naar binnen, dat's beter — wablieff?

Naar HEINRICH VON MÜHLER.

JAN SPEELMAN.

Eens kwam met zijn doedel
Jan Speelman in 't dorp;
Hij roerde zijn snater
En mauwde als een kater
Bij zijn kleine kielekeie,
Bij zijn groote boemboem.

Daar stormen de knapen
De schooldeuren uit;
Zij schreeuwen en fluiten
En gooien met kluiten
Op zijn kleine kielekeie,
Op zijn groote boemboem.

Jan Speelman bedreigt ze,
Maar voort duurt de pret,
Dat sarren nu moede,
Slaat hij ze vol woede
Met zijn kleine kielekeie,
Met zijn groote boemboem.

Het bloed springt den jongens
Uit neus en uit mond,
Zij tuimlen en rollen,
En vluchten als mollen
Voor zijn kleine kielekeie,
Voor zijn groote boemboem.

Fluks heeft men den aanval
Met furie hervat,
En plomp — door een stootje
Rolt Jan in een slootje
Met zijn kleine kielekeie,
Met zijn groote boemboem.

De veldwachter Keesje,
Met pit in de vuist,
Trekt hem uit de maling,
Zoo vet als een paling,
Met zijn kleine kielekeie,
Met zijn groote boemboem.

DE PUIK-BOUFFANTE. 1)

Karel, allerbeste amice,
'k Krijg daar per *Van Gend en Loos*,
Als een Sinter-Klaas-surprise
Franco een kartonnen doos
Met een briefje van uw hand:
„Aan mijn vriend — een puik-bouffant’.”

Voor een weldaad mij bewezen
Blijft mijn harte nimmer koel:
Nu vooral is 't kwik gerezen
Van mijn dankbaarheidsgevoel;
En geen wonder, Karel, want
Warmte wekt uw puik-bouffant’.

---

1) „Een halsomwindsel, dat de latere cache-nez bij de hoogere standen hebben doen vergeten en gezonder denkheden van hetgeen der gezondheid dienstig is, met deze, hebben doen afschaffen.” HILDEBRAND. *Na vijftig jaar*.

Daarom zullen dankbre tonen
Voor u klinken in gedicht;
'k Voel den gloed der muzenzonen,
Rijmen lijmen valt mij licht;
Ja, een dichter vliegt in brand,
Zit hij in zoo'n puik-bouffant'.

'k Laat de wintervorst nu fluiten,
Bloesem strooien voor de leus,
Lelies schildren op de ruiten,
Roode rozen op den neus;
Als een ieder klappertandt,
Zweet ik in uw puik-bouffant'.

Geen ontsteking in de kiezen,
Scheele hoofdpijn, kramp of jicht,
Belroos, zinking, proesten, niezen
Attaqueeren mijn gezicht:
'k Ben gedekt van allen kant
Door het schild der puik-bouffant'.

't Spreekwoord zegt, dat al de leden
Treuren als het hoofd veel lijdt:
Denk, in omgekeerde reden,
Hoe de mijnen zijn verblijd!
Zelfs mijn ziel trekt — 't is frappant —
Voordeel van uw puik-bouffant'.

Lijdzaamheid zal zij haar leeren,
Plooibaarheid naar elks gemoed,
Eenvoud, zachtheid, zelfverneêren
Broederlijken liefdegloed...
Ja, zij maakt mij in mijn stand
Naar den geest een puik-bouffant'.

Zulke vruchten zal het dragen,
Wat gij als geschenk mij biedt;
'k Moet van ééne nog gewagen,
Ze is gewis de minste niet:
Steeds een warme vriendschapsband
Blijft voor mij uw puik-bouffant'.

DE UITGESPEELDE MUZIKANT.

Ik ben een oude virtuoos
Tot niets meer thans in staat;
Voorheen was ik een bolleboos,
Een wakker kameraad:
Wat blies ik mooi de clarinet,
De bombardio en schuiftrumpet!
Viool en bratsche en contrabas —
't Kwam in mijn kraam te pas.

Wat gaf ik menig obligaat
Voor zang of instrument!
Ik stond voor zuivren toon en maat
Als matador bekend;
'k Zong bas-, tenor- en altpartij,
Geen nachtegaal was iets bij mij;
'k Werd toegejuicht met handgeklap
Bravo's en voetgetrap.

Wat had ik vrienden — bij de vleet!
Zij vlogen als ik sprak;
Zij deelden in mijn lief en leed
En teerden op mijn zak.
Ik leefde louter voor de kunst;
't Geëerd publiek schonk mij zijn gunst;
'k Was dronken van charmant succes —
Ook soms wel van de flesch!

Maar met de jaren, och daar ging
Mijn kunst den kreeftentred;
Nu klinkt mijn stem, wanneer ik zing,
Als een gescheurd trompet;
Nu zijn mijn vingers krom van jicht;
De noten dansen voor 't gezicht;
De tonen dringen in mijn oor,
Maar vinden geen gehoor.

Mijn vrienden had ik weer van doen,
Het gold mijn onderstand, —
Ik arme krekel zag mij toen
Bij mieren aangeland.
Nu vraag ik van 't publiek — een cent:
Met dit driehoekig instrument
Ga ik de kermis rond en zing
Bij 't klingling tinglingting.

Ten slotte, o jeugd, een stuk moraal,
Dat gij maar bergen moet;
Want, zijt gij nog zoo muzikaal,
Eens raakt ge ook uitgetoet:
Wie voor zijn kunst slechts glorie vindt,
Mag rentenieren van den wind,
En draagt de boom geen kersen meer,
Weg is het spreuwenheir!

Naar EEN VLAAMSCH LIEDJE bewerkt.

WETEN EN VERGETEN.

„'k **M**aak op dat thema straks een lied!”
Maar toen ik aanving, lukte 't niet:

Ik was mijn stof vergeten.
Och, och! 't geheugen is zoo kort;
Indien er aan 't verstand iets schort,
Dan wil men 't zoo niet weten.

Hoe menigeeën klaagt steen en been
Om de armoê van zijn kundigheên,

En wijt het aan 't vergeten.
Wie rijk aan sterke heugenis
Aan wetenschap en kennis is,
Weet dit: schier niets te weten.

Bluf vrij, dat ge als een knappe vent
Den Bijbel half van buiten kent —

Ge zijt hem heel vergeten,
Als gij van 't grootst en eerst gebod:
't Beminnen van uw naaste en God,
Zoo goed als niets wilt weten.

Schenkt u mevrouw Fortuin haar gunst,
Gebruik dan de geheugenkunst,

U zelf niet te vergeten;
De nijd zal anders, tot uw schand,
Uw afkomst en uw vroeger stand
Aan iedereen doen weten.

Ontmoet de trotschaard met veel splint
Zijn ouden maar verarmden vrind —

Hij heeft zijn naam vergeten;
Maar had hij, uit gebrek aan poen,
Den bijstand van een vriend van doen —
Hij zou zijn naam wel weten.

De man, die andren overloon,
Een weldaad schonk, een gunstbetoon,

Wordt ras door hen vergeten;
Van wien men een belediging,
Een neus, een steeklig woord ontving —
Dat blijft men langer weten.

Die dikwijls faalt in woord en daad,
En menig domme streek begaat,
Is 't in een wip vergeten;
Bedreven andren maar één fout,
Hij zal 't — al is die jaren oud —
Nog op zijn duimpje weten.

Betalen aan den arbeidsman,
Die toch niet eeuwig borgen kan,
Wordt jaar op jaar vergeten,
En dat nog wel door crediteurs
Die spoedig kloppen op de beurs
En 't *debet* laten weten.

De bloemen vol van geur en gloed,
Die 't leven strooit in overvloed,
Zij worden dra vergeten;
Maar zoo één dorentje even prikt,
Eén takjen ons gevoelig tikt,
Dat zullen we altoos weten.

„Gezondheid is de grootste schat
„Die meer dan geld en goed bevat” —
Wordt o! zoo licht vergeten;
Doch als men ziek te kermen ligt,
Of pillen slikt met naar gezicht,
Dan wordt het wel geweten.

„'k Vergeet u nooit!” Het wordt oprecht
Bij 't droevig afscheid toegezegd:

Toch wordt men gauw vergeten.
De Erinnerung van 't harte slijt
Zoo goed als alles mettertijd —
Wel hem die dit wil weten!

Al wist ik ook het thema niet,
Ik zong warempel toch een lied
Op weten en vergeten.
Zoo heeft dus alle kwaad zijn baat:
Dit liedje heb'k als surrogaat
't Vergeten dank te weten.

KERMISPRETJE.

Hoezee, wat een vetje!
Op één oor het petje!
Het jaarlijksche pretje
Is weer in het land!
Geen school meer, hè, jongen!
Gedanst en gesprongen,
En deuntjes gezongen
Op allerlei trant!

Vooruit maar, gezellen;
Met beurzen die zwellen,
Naar kramen en spellen;
Gezien wat er is!
Wat zou je begeeren?
Maar weet, jongeheeren,
Men houdt van geen beren —
't Is geld bij de visch.

Laat schieten je duiten
Voor wafels, beschuiten,
Voor oliebol, fruit en
    Voor kraakling en mop,
Voor koek met sukade,
Beignets, chocolade,
Een glas limonade...
    „Hoe krijgen wij 't op!”

Maar wilt niet vergeten
Bij 't snoepen en eten,
Je mogen te meten
    En beurzen temet;
Want meerder verteren,
Dan zij permitteeren,
Dat zou je geneeren,
    Vergallen de pret.

De paarden bestegen,
De ringen geregen
Aan d'ijzeren degen,
    Steekt op — een, twee, drie!
Blijft zadelvast zitten —
Daar draaien de hitten,
De bruinen, de witten...
    Hoera! 't is partie!

Hakt, beukt op de blokken,
Met bijlen en stokken,
De koek taai als sokken,
Of ziende of geblind.
Allons, rollebollen,
Den dobbelsteen rollen,
't Fortuintje nahollen —
Die niet waagt, die niet wint!

Sa, jongens, wat weet je?
Komt, helpt 'reis een beetje,
Een helder ideetje . . .
Een klucht moet er bij!
Frisch op, matadores,
Laat nu 'reis wat hooren,
Kraamt uit je trezoren
Van boert, jokkernij!

De tijd maakt galopjes,
En spoedig, jan-dopjes!
Gezien zijn de popjes
En 't kastje gaat dicht;
Dan is 't weer: „Stil, prater!
„In school geen gesnater,
„Of 'k geef duivekater
„Je een tik op 't gezicht!”

HET MUISJE.

Ik ben een jolig dier,
Ik leef voor mijn plezier;
Terwijl mijn huisheer tobt en wroet,
Heb ik het als een prins zoo goed,
Ha, ha! zie zoo,
Ik dartel in het stroo.

Ik zorg niet voor den pot,
Dan ware ik wel een zot;
Al vraagt mij niemand op diné,
Ik krijg van alle porties mee;
Mijn snuit, mijn snuit
Pikt de eêlste brokjes uit!

Eet ik mijn buikje dik,
Dan ben ik in mijn schik;
En wie moog slapen als een roos,
Ik wek hem wel, en maak hem boos.
Ha, ha! zie zoo,
Dan spring ik weer in 't stroo.

Maar waar is vreugde niet
Gepekeld met verdriet?
Een mensch heeft dit, een muisje dat,
Mijn grootste kwelling is de kat!
O zij, o zij
Loert dag en nacht op mij!

Vaak, als ik kruimpjes zoek,
Zit juffrouw in een hoek;
En nauwlijks ben ik aan den slag,
Of daar komt heksje voor den dag;
Miauw, miauw,
Ik poets de plaat maar gauw.

Dan loopt die helsche poes
Mij na gelijk de droes;
Maar ik ontsnap haar nog gezwind
En laat haar happen naar den wind;
Piet piet, piet piet,
Je krijgt vandaag mij niet!

Doch laatst, terwijl ik stil
Mijn poortje insluipen wil,
Springt ze op mij toe in dolle vaart, —
Sinds heb ik maar een halven staart.

O mij, o mij,
Och de andre helft heeft zij!

Haast komt de raad bijeen
Van muisjes groot en klein —
Dan stel ik voor, ons poesje-valsch
Een bel te binden aan heur hals;

Ha, ha! zie zoo,
Nu kruip ik weer in 't stroo.

DE ZIEKTE DER GELEERDEN.

„Ik zal de kwaal der Lettrenzwoegren zingen.”
BILDERDIJK

~~~~~

Wat baat het mij een knappe kop te wezen,
Die alles weet wat diep is en geleerd?
In elke taal, 't zij dood of niet, te lezen
Wat deze vond en gene nog begeert?
Al weet ik 't ruim der heemlen door te dringen,
De weerkomst vast te stellen der komeet,
Het diepst geheim natuur den schoot te ontwringen:
Wat baat het mij dat ik dit alles weet?
Ik heb een kwaal, die mij staag poetsen bakt,
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

Ik ben distract, een kwaal niet te cureeren;
„Word weder dom” is de een’ge medicijn;
Waar ’t mogelijk, ja, ik zou haar applicceeren,
Om slechts één uur weer reedlijk mensch te zijn.
Kom ik op straat, ik waag mijn lieve leden,
Ik draai en zwaai en weet niet waar ik blijf;
Laatst heeft me een boer de teenen stuk getreden,
’k Sprong achteruit... ach! een matroos op ’t lijf.
’k Werd cito toen verwenscht en neergesmaakt;
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

Ik denk, dat zij, die mij op weg ontmoeten,
Mijn vrienden zijn, en ’k grijp hen bij de hand;
Word ik gegroet, ’k vergeet terug te groeten,
Of wip van ’t hoofd — neen van mijn hoed den rand.
Hoe ik mij kleed is mij precies om ’t even,
Soms ga ik uit nog met mijn slaapmuts op;
’k Heb brieven vol met quiproquo’s geschreven;
’k Zond vijftigmaal een ledige envelop;
’k Ben een Harpij, die niets laat onbevlast;
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

Kwam ik aan ’t spoor — „Meneer, de trein vertrokken!”
Zat ik er in — „Meneer, verkeerde klas!”
Of, erger nog, ik schoot den bok der bokken,
Dat ’k in den trein naar — waar ’k niet zijn moest, was.
Met open oog zal ik mijn tijd verslapen

En ga er ter bestemde plaats niet uit;
Ik zit als zot de menschen aan te gapen
En, jeukt mij 't been, ik krab eens anders kuit —
Pardon, mijnheer, ik heb verkeerd gepakt ...
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

'k Zal uren in mijn bibliotheek gaan zoeken
Naar een auteur, dien 'k in mijn zak verwarm,
'k Ging gister naar mijn kamer, niet met boeken,
Maar — raad eens? met de ladder onder d' arm.
Vermoeid van 't staan en hangen bij 't studeeren,
Zet ik mij, bons! niet op, maar naast mijn stoel.
Ben 'k aan den slag, ik denk aan geen dineeren
En schijn verdoofd voor zinnelijk gevoel,
Zoodat mijn maag vergeefs naar tafel snakt,
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

Mijn zakuurwerk wierp ik in 't ziedend water
En ging den kooktijd na op 't kippenei:
Voor scheerkwast nam 'k den staart van mijnen kater,
Voor cache-nez mijn witte beddesprei;
'k Heb eens — nochtans maar één in heel mijn leven —
(Ik kwam te huis in 't holste van den nacht)
In plaats van mij ter ruste te begeven,
Mijn wandelstok met zorg te bed gebracht.
En in een hoek mij zelf als stok geplakt ...
O droeve kwaal — helaas, ik ben distract!

Gij, jeugdig brein, die niets zoo wenschlijk oordeelt

Als diepgeleerd en ijslijk knap te zijn,

Och! spiegel u aan mijn rampzalig voorbeeld,

En giet bij tijds wat water in uw wijn.

Geen boog zoo sterk, of, wordt hij overspannen,

Hij raakt ontsteld en al zijn veerkracht kwijt;

En hebt ge, als ik, 't gezond verstand gebannen,

Wat wint ge, zoo gij 'swerelds wonder zijt?

Daarbij.... wat blijft?

. 't idée is mij ontzakt....

Och, och! och, och! — helaas, ik ben distract!

AFSCHEIDSLIED.

~~~~~

Welaan, nog geklonken
Voor 't laatst met elkaar!
Vaartwel nu, geliefden,
De scheiding is daar!
Gij huis mijner ouders,
Gij bergen vaartwel!
Mij drijft naar de verte
't Verlangen zoo fel.

De zon aan den hemel
Blijft roerloos niet staan,
Maar volgt over landen
En zeeën haar baan.
De golf blijft niet liggen
Op 't eenzame strand,
En bruisend doorvliegen
De stormen het land.

De wolk jaagt in 't luchtruim,
De trekvogel vliedt
En zingt in den vreemde
Het vaderlandsch lied.
Zoo drijft het verlangen
Des jongelings hart,
Door wouden en velden
Naar 't land in de vert'.

Daar wordt hij door vogels
Met zangen begroet,
Zij zijn hem van hierheen
Vooruit reeds gespoed.
Daar wordt hij door bloemen
Met geuren omwaaid,
Zij zijn er door winden
Van herwaarts gezaaid.

Die vogelen kennen
Der ouderen woon,
Waar in hij die bloemen
Hun vlocht tot een kroon.
De Liefde verzelt hem
En blijft hem getrouw.
Zoo vindt hij zijn thuis weer
In vreemde landou.

Naar JUST. KERNER.

TUSCULUM.

Wees mij gegroet, beminlijk oord
En bron van rein genoegen,
Dat ons tot rust na d'arbeid spoort,
Tot weelde zonder wroegen!

Laat vrij het vorstlijk lustkasteel
De wolken tegenstreven,
De vreugde van ons landjuweel
Kan geen paleis ooit geven.

Hier waait de frissche lucht ons vrij
Om de onbezorgde slapen,
Hier voelt het jonge hart zich blij
Voor God en heil geschapen.

Hier danst het bloed door de aadren rond
Om versche kracht te scheppen,
Als wij op deez' geliefden grond
De wakkre leden reppen.

Ei ziet eens welk een kleed hier leit,
Vol bloemen, mild en teeder!
Dat kleed is hier voor ons gespreid;
Komt, zetten we ons wat neder.

De gouden zonne hindert niet,
De lommer breekt heur stralen;
Wat dunkt u van dat vogellied!
Zou 't onze er wel bij halen?

Hoe vroolijk rijst hier 't geurig blad,
Vergloeid tot blauwe kringen;
O, als die damp een stemme had,
Hij zou met ons ook zingen.

Op, op, het paarlend brouwsel wacht
Ons schuimende in de zale!
Ha ziet eens hoe dat bruintje lacht
In onze landbokale!

Omhoog den vaderlandschen dronk,
En, vrienden, 't hart geheven!
Die Tusculum het leven schonk,
Die man moet eeuwig leven!

AL BEN IK KLEIN.

Al ben ik klein, bijzonder klein van leden,
Al word ik ook geschat voor ietwat min —
Ik ben en blijf toch met mijn lot tevreden;
Want ik voor mij, ik zie er voordeel in.
Vooreerst, het heeft me aan vrienden niet ontbroken:
Men weigert nooit in 't hart een kleine plaats.
'k Heb menigmaal een slechte kans ontdoken,
De kleine visch sluipt oolijk door de maas.

Al ben ik klein, mijn geldbeurs zal 't niet wraken:
Want nemen zij de maat mij niet te ruim,
Dan win ik vast op linnen, wol en laken
Jaar in jaar uit ten minste honderd duim.
Mijn maag is klein, en zonder overijlen
Ben 'k dra tevrede', ook met het minste deel;
En word ik niet ten disch verzocht bijwijlen,
't Is zeker niet: „Dat ventjen eet te veel!”

Al ben ik klein, het mag een voorrecht heeten;
'k Stoot nimmer 't hoofd, waar ik ook binnenkoom;
Mijn been steekt niet, wanneer ik ben gezeten,
De kamer door gelijk een disselboom.
Al moge ik ook het evenwicht verliezen,
Mijn val is niet als van een slachtersos.
En dwingt men mij het hazenpad te kiezen,
'k Ben vlug ter been als een Arabisch ros.

Al ben ik klein, mijn fouten en gebreken
(Ik heb ze, ja! zoo goed als iedereen)
Zij worden door de vingers meest gekeken:
„Kom! zegt men, kom, het zijn maar kleinigheên!”
Geen groote krijgt zoo dikwijls een extraatje.
Geen groote heeft zóó alles naar zijn zin,
Geen groote staat zoo licht in een goed blaadje,
Geen groote draagt den naam van Benjamin.

Al ben ik klein, het zal mij nimmer rouwen:
Voor 't lichaam is mijn geest gecompenseerd;
Men vindt zoo vaak in kolossale bouwen
Het bovenhuis zeer schraal gemeubileerd.
Wie ziet mijn oog op de outers aller volken,
Met de eertropheên van wetenschap en zwaard?
Wat zijn ze groot (hun kuif stijgt in de wolken)
Die mannen, eens kabouterfolk op aard!

AL BEN IK KLEIN.

Al ben ik klein, bijzonder klein van leden,
Al word ik ook geschat voor ietwat min —
Ik ben en blijf toch met mijn lot tevreden;
Want ik voor mij, ik zie er voordeel in.
Vooreerst, het heeft me aan vrienden niet ontbroken:
Men weigert nooit in 't hart een kleine plaats.
'k Heb menigmaal een slechte kans ondoken,
De kleine visch sluipt oolijk door de maas.

Al ben ik klein, mijn geldbeurs zal 't niet wraken:
Want nemen zij de maat mij niet te ruim,
Dan win ik vast op linnen, wol en laken
Jaar in jaar uit ten minste honderd duim.
Mijn maag is klein, en zonder overijlen
Ben 'k dra tevrede', ook met het minste deel;
En word ik niet ten disch verzocht bijwijlen,
't Is zeker niet: „Dat ventjen eet te veel!”

Al ben ik klein, het mag een voorrecht heeten;
'k Stoot nimmer 't hoofd, waar ik ook binnenkoom;
Mijn been steekt niet, wanneer ik ben gezeten,
De kamer door gelijk een disselboom.
Al moge ik ook het evenwicht verliezen,
Mijn val is niet als van een slachtersos.
En dwingt men mij het hazenpad te kiezen,
'k Ben vlug ter been als een Arabisch ros.

Al ben ik klein, mijn fouten en gebreken
(Ik heb ze, ja! zoo goed als iedereen)
Zij worden door de vingers meest gekeken:
„Kom! zegt men, kom, het zijn maar kleinigheên!”
Geen groote krijgt zoo dikwijls een extraatje.
Geen groote heeft zóó alles naar zijn zin,
Geen groote staat zoo licht in een goed blaadje,
Geen groote draagt den naam van Benjamin.

Al ben ik klein, het zal mij nimmer rouwen:
Voor 't lichaam is mijn geest gecompenseerd;
Men vindt zoo vaak in kolossale bouwen
Het bovenhuis zeer schraal gemeubileerd.
Wie ziet mijn oog op de outers aller volken,
Met de eertropheên van wetenschap en zwaard?
Wat zijn ze groot (hun kuif stijgt in de wolken)
Die mannen, eens kabouterfolk op aard!

Al ben ik klein, ook David was een kleentje;
Maar wat getuigt van hem het Bijbelblad?
Gewapend met een touwtje en kiezelsteentje
Waagt hij den strijd met trotschen Goliath:
Daar snort één zwaai — en tuimlend als een kegel,
En buitlend als een pas geschoten haas,
Bijt hij in 't zand, de sterkgespierde vlegel!
De kleinen zijn den grooten vaak de baas.

Al ben ik klein, bijzonder klein van leden,
Al word ik ook geschat voor ietwat min, —
Ik ben en blijf toch met mijn lot tevreden;
Want, zie je niet? — er steekt veel voordeel in.
Wat dwaasheid ook, de menschen af te meten
Alleen naar vorm of lengte van de leest!
Wilt gij van hen de ware grootheid weten....
Let dan vooral op vorm van hart en geest.

OP DE STOOMBOOT.

Los schieten de kabels —
Het raderwerk gaat
Dat stampend het water
Tot schuimvlokken slaat.
De boot wendt den steven,
De kade vliedt heen
Met huizen en menschen —
't Wordt alles zoo klein.

Zij keert, en vaart klappend
Stroomaf langs de stad,
En schommelt de schepen
Op 't golvende nat.
De reizigers staren
Met tintelend oog
Op Nijmegens schoonheid,
Die rijst naar omhoog.

Op de Stoomboot.

Hoe fier Belvedere
Daar, achter 't geboomt
Van 't keizerlijk Valkhof,
Te voorschijn kooft!
Hoe heft uit de daken
Met heerlijken top
Sint Stephanus' kruiskerk
Zich statig op! —

Eén reiziger is niet
Verrukt van dat schoon;
Hem boeit op den Waalwal
Een dierbare woon.
Dáár wuiven hem doeken
't Vaarwel toe van veer,
Zijn oog spreekt door tranen:
Ach, scheiden doet zeer!

WIEGELIEDJE.

A — A — A —

Van heisa, hopsasa!

Het avondklokje heeft geluid,
Nu gauw je mooie kleertjes uit!

A — A — A —

Van heisa, hopsasa!

E — E — E —

Kom naar je wiegje mee!

Zie, 't maantjen is al opgegaan,
En de Englen steken lichtjes aan.

E — E — E —

Kom naar je wiegje mee!

I — I — I —

Daar sta je op moeders knie ...
En wip! gesprongen uit mijn arm
In 't kleine bedje zacht en warm:

I — I — I —

Dat's één, dat's twee, dat's drie!

O — O — O —

Hier lig je lief, zie zoo!
Sluit de oogjes als twee bloempjes dicht
Tot weer de blijde morgen licht.

O — O — O —

Hier lig je lief, zie zoo!

U — U — U —

Suja, mijn kindje, su!
Uw Engel wiegt en houdt de wacht,
Kus moeder eerst nog goeden nacht.

U — U — U —

Suja, mijn kindje, su!

TWEE MOEDERS.

Daar fladdert een gaaiken
In angstige vlucht
Haar kreten van droefheid
Doortrillen de lucht.
Zij kwam naar het nestje
Gevlogen van veer:
En zocht er haar jongen,
Doch vond ze niet meer.

Hier weeklaagt een moeder
Alleen met haar smart
En weigert als Rachel
Vertroosting voor 't hart.
Soms wendt zij ter zijde
Het schreiend gelaat,
En tuurt op het wiegje
Dat ledig daar staat.

HET KIND AAN DE MOEDER.

~~~~~  
Vroeg, lieve moeder,
Uw tranen af;
'k Ben niet in 't wiegje,
Ook niet in 't graf:
Hij nam mij tot zich
Die mij u gaf.

Ik speel met de Englen
In 's Hemels woon,
En zing het lied mee
Voor 's Heeren troon;
Ik vlecht alreede
Voor u een kroon.

U roept ook spoedig
Ons-Lieve-Heer,
Dan zien we elkander
Voor eeuwig weer,
Dan, lieve moeder,
Weent gij niet meer.

DE OUDERS AAN HET KIND.

Gdierbaar kinderzieltje,
Zoo jong, zoo rein, zoo schoon,
Dat slechts één enklen zomer
Verblijd hebt onze woon,
En toen der oudren liefde
Zoo plotsling zijt ontvloën!

Wanneer wij aan u denken,
Wij doen dat keer op keer,
Dan zucht ons treurend harte:
Ach, hadden we u toch weer!
Maar gij ziet uit den Hemel
Glimlachend op ons neer.

Dáár bidt gij, zalige Engel,
Voor ons den troost af, dien
Geen vrienden, bloedverwanten,
Hoe goed ook, konden biên;
Dáár spreekt ge ons moed in 't harte:
„Eens zal 'k u wederzien!”

HET KIND AAN DE MOEDER.

~~~~~  
Droog, lieve moeder,
Uw tranen af;
'k Ben niet in 't wiegje,
Ook niet in 't graf:
Hij nam mij tot zich
Die mij u gaf.

Ik speel met de Englen
In 's Hemels woon,
En zing het lied mee
Voor 's Heeren troon;
Ik vlecht alreede
Voor u een kroon.

U roept ook spoedig
Ons-Lieve-Heer,
Dan zien we elkander
Voor eeuwig weer,
Dan, lieve moeder,
Weent gij niet meer.

—————

DE OUDERS AAN HET KIND.

O dierbaar kinderzieltje,
Zoo jong, zoo rein, zoo schoon,
Dat slechts één enklen zomer
Verblijd hebt onze woon,
En toen der oudren liefde
Zoo plotsling zijt ontvloën!

Wanneer wij aan u denken,
Wij doen dat keer op keer,
Dan zucht ons treurend harte:
Ach, hadden we u toch weer!
Maar gij ziet uit den Hemel
Glimlachend op ons neer.

Dáár bidt gij, zalige Engel,
Voor ons den troost af, dien
Geen vrienden, bloedverwanten,
Hoe goed ook, konden biên;
Dáár spreekt ge ons moed in 't harte:
„Eens zal 'k u wederzien!”

MOEDERS MEIZANG.

~~~~~

Zie, hartediefje, nu zijn we in de lent',
Die uw jong leven nog niet heeft gekend.
Meimaand omarmt u met lachenden groet;
Meimaand verwarmt u met koestrenden gloed.

Geuren en kleuren van bloemen en kruid
Strooit ze om uw wiegjen in overvloed uit,
Buigt er gordijnen van groen over neer
Dat u het schijnen der zonne niet deer'.

Vogeltjes zingen nu lieflijk in koor,
Fladdren en springen de bladertjes door,
Reppen als pijltjes zich snel door het blauw,
Leppen uit kelkjes van bloemen den dauw.

Vlindertjes, even hun kluisjes ontvluucht,
Zweven met bevende wiek door de lucht,
Spelen verstoppertje en krijgertje in 't groen,
Stelen van zedige bloempjes een zoen.

Eendjes, die struiklen en wagglen in 't gras,
Zwemmen en duiklen zoo rap in den plas,
Likken hun dons met het snebbeke glad,
Pikken het kroos van het spieglende nat.

Straks, als de zon in het purper verdwijnt,
't Flonkrende starretje in 't donker verschijnt,
't Zacht madeliefje zijn bladertjes sluit,
Dàn spreidt een Engel zijn vleugeltjes uit:

Dàn vliegt uw broertje uit de hemelsche stee,
Brengt voor u roosjes en lelietjes mee;
Rozen die blozen als 't roosje op uw koon,
Lelies als 't wit van uw oogjes zoo schoon.

Dàn ziet uw broertje zoo vriendlijk u aan,
Als bij zijn leven hij vaak heeft gedaan;
Geeft aan zijn zusjen een kusjen of twee,
Vliegt weder blij naar de hemelsche stee.

De Engeltjes vragen hem: maakt ze 't nog goed?
Och! — zegt hij — zusje is zoo lief en zoo zoet,
Nooit heeft beneden de bloemrijke lent'
Frisscher en fleuriger roosje gekend!

EEN TROOSTBLOEM.

'k Zag een roosje bloeien :
't Knopje, pas ontvouwd ,
Stond in 't groen te gloeien
Als het morgengoud. —
De adem van den dood
Kwam er langs gestreken ,
Deed het frissche rood
Toen op eens verbleeken.

Maar een glanzende Engel
Daalde in vlugge vaart,
Plukte 't van den stengel,
Vloog er mee van de aard.
„Moeder, schrei niet meer!”
Riep hij naar beneden,
„'t Roosje bloeit nu weer
„In het zalig Eden”. —

„IN EEN HOEKSKE MET EEN BOEKSKE.”

In een hoekske
„Met een boekske”.

Vrome Thomas, ja 't is waar,
Niets ter wereld gaat daarboven!
'k Wilde 't vroeger niet gelooven,
't Klonk me in 't eerst zoo zonderbaar:
In een hoekske met een boekske!

'k Dacht: voor lieden
Die ontvlieden
De aarde, wijl hun de aarde ontvliedt;
Voor de vreeslijk serieuzen
En voor de ijslijk wijze neuzen
Geldt de spreuk, mij geldt ze niet:
In een hoekske met een boekske.

„In een hoekske met een boekske.”

'k Ben niet oud nog,
 'k Ben niet koud nog
 Voor de vriendschap, voor plezier;
 'k Heb geen afkeer nog van 't leven,
 'k Ben dezelfde nog gebleven,
 En toch zit ik 't liefste hier,
 In mijn hoekske met een boekske.

'k Heb der landen
 Lustwaranden
 Rondgewandeld — God, hoe schoon!
 'k Mocht door vorstelijke zalen
 In verrukking ommedwalen,
 Maar niets haalt er bij mijn woon:
 In een hoekske met een boekske.

Al dat sarren,
 Harrewarren
 Met de pen en met den mond
 Komt mij hier in 't hoofd niet wormen;
 Hoe 't uit 's werelds hoek mag stormen,
 Hier is 't rustig in het rond,
 In mijn hoekske met een boekske.

'k Zit zoo rustig
En zoo lustig!
Niets wat mij den geest verstoort!
'k Hoor het kacheldvuurtje knorren,
'k Hoor het gas door 't bekje snorren,
Dat is alles wat ik hoor
In mijn hoekske met een boekske.

Zie, de sterre
Blinkt van verre
In het avondblauw alleen:
Niet alleen mag iemand heeten
Stil en eenzaam neergezeten
(Sprak een wijze van Atheen)
Met een boekskén in een hoekske.

Vele vrinden
Kan men vinden:
Doch een vriend, die door zijn kout
U niet vleit, u niet beledigt,
Maar uw geest en hart bevredigt,
Zulk een vriend, meer waard dan goud,
Is een boekskén in een hoekske.

Zoo ik mat ben,
Werkens zat ben,
Vlij'k me neder in mijn hoek,
En na weinig oogenblikken
Van verpoozen, van verkwikken,
Kom ik weder flink en kloek
Uit mijn hoekske met een boekske.

Velen willen
Zorgen stillen
Door gedruisch, uithuizigheid;
Velen willen zich verpoozen,
En ach, zij verroekelozen
Wat daar binnen ligt bereid
In een hoekske met een boekske.

Binnen, vrenden!
Kunt ge vinden
Wat daar buiten niets u gaf.
O beproeft het eens, gij allen!
't Proefje kan niet moeilijk vallen:
Zondert u een uurtjen af
In een hoekske met een boekske.

AAN DEN WATERKANT.

(Bij de bekende kunstplaat THE BATH.)

De zilveren spiegel
Van 't blauwende meer
Kaatst helder, mijn jongen,
Uw aangezicht weer;
Maar klaarder weerspiegelt
Uw hart in uw oog,
Dat nimmer mistrouwde,
Dat niemand bedroog.

Geen stormen bewegen
Het vlak van den vloed:
Zoo rustig en vredig
Is, knaap, uw gemoed.
Een golfje slechts dartelt
Het watervlak rond:
Zoo schuldeloos speelt ook
Het lachje om uw mond.

Aan den Waterkant.

Gij lacht als ge 't hoofd duikt
In 't koelende nat,
En frisch om uw lokken
De druppelen spat:
Die druppllen zoo glinstrend
Als edelgesteent',
Nooit worden zij tranen
Uit droefheid geweend!

Vermaak u, mijn jongen,
Wees schuldeloos blij,
De zonnige dagen
Gaan spoedig voorbij.
Doch wacht u voor 't water:
In 't diepst van zijn schoot,
Zoo frisch en zoo helder,
Beloert u de dood!

IN DEN HERFST.

Op 't veld drijft, in stede
Van 't golvende goud,
Een zilveren nevel
Zoo vochtig en koud,
En walmt door de blaren
Van 't vaal wordend hout,
Waar spinnen haar draden in weven.

Verstomd is in 't loover
Het zangrig geluid,
De vogelen vloten
Naar 't zonnige Zuid;
Geen gaaikes meer gieren
Haar moedervreugd uit,
Terwijl zij de nestjes omzweven.

Dra stormt uit het Noorden
De dood. In één nacht
Zijn plant en geboomte
Beroofd van hun pracht;
Dan vaart door de twijgen
Een snerpande klacht,
Die 't droevige harte doet beven.

Zacht spreidt dan de hemel
Een lijkwade op 't graf
Der bladren en bloemen,
Die 't voorjaar ons gaf.
Wij staren en vragen
Weemoedig ons af:
Zien we eens nog de dooden herleven? ...

VELERLEI.

.....
X
A
Z
I

POËTISCHE VLUCHT.

Wat onweerstaanbren gloed voel 'k door mijn leden dringen! ...
Zijt gij 't, verbeelding? Ja, ik hoor uw wieken slaan! —
Als de adelaars, die stout het schuchter kroost ontwringen
Aan 't ouderlijke nest, 't op forsche vlerken laân,
En 't fladdrend leeren kruisen langs de hemelbaan:
Zoo voert gij me op uw schacht naar nooit geziene kringen
Door de eeuwge ruimte van der starren oceaen.
Dáár gooi'k dan in de vlucht mijn bundel „Eerstelingen”
Vol dito bombast naar de maan.

DE HOLLANDSCHE JONGENS.

In de Camera obscura,
Eens de firma Hildebrand,
Toon ik een antiquiteitje
Van het lieve Vaderland.

Zie daar ginds die „jonge borsten”.
Met een oog vol levensgloed,
Met een lichaam rank, maar stevig,
Met een kleur als melk en bloed.

Die daar aan elkander hangen
Als de klissen, in een groep
Fiks de palen overwippen,
Buitlen over hek en stoep.

Die den hoepel sturen, wenden
Om den boom heen in één zwaai,
Door de wielen van een wagen,
Langs het kantje van de kaai.

Die daar onder 't bloesem-drupplen
In de lieflijke avondlucht,
't Gonzend kevertje belooeren,
Schaken in de volle vlucht.

Die ginds vóór de mooie mannen
Stappen als tamboer-majoor,
Met de pinken op den broeknaad
En het steekjen op één oor.

Die daar aan de bellen trekken,
Of in 't open voorportaal
„Heila!” roepen, en dan schuilen
Achter kelderluik of paal.

Die den bezemstok der buurvrouw
Uit de handen wringen — plots
„Beentjen-over” op den hol gaan,
Als een ongebreideld ros.

Die den vlieger met zijn sterren,
Zelf geknipt, geplakt, gekleurd,
Zoo verbazend hoog doen stijgen
Dat je'm haast niet meer bespeurt.

Die langs d'effen waterspiegel
Met eenforsch gezwaaide hand
Steenjes scheren, dat zij hupplen
Naar den verren overkant.

Die met malsche leeren zuigers
Keien wippen uit den grond,
En den priktol nederhakken,
Dat het weerlicht in het rond.

Die met knikkers, stuiters, ballen
Mikken als een Willem Tell,
En den loop van 't jaar bepalen
Naar de wissling van hun spel....

'k Toonde u een antiquiteitje:
Onze jongens van weleer!
Wil je iets nieuws, een modeplaatje?
Zie je zelven, jongeheer!

ACHT BUURVROUWEN

EN

ZEVEN HOOFDZONDEN.

Vrouw EEN tot vrouw TWEE.

Vrouw Negen, helaas, overleden!

— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —

Ik heb voor haar ziel al gebeden.

— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —

Ik hoor, (maar, geen kwaad mag men spreken,

Wie onzer heeft niet zijn gebreken?)

Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,

Daar moest niemendal aan mankeeren;

Zoo deftig van houding, zoo ernstig van toon,

Zij was, zal 'k maar zeggen, op en top een matroon!

Maar 't blijve, hoor, onder ons twee.

— „Haar ziel moge rusten in vreê.” —

Vrouw TWEE tot vrouw DRIE.

Vrouw Negen, helaas, overleden!

— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —

Ik heb voor haar ziel al gebeden.

— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —

Ik hoor, (maar, het is te vergeven;

Want iedereen heeft wat misdreven!)

Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,

Daar moest niemendal aan mankeeren;

Zij was wel wat gierig: erbarmen,

Dat had zij maar weinig voor de armen;

Zij gunde zich zelve geen vleesch of geen visch,

Toch zat zij wel warmpjes er in, naar ik gis.

Maar 't blijve onder ons, is 't niet waar?

— „De Heere vergeve het haar!” —

Vrouw DRIE tot vrouw VIER.

Vrouw Negen, helaas, overleden!

— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —

Ik heb voor haar ziel al gebeden.

— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —

Ik hoor, (maar, wie wordt er gevonden,

Die rein is van fouten of zonden?)

Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,

Daar moest niemendal aan mankeeren;

Zij was wel wat gierig: erbarmen,

Dat had zij maar weinig voor de armen;
Zij was wel wat vrij van manieren,
En hield veel te veel van plezieren;
Ook kwam zij niet meer dan het moest in de kerk;
Dat pleit, dunkt me zoo, voor haar zeden niet sterk.
Maar 't blijve onder ons, bid ik u!
— „Ze is, hoop ik, in 't hemeltje nu!” —

Vrouw VIER tot vrouw VIJF.

Vrouw Negen, helaas, overleden!
— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —
Ik heb voor haar ziel al gebeden.
— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —
Ik hoor, (maar, 't is menschlijk te dwalen,
Dat zeg ik zoo honderden malen!)
Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,
Daar moest niemendal aan mankeeren;
Zij was wel wat gierig: erbarmen,
Dat had zij maar weinig voor de armen;
Zij was wel wat vrij van manieren,
En hield veel te veel van plezieren;
Zij gunde haar buurvrouw maar even,
Dat alles haar goed ging in 't leven:
Was dāt het geval, o! dan sprak ze geen zier,
Maar ging het haar slecht, o! dan had ze plezier.
Maar zwijg het, vertel het niet weer!
— „Genadig zij haar onze Heer!” —

Vrouw VIJF tot vrouw ZES.

Vrouw Negen, helaas, overleden!

— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —

Ik heb voor haar ziel al gebeden.

— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —

Ik hoor, (maar een ieder kan vlekken

Genoeg in zijn binnenste ontdekken!)

Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,

Daar moest niemendal aan mankeeren;

Zij was wel wat gierig: erbarmen,

Dat had zij maar weinig voor de armen;

Zij was wel wat vrij van manieren,

En hield veel te veel van plezieren;

Zij gunde haar buurvrouw maar even,

Dat alles haar goed ging in 't leven;

Zij snoepte wat veel uit het zakje,

En hield van een lekker gebakje;

Het puik uit de kaar en het fijnst van de koe,

Dat brachten de kooplui het eerst naar haar toe.

Maar zwijg het, vertel het niet na!

— „God hebbe haar ziel in genâ!”

Vrouw ZES tot vrouw ZEVEN.

Vrouw Negen, helaas, overleden!

— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —

Ik heb voor haar ziel al gebeden.

— „Een brave, godsdienstige vrouw!” —
Ik hoor, (maar, men kan zich verzinnen,
Wie is er heel zuiver van binnen?)
Zij was wel wat pronkziek: haar kleeren,
Daar moest niemendal aan mankeeren;
Zij was wel wat gierig: erbarmen,
Dat had zij maar weinig voor de armen;
Zij was wel wat vrij van manieren,
En hield veel te veel van plezieren;
Zij gunde haar buurvrouw maar even,
Dat alles haar goed ging in 't leven;
Zij snoepte wat veel uit het zakje,
En hield van een lekker gebakje;
Zij was wel wat kittlig, baloorig,
Om 'n haverklap werd zij gramstorig;
En deed niet de meid naar de Juffer haar zin,
Och, och, lieve deugd! ja, dan had het wat in.
Maar zwijg het, vertel het toch niet!
— „Zij zinge nu 't eeuwige lied!” —

VROUW ZEVEN tot VROUW ACHT.

Vrouw Negen, helaas, overleden!
— „Haar dood stort ons allen in rouw!” —
Ik heb voor haar ziel al gebeden.
— „Een brave, godsdienstige vrouw!”
Ik hoor, (maar, ook iedereen, weet je,
Misdoet hier en daar al een beetje!)

Zij was wel wat pronkziek: haar kleeven,
Daar moest niemendal aan mankeeren;
Zij was wel wat gierig: erbarmen,
Dat had zij maar weinig voor de armen;
Zij was wel wat vrij van manieren,
En hield veel te veel van plezieren;
Zij gunde haar buurvrouw maar even,
Dat alles haar goed ging in 't leven;
Zij snoepte wat veel uit het zakje,
En hield van een lekker gebakje;
Zij was wel wat kittlig, baloorig,
Om 'n haverklap werd zij gramstorig;
Zij had wel wat meer kunnen werken,
In plaats van aanhoudend te kerken;
Op straat was zij netjes, in huis was ze een slof:
Haar meubels, o foei! ze vergingen van 't stof.
Maar zwijgen is christlijke plicht!
— „God schenke haar 't eeuwige licht!” —

Vrouw ACHT.

Onze buurpraatjes leeren, dat kwaadsprekerij
Veel gelijkt op een waschkuip: elk doet er wat bij.

TOOST OP DE KOFFIE.

Ach ! breinbetoovrend zoet ! zoo soms een kleene sprank
Van Dichtvuur opwelt uit mijn tonder , 'k wijt ze u dank.

BILDERDIJK. *Zichte der Geleerden.*

'k **S**tel — zeker naar der vrouwen zin —
Een heildronk op de koffie in ,
Zij, 't ware nut van 't algemeen ,
Laaft arm en rijk en groot en klein.

Zij, 't geurig „breinbetoovrend zoet”,
Maakt alle misverstand weer goed ,
Knoopt vriendschap aan, wekt sympathie
En handhaaft vrede en harmonie.

Zij maakt ons 't huislijk kruisje lief,
Spoelt elke veete weg en grief,
En snoert den band van liefde en trouw
Weer nauwer tusschen man en vrouw.

Zij balsemt alle zielesmart,
Verbant den weemoed uit het hart,
En geeft verlichting aan het hoofd
In ernst en zorgen afgesloofd.

Zij geeft den moedeloozen moed,
Stort frissche kracht in 't loome bloed,
En staalt de keel, de borst, de long,
En huwt de rapheid aan de tong.

Zij kruidt den gullen vriendenkout
En mengt in scherts en luim het zout,
Maakt zelfs de vroolijkheid weer vlot
Bij Isegrim-tot-Knorrepot.

Zij maakt een droomer bijdehand,
En scherpt geheugen en verstand;
Aan 't redeneeren schenkt zij kracht
En aan Jan Salie Brugmans macht.

Zij is der dichtren rijkste bron,
Hun nektar op den Helicon,
En doet hen op de starren treên
Met „bliksemsnelgewiekte” schreên.

Zij is de roem van 't Vaderland,
Geeft ons geheel Euroop tot klant;
Javaansche planters maakt zij rijk,
Ons brengt zij zoden aan den dijk.

Vivat de vaderlandsche drank!
Hij lave Neerlands vrouwen lang!
Drinkt uit ten bodem, op mijn toost
(Of koffiepraatje), 't „kopje troost”!

ROMANCE VAN DEN RECENSENT.

Recensent, de dappre Ridder,
Stijgt te paard zoo fier en stout,
Is 't geen Andalusisch strijdros,
't Is dan toch een bok van hout.

Van zijn oor trekt hij een veder
Scherp en puntig — 't is zijn speer;
En een bril dekt als een helmklep
't Vlammen oog van 't aadlijk Heer.

Om 't publiek, zijn Edelvrouwe,
Voert hij kloek den fellen strijd
Tegen al wat waar en schoon is
En beroemd sinds d'ouden tijd.

Recensent, de dappre Ridder,
Zegt van ieder kunstgewrocht:
„'t Is een draak!” Hij drijft zijn speer en —
Neergeveld is 't wangedrocht!

Niemand kent hem, niemand kan hem
Loven voor zijn heldenfeit;
Want zijn schild voert slechts één letter:
X — leus der bescheidenheid.

Recensent, wees koen en hofflijk;
Sterk ons — ach, wij zijn zoo zwak!
Steek voor de eer van kunst en lettren
Zoo en zoo veel in je zak!

Naar UHLAND.

DE HAARKUNDIGE.

Boeren, Heerboeren, Burgerij en Heeren!
De kunst, om 's menschen gebreken te ignoreeren,
Heeft het, als een Oostinjevaarder, zeer ver gebracht.
Doch één hoofdgebrek heeft men vruchteloos getracht
Te bedekken, te verdonkeremanen, onkenbaar te maken;
Want, zoo men 't al verzwijgt, het predikt van de daken.
Dit gebrek bestaat hierin: dat 's menschen hoofd
Van zijn lokken, krullen, of kuif is beroofd.
Een dichter plakt op zoo'n heel of half kalen schedel
Het adjectief: zilveren, eerbiedwaardig of edel;
Een prozamensch denkt aan een meerschuiimen kop
Met een hoed of pet, vaderlief of kalot voor dop.
Een hoofd, zegt de Aesthetiek, dat zijn haar heeft verloren,
Kan tot het Goede wèl, maar 't Schoone niet behooren,
't Is als een Haarlemsch bleekveld zonder gras,
Als een botanische tuin zonder gewas.

Kaalhoofdigheid is een gevolg; een gevolg heeft logisch
Een oorzaak; doch wat voor veel denkers te hoog is,
Is de vraag: waar komt toch die oorzaak vandaan?
Vanwaar die concurrentie met de volle maan?
Eer ik dit vraagstuk oplos, zij het mij geoorloofd
Dat 'k uw attentie even vestig op mijn voorhoofd:
Zes en zestig levensjaren — zeg ik met Napoleon I —
Schouwen van deez piramide-top naar beneên.
Gij ziet het met hieroglyphische figuren doorsneden,
Als bewijs hoe dáár voor de wetenschap is gestreden.
Mijn oogblik getuigt het — van top tot teen
Heb ik den mensch gemeten, tot in merg en been
Doorschouwd; ik heb hem als een haar mogen klooven.
Ik ken oorzaken en gevolgen. Mij moet ge gelooven,
Want studie en ervaring brachten mij stap voor stap
Tot de onfeilbaarheid der moderne wetenschap!

't Is een feit: het tijdperk van Karel den Kalen
Met zijn *regis ad exemplar* kan bij 't onze niet halen.
'k Vind kalen op 't gebied der politiek en der economie,
In 't heiligdom der orthodoxe en moderne theologie;
Ik vind ze vooral op 't bureel der journalisten.
En wat is nu de oorzaak? Zij disputeeren en twisten
En zitten elkander geducht in het haar.
En wat is het gevolg? Zij komen er kaal af. Maar
Verliezen wel hun haar doch geenszins hun nukken.
Velen zijn genoodzaakt hun valsch haar uit te rukken.
Er wordt in onze dagen zóó gebluft en gekweekt,

Dat elk den ander het haar van het hoofd spreekt.
Men hoort en leest tegenwoordig godslasteringen,
Dat de haren niet te berge rijzen, maar uit den schedel springen.
Laten velen door den duivel zich pakken bij één haar —
Geen wonder dat hij spoedig hun pruik heeft gansch en gaar.
Als de jonkers malkander plukharen, dan boeten
't Ook de boeren, die alsdan hun haar leenen moeten.
De haarwortel wordt verteerd door den worm van den nijl.
Hoe velen die zich de haren uit het hoofd trekken van spijt!

Ziedaar van de haarziekte de ware diagnose,
Van die kale hoofdquaestie la véritable cause,
Ik zou nog meer oorzaken aanhalen, kreeg 't niet den schijn
Van er zoo wat met de haren bijgetrokken te zijn.
Nu zult ge zeggen: laten wij die oorzaken verdrijven,
Dan zullen ook van zelf de gevolgen achterwege blijven.
Logisch is dit zeer waar, doch *psychologisch* mis:
Men moet in 't leven den mensch nemen zooals hij is,
Niet zooals hij zijn moet. Oorzaken moeten er existereen,
En dezelfde oorzaken dezelfde gevolgen produceeren.
Maar de eene oorzaak door de andere te niet te doen,
Vermag de wetenschap, dàt eischt de leus van haar blazoen.
Welnu, de wetenschap diep bewust van hare hooge vocatie,
Heeft het probleem opgelost der capillaire regeneratie.
Zij heeft het gevonden! En wat biedt zij? ... Een pruik? ...
Neen dit middel verfoeit zij als een overoud gebruik.
Niet wijl er gevaar is — gelijk sommigen schreeuwen —
Dat een pruik ons terugvoert tot de duistere middeleeuwen:

Want in dien tijd was de menschheid nog niet zoo gek,
En dacht: die een goed hoofd heeft, heeft geen haar gebrek.
Ook niet uit vreeze voor 't vonnis der Dortsche Synode
Tegen „die wereldsche en boschduivelsche mode” —
Dat eerbiedwaardig gezag deelt immers zelf het lot
Der pruik, 't is afgeschud en heeft deerlijk de mot. —
Weg met de pruik! zij is niet *modern* voor onze dagen;
De mensch moet zelfstandig zijn, en zijn eigen haar dragen.
De wetenschap laat dus de pruik in een musée d'antiquités,
Of gedooft haar nog op een theater of bal masqué.
Wat geeft zij dan, de wetenschap? Is 't zeep of pommade,
Gelijk men die adverteert met veel fanfaronnade? ...
Ik zeg u, dat middel staat in volkomen miscrediet!
Ik zeg u, den keurstempel der wetenschap draagt het niet!
Ik zeg u, 't is knoeierij! 'k Heb het recht dit woord te spreken,
Ik, die geroepen ben de eer der wetenschap te wreken,
Ik, die van de wetenschap een levenstaak heb gemaakt.
Ik heb dagen geblokt en nachten doorwaakt,
Om 't wetenschappelijk middel te zoeken; ik vond het ten leste,
En geef aan 't publiek die vrucht mijner studie ten beste.

Neem dit fleschje! en uw schedel is niet blank meer voortaan,
Maar zoo zwart als in een almanak de nieuwe maan.
Neem dit fleschje! bekroond werd het in een séance
Van de onfeilbare Académie des Sciences.
Neem dit fleschje! Ik zal u niet vangen als weleer
Gevangen werden de bewoners van 't Haarlemmermeer;
Want wat vraag ik als honorarium voor mijn mixtuurkje?

Ge betaalt zoo dikwijls twee kwartjes voor een brochuurtje
Over bij-quaesties, *de omni re scibili* en nog iets —
En de hoofd-quaestie, mijne Heeren, telt ge voor niets?
Ge hebt daar geen kwartje voor over? ... Physiocraten
Of economisten bieden u middeltjes zonder resultaten:
Alle dagen een draadje geeft een hemdsmouw in 't jaar,
Doch als ge geen draad hebt, speel de mouw dan eens klaar!
Zoo niet bij mij: hier ziet ge de natuur van zelf produceeren;
Ge hebt slechts uw hoofd met een paar droppels te frotteeren,
En uit de oorzaak ontstaat gevolg — 't hoofd kaal als een ei
Krijgt haren zoo welig als een grazige wei!
Neem dus een fleschje. Grijp de gelegenheid bij de haren!

„Maar doctor,” zal iemand zeggen, „hoe is 't te verklaren,
Dat uwé zelf dat middel niet aanwendt, ook *uw* hoofd is kaal!”
't Is mijn gewoonte niet, te antwoorden op zoo'n taal!
Ik vraag slechts: wie uwer kan 't mathematisch weten,
Hoeveel haar 'k moet kwijt zijn om een kaalkop te heeten? ...
En zoo *ik* niet kaal was, verloor het spreekwoord zijn recht:
„Geneesheer, genees u zelven.” —

Ik hebbe gezegd!

DE LUIAARD.

Daar zit ik voor mijn lessenaar...

En met een boek — eilacie!

Een boek — het past niet in mijn kraam.

Ik ben student, doch slechts bij naam,

Want ik studeer maar quasi.

Studeeren 's zomers... foei, hoe heet!

Geen mensch die 't uit kan houden!

De lente vliegt te ras voorbij,

En in het herfst- en wintertij

Ben 'k meestal erg verkouden.

'k Wensch elken dag een „vrijen dag”
Met geestontspannend jokken;
En schiet het meestal uit de gis,
Dan doe ik toch maar of 't zoo is,
En laat mijn vrienden blokken.

Wat zou mij spraak- of redekunst
Of wiskunst kunnen geven?
Al zet men alle zeilen op,
Men komt nooit ver in 't lettersop,
't Is: „Lange kunst, kort leven.”

Mijn geestvermogens doen geen dienst,
Zijn nu al invaliden;
En zoo ik ook al pompen kon,
't Geheugen is en blijft een ton
Der Juffers Danaïden.

De leeraars hebben 't land aan mij:
'k Bezoek toch trouw hun klassen.
Zij lezen duchtig mij de les;
Maar onbegrijpelijk! hun succes
Is steeds: den moor gewasschen!

Ik laat hen dwepen met classiek;
Want Flaccus is een liernan,
En Tacitus zoo kort van zin
Als 't haar van een geschoren kin,
En Cicero een bierkan.

Alleen met grootpapa Homeer
Kan 'k best sympathiseeren:
'k Weet, dat de auteur van Ilias,
Als ik, somwijlen slaaprig was —
Dus... wel te rusten... heeren!...

Slaap, jongen, en verslaap je tijd!
Och laat hem slapen, ouders!
Geen vrees: zijn toekomst wijst geen nul,
Licht past in 't groote wereldspul
Een ransel op zijn schouders!

LORD SPLEEN.

Een variatie op de parodie van
FRIEDRICH VON HAGEDORN.

„Je haan krijgt van den mijnen klop,
Daar zet ik duizend ponden op!”

Zoo sprak hij opgewonden.
De weddenschap is aangegaan,
’t Gevecht beslist, en — naar de maan
Zijn eer en duizend ponden.

Daar zit de Lord nu desperaat,
Gelijk een koolmees op zwart zaad,
Strak in de lucht te turen.
Hij knarpt zijn nagels af van spijt,
Hij trekt zijn knevel uit van nijd,
Hij zint op malle kuren.

En razend dravend op en neer,
 „Het leven is mijn lust niet meer!”
 Zoo krijgt hij, — „’k wil mij wreken!”
 „Fortuin, nu is de mate vol,
 „En uitgespeeld je valsche rol,
 „’t Zal leelijk je op gaan breken!”

Daar stormt hij naar den kant der sloot:
 „Neen, ’k vrees je prikkel niet, o dood!”
 Zoo klinkt zijn helsch geschater.
 Hij meet zijn sprong, en nu gewaagd,
 Een flinken aanloop — en hij jaagt...
 Al de eenden in het water.

Verlegen duikt hij in zijn hoed,
 Het *spleen* geeft kracht, wekt heldenmoed —
 Hij zal die bangheid trotsen;
 En met een donkren Judas-blik
 Zoekt hij een koord en maakt een strik,
 En gaat... zijn jachthond rossen.

Zijn keel is rauw, zijn kreet is schor:
 „O leven, ’k geef om jou geen lor!”
 „Ik zweer het — ik verban je!”
 Hij haalt uit een verborgen kas
 Een donker blauwe flesch, een glas,
 En knap! hij slorpt... champagne.

Nu grendelt hij de vensters dicht,
Zijn oog zal maan- en starrenlicht
Slechts eenmaal nog begluren;
Hij springt, hij gilt, en met een bons
Daar ploft hij... in het mollig dons,
En slaapt maar veertien uren.

Ontwaakt door 't kraaien van zijn haan
Grijpt hem weer de eigen wanhoop aan
Met al haar wilde smarte.
Hij neemt het jachtroer van den wand,
Legt aan — trekt af — en ach! 't ontbrandt
En treft... den haan in 't harte.

Hij zit ten disch, en ziet — wat spijt!
Den doode op 't keurigst toebereid:
Nu worstlen weer zijn zinnen.
Nu moet een mes hem hulpe biën,
Hij kan, hij mag dat beest niet zien
En... peuzelt het naar binnen.

Wat drommel, roept een recensent,
Dat loopt met een geraad ten end'?
O wansmaak, die criant is!
Had **hij** zich om een **haar** gedood,
En was die zelfmoord dan vergood,
Es wäre schön — romantisch.

DE NEUS.

Hebben dichters hunnen neus niet
over alles laten gaan? ...
Neen, wat vlak hun voor den neus lag
raakten zij, 't is vreemd, niet aan.
Over tanden, mond en oogen
vindt men zangen bij de vleet,
In den neus zijn neus gestoken
heeft nog niemand — dat ik weet.

Ik bezing den neus, Mijnheeren!
een verheven piramied,
Die op 't hoofd der kleine wereld
(zoo men 't menschlijk lichaam hiet)
In het midden van gebergte
en een dubblen waterval,
Met een afgrond aan zijn voeten,
statig oprijst uit het dal.

Snijd den neus af — en geschonden
is het menschelijk gelaat,
En de reukwerk-fabrikanten
komen allen op zwart zaad;
Apothekers, keukenmeiden
zitten leelijk in den brand;
Flora weet niet wat zij aanvangt
met haar geur'ge bloemenmand.

Als kommies posteert de neus trouw
aan de grens van 't binnenland,
Geeft een vrijpas aan wat goed is,
confisqueert de contreband'.
Geef hem voor één week verlof slechts,
en gij betert in geen jaar,
Wat daar binnen is verkorven
door den mond — dien smokkelaar.

Hoe behaagt de variatie!
Meet den neus van al wat leeft:
Niet één paar van Adams loten
dat hetzelfde maaksel heeft.
Op den neustop is de zetel
van de wilskracht, de energie;
Daár ontvouwen zich de vleuglen
van den aadlaar — het genie.

„Aan den neus kent gij 't karakter,”
 heeft Lavater ons geleerd;
 Zijn neus gaf daar 't eerst bewijs van:
 „Och, de man is getroubleerd.”
 Zelden merkt men aan den gevel
 hoe 't gebouw van binnen is;
 Maar wie kindren zijn der Natie
 ziet gij aan den neus nooit mis.

Welk monarch troont zoo gestadig
in de hoofdplaats van zijn staat?
Vorsten, keizers volgen willig
waar Zijn Hoogheid henengaat! —
Maar bij al die macht en grootheid,
oogst de neus ook 's werelds loon:
Ondank, grievende mishandling,
lage spotternij en hoon.

Door den neus wordt vaak gewreven
 wat u smartlijk valt en hard.
Voor den neus wordt weggenomen
 wat u na ligt aan het hart.
Als een snaak u iets ontfutself,
 't wordt u door den neus geboord.
Deuren smijt men voor den neus toe
 met de boodschap: „Soort bij soort!”

Door den vleier en bedrieger
wordt gij bij den neus geleid;
Op den neus valt u het deksel
als een straf der gulzigheid.
Menig bede, menig aanzoek,
o zoo vriendlijk, o zoo heusch,
Is er dikwijls afgekomen
met een ijslijk langen neus.

'k Zwijg van al de oneedle namen,
die niet op zijn doopceel staan:
Gevel, boegspriet, kaarsendomper,
kokkerd, eerst kwartier der maan!
Hemel, zelfs zijn wassen beeltnis
noemt men: „Grondwet van den Staat.”
Ja, en bleef het slechts bij woorden —
maar 't gaat over tot de daad.

Moet de hoog- of diepgeleerde
een versterking van gezicht,
't Onbeduidend personage
wat praestantie en gewicht —
Arme neus, gij wordt een ezel,
krijgt twee glazen tot uw last
En een stalen beugel, die u
samenperst de ribbenkast!

Als het kwik des thermometers
even onder zero zakt,
Worden kin en mond en ooren
fluks in wol en dons gepakt:
Voor den neus, 't gevoeligst lidmaat,
blijft het hart meedoogenloos,
Zonder kleeding hangt de sukkel
flets als een bevrozen roos.

Als de lage slaaf van Bacchus
dag aan dag Schiedammer pooit,
Vrouw en kindren in 't verderf stort
en zich jammerlijk vergooit, —
Dan, terwijl de mond volop heeft
en de neus geen enklen drop,
Draagt toch hij alleen de schande
van een brandmerk op zijn top.

Maar de gruwel der verwoesting
komt hem uit den geest van 't kwaad,
Die den neus tot schietgeweer maakt,
en met proppen buskruit laadt;
Die hem telkens doet ontploffen
met een gillend keelgeluid,
Dat het oorvlies dreigt te scheuren,
't hart zich omdraait van 't gesnuit.

Wee u, snuif! verfoeilijk gifkruid,
dat zijn binnenste overkropt,
En zijn zenuw doet verstompen,
en zijn dubbele luchtpomp stopt;
Dat tot hoofdtoon van zijn orgel
maakt — een valsche, scherpe quint;
Dat zijn blanke huid bezoedelt
met een Arabieren-tint!

Zóó ziet ge in den neus bewaarheid:
wie een hoogen post bekleedt,
Zwaren last torst op den schouder,
en voor andren zwoegt en zweet —
Zal daardoor te lichter blootstaan
aan de pijlen der critiek,
En daarvoor als lauwwren oogsten
smaad en ondank van 't publiek.

TOESPRAAK

VAN SINTERKLAAS OP EEN KOSTSCHOOL.

Ridendo dicere verum, quid vetat?

Vrij vertaald: „Niemandal is er tegen,

Voor de grap je de kast uit te vegen.”

Gongeheeren!

Ik ben Sinterklaas, zooals je ziet.

Men heeft mij verzocht — Waarom? Dat rã je immers niet! —

Om van avond je doopceel te lichten, je eens even

In hoop op beterschap een schrobbeering te geven.

Maar aan wie? aan u allen? . . . De Hemel bewaar'!

Neen, 't zijn er maar enkelen — een stuk of zes maar.

Je kent het spreekwoord: „Een rotte appel in de mande

(Eén rotte, let wel op!) maakt het gave ooft te schande”,

Doch zijn er zes, dan is die schande ook zesmaal plus.

Dat is een berekening die sluit als een bus!

Dus, tot eer en behoud van de gave scholieren,
Veeg 'k dat uitschot den mantel uit. — 't Zal je plezieren
Kluchtspelers, die vertoon maakt met: „Vreugd voegt der jeugd”;
Maar wat er noodzakelijk bijhoort: „In eer en deugd”
En „Alles op zijn tijd” wegmoffelt in je mouwen!
Wacht maar, kameraads, eenmaal zal het je berouwen,
Ja, eenmaal bitter berouwen, zoo waar 'k hier sta;
Edoch te los van hoofd ga je dat zoo niet na.
Ik, Sinterklaas, kan van ondervinding hier spreken!
Zoo, lach je er om? Je moet er den gek nog mee steken.
'k Weet het duivekaters goed, wat 'k zeg is tuit tuit,
En gaat het één oor bij je in en 't ander weer uit.
Maar al lach je, of al heb je 't land aan mijn kijven,
Toch zal ik duchtig onder den neus het je wrijven.
„Wie zijn kind liefst, kastijdt het”. „Bitter in den mond —
Ook dit spreekwoord ken je — maakt het harte gezond.”

Er zijn die slaaprig zijn, snoeprig, lui, onfatsoenlijk.
Bij hun voornaam en van hen te noemen is doenlijk;
Maar ik denk: „Wien de schoen past, trekke hem aan”;
Terwijl jelui denkt: „'k Pas er voor en laat hem staan!”
Hoort eens, denkt wat je wilt; niemendal zal 't je baten,
Ik zweer 't bij mijn baard, blauw blauw zal ik 't niet meer laten.
Hier schiet je dus een bok, en een bok van stavast!
Doch ter zake. — Wat is 't, dat een kweekeling past?
Goed studeeren — beleefd zijn — niet snoepen — niet slapen —
Zietdaar de verdeling der toespraak. —

Luistert, apen!

I.

Wie anders het laatst komt, doet het eerst zich nu voor:
't Is de slaper — hij pinkoogt, krauwt achter zijn oor,
En vraagt mij: „mag ik nooit dan mijn kijkers toeknippen?”
Stil droomer! waar je wakker, je zou me begrijpen.
Sprak ik van niet te slapen — mijn bedoeling was:
Geen uiltje te vangen in studiezaal of klas;
In d'uitspanningstijd wat frisscher te zien uit je oogen,
Niet landrig te zitten, het hoofd op d'ellebogen;
Niet suf te schoorvoeten als een koortsige Jood;
Maar flink te zijn als Janmaat der Hollandsche vloot.
Eindlijk, niet te luieren des morgens bij 't bellen,
Maar gezwind, haast-je rep-je, het bed uit te snellen.
Hier tast ik je in je zwak!. Ha, hier heb ik je, kip!
Met opgetrokken neusje en met hangende lip
Duik je dan als een eend nog 'reis wip! onder water...
En een, twee, drie, boven? o jawel, dat komt later!
Je blijft onder de deken, geeft ziekte voor reën:
„'k Ben mislijk, 'k heb pijn in 't hoofd, de kramp in mijn been!”
En dan, of je ziek waart, naar de ziekenzaal loopen,
En dáár als een lijkrede wat leugens verkoopen.
Je bedelt dan kwansuis een lepel medicijn...
Waarom? Wat blief je! Om vrij van de studie te zijn;
Om elken morgen een gat in den dag te slapen,
Lammertjespap te eten! — Ben je daarvoor geschapen?
Zeg 'reis, dan ben je hier aan 't verkeerde kantoor.
Neen, het is hier geen bewaar- of kinderschool, hoor!
Hier moet gestudeerd worden...

II.

Doch wat zeg 'k, studeeren?

Die man moet nog komen, die jelui dat zal leeren.

Je zit voor den lessenaar als een houten pop;

Een boek ligt voor je neus, ja maar vaak op zijn kop;

Ofwel het ligt goed, maar wat zou 't er voor een wezen?

Een grammaire? Laat zien... 't is een boek om te lezen!

En bleef 't dáár nog maar bij, ik zou zeggen: Goddank!

Maar neen, dan geef je stil een douwtjen aan de bank

Om andren te storen; je verkoopt dan een grapje

En maakt ze aan het lachen; of je geeft stil een trapje

Aan je vóórbuur, die plotsling verschrikt in zijn broek;

Of gooit hem een inktklad op zijn schoonschrift of boek;

Of zit hem met penne in zijn ooren te prikken;

Of oefent je met papieren propjes in 't mikken.

„Maar”, zal je zeggen, „'k maak toch fatsoenlijk mijn werk!”

Fut, je schrijft het over van je vriend als een klerk.

Si les professeurs les mêmes fautes vous montrent,

Vous leurs dites: „les beaux esprits se rencontrent!”

Hoe raak ik daar op eens in het Fransch zoo verzeild?

Ja, je hebt al den grond mijner meening gepeild!

Voor het parler français een eersten neus verdienen je:

Is er gevaar in 't land voor 't: „Passez le signe!”

Dan wordt er gebabbeld van: eh bien, maintenant,

Et alors, pas encore, non, oui, seulement.

Maar, hoeveel fransche woorden tot zinnen geschakeld

Heb je in heel het jaar met elkander gekakeld?

Je kan ze tellen op de vingers van je hand.

„Wij zijn ook Hollandsche jongens van Hildebrand!”
Waaratje! zoo mag je uw eigen zelve wel hieten.
O goochelaars, wat weet je de kaart te verschieten!
Hollandsch? goed, 'k heb er als Bilderdijk eerbied voor;
Maar met Fransch, *savez-vous*, komt men de wereld door.
Zonder Fransch heb je geen gesoigneerde educatie,
Zonder Fransch geen succes in de negotiatie,
Zonder Fransch dineer je aan een table d'hôte slecht,
En kan je zelfs bij geen banketbakker terecht.
Ah, dat laatste maakt je frisch? . . .

III.

Nu malen je tanden,
Nu zie 'k het vuur van 't genie in je oogen ontbranden;
't Genie — niet dät genie, dat je naam eens voor ons
En 't nageslacht grift in letters van steen en brons;
Maar genie, snoeplust om je naam te zien geschreven
In letters van banket! — Zeg, spreek ik overdreven?
Is dat niet je roem, waar je sinds weken aan dacht?
Wat was de stof van je droomerijen bij nacht?
Marsepein, peperkoek, en al die suikerrommel
Die je van huis wordt gestuurd in een blikken trommel,
En die je in ééns wel naar binnen zoudt willen slaan,
Ware 't niet, dat je dän op zwart zaad kwam te staan.
„Maar, zegt er een, ik mag mijn fatsoen toch wel houwen,
„Het bier is toch ook niet voor de ganzen gebrouwen.
„'t Is voor mijn rekening, ik snoep zooveel ik maar kan;
„Bovendien, oude heer, ook gij leeft er goed van!”

Wat zeg je daar, kuiken, dat zoo even komt kijken,
Wil je nù al op ouden van dagen gelijken?
Daar heb je 't al weer! Is 't niet de klacht van ons land:
De jeugd wordt voor haar jaren te wijs en pedant!
O land des braven Hendriks, wat ben je verbasterd!
Waarom toch de kleine van Alphentjes belasterd?
Zij kregen één perzik, hadden volop daarvan —
En nu moet ik hooren: „Ik snoep zooveel 'k maar kan.”
Maar weet je dan nog niet, dat jelui kippenmagen
Van dien zoeten kost niet zooveel kunnen verdragen?
Heeft ook de ondervinding je niet dikwijls geleerd,
Dat je hart daarvan draait als 'n mallemlenpeerd?
En dan zeg je nog: „'k Mag mijn fatsoen toch wel houwen.”
Ja, dat fatsoen wou 'k juist nu, ten vierde, beschouwen.

IV.

Zeg 'reis, kleuters van het uilespiegelgeslacht,
Heeft uwé wel ernstig aan fatsoen ooit gedacht?
Denkt u er aan, u door 't fatsoen te fatsoeneeren?
Neen, u geeft er den brui van, niet waar, jongeheeren?
U babbelt van jij, en jou, van hê? en van wat?
Spreekt nooit met twee woorden. Hoe is u in de mat,
Als u een buiging maakt naar beleefde gebruiken?
Dan staat u bedremmeld als een hen met één kuiken.
Wat doet u aan tafel met uw lepel, vork en mes?
U speelt daar mee binnen, maar zonder politess'.
U zoekt vaak uit de schotels het lekkerste beetje —
Is 't voor buur of overbuur? ach neen, die vergeet je!

U leeft voor uw maag en schijnt voor de omgeving dood.
In plaats van breken, slijdt u met het mes uw brood;
Waar vandaan anders die gaten in 't tafellaken?
Blaast u niet op het eten om het koud te maken?
Ligt graat en been naast of op den rand van uw bord!
Kan u schenken en drinken zonder dat u stort?
'k Wil niet op alle kleine zaken gaan vitten:
Maar, gaat u wel een handspan van tafel af zitten?
Ligt dáár niet uw elleboog in plaats van uw hand?
Zet u 't bier- of waterglas wel aan den linkerkant?
Droogt u na 't drinken met uw servet wel de lippen?
Hoe gaat u dat wel af — het voorsnijden van kippen,
Van een kalkoen, een pauw, een fazant of een ree? ...
„Ben je mal!” — hoor ik — „'t is hier geen gala-diné!
„Weet, dat het hier maar een gewone burgerpot is;
„En weet, dat van dien pot in den regel het lot is,
„Dat wij hem eten met een langen, langen tand,
„Wijl hij maar half gaar is of anders aangebrand!”
Zwijg! ook dát behoort tot de onfatsoenlijkheden,
Als je klaagt over 't eten, en nooit bent tevreden.
O ketels, die den pot zijn gebreken verwijt,
Och, och, wist je eens hoe leelijk zwart jij zelve zijt!

Moest niet tot dat half dozijn de kreet aangeheven:
„Varus, ach! waar zijn de legioenen gebleven?”
Legioenen van uren in luiheid verkwist,
En daardoor je talenten in de aarde gekist!

Je dacht en denkt het nog — heb ik ooit van me leven! —
Dat de tijd alleen jelui geleerdheid zal geven.
Tijd alléén geeft je nul, en daarmee word't je een nul,
Een nul op twee beenen in 't groote wereldspul.
Wordt toch wijzer, houdt op je zelve te bedriegen;
Gebraden duiven komen je in den mond niet vliegen.
Wordt toch wijzer! Lieve jeugd, begrijp wat je zijt,
En wat je zult blijven zonder arbeid en vlijt.
Je toestand is hachlijk; spot, spot er niet mede:
Je staat aan den boord van een afgrond — nog één schrede,
Eén schrede slechts ... vlied, vlied! of uw val is gewis!
(Fameus, die is raak daar — of is het misschien mis?)
Ja, uw val ... Maar hoe is 't, zie 'k jelui nog niet weenen? —
Waarachtig, dat lacht nog! Waar moet het met je henen?
't Is waarlijk dan mis? ... den moriaan maar geschuurd? ...
Zeg, houdt nu op, hoor! 't Heeft nu welletjes geduurd!
'k Vraag 't je bij mijn zweet, dat van mijn hoofd af komt leken,
Hoelang moet ik hier voor niemendal staan te preeken? ...
Maar de drommel! 't begint weer van voren af aan!
Slaan, slaan zal het uur, 't vreeselijk uur eenmaal slaan,
Dat slapen en snoepen, studeeren en manieren
Je lever zullen knagen als hongrende gieren.
Dan zal je kermen: „Tijd mijner jeugd, kom terug!”
Maar de tijd zet je een neusjen, en keert je den rug.
'k Wil mijn puntige toespraak niet langer verstompen!
Geen taai-taai krijg je, hoor! maar een roe in de klompen!

NIEUWJAAR TE NIJMEGEN.

'k Voel weer 't bloed in de adren koken
Tachtig graden Réaumur;
Stoom, mijn lichaam uitgebroken,
Dichtgeest, stoom in 't vrij azuur!
Zingen wil ik, tierelieren,
Als de leeuwrik boven 't nest,
Hoe men Nieuwjaar weet te vieren
In Nijmegens grijze vest.

Dag van lonkjes en van knikjes
In 't voorbijgaan, uit de vert';
Handendrukjes, schoudertikjes,
Louter politesse en hart.
Dag, waarop alle oude veeten
Tusschen vriend en maag en buur
Zijn vergeven en vergeten —
Minstens zoo kwansuis één uur.

Dag van gulheid en trakteeren:
Overall een klein buffet,
Tantes, nichtjes presenteeren
Curaçao en anisett';
Ooms en neven liefst een klaartje
Met een bitter dropje er door,
't Goudsche pijpje of een sigaartje,
't Gloeiend kooltjen in 't komfoor.

Dag van mooie, lieve brieven;
Proza ofte Poëzie —
(Staaltes van het letterdieven,
Proefjes van calligraphie).
Dag van kaartjes, om te langen
Aan Mejuffrouw en Mevrouw —
(Spierinkjes om mee te vangen
Groote of kleine kabeljauw).

Dag van wenschen ('k wensch een rijmwoord),
Wenschen hier en wenschen daar,
Variaties op het thema:
Zegen in het nieuwe jaar!
Wenschen met veel complimenten,
Gratie, staatsie opgezegd;
Wenschen meer nog om uw centen,
Ruw, vrijpostig, onoprecht.

Asschehaalsters en verkoopsters
Van dessert-fruit, groente en visch,
Dienstboôwekkers, boodschaploopsters
(Loopers, zoo het manlijk is),
Brengers, halers van couranten,
Illustratie en lectuur
Ziet ge wenschend lanterfantien
Reeds in 't eerste morgenuur.

Vroeg ook komen rinkelrooien
Jonge telgen van Vulcaan,
Die uit beurzen flinke fooien
Met een kleinen hamer slaan.
Daarop volgen melkboerinnen,
Boeren van uw boterton,
Wasschers, bleekers van uw linnen,
Ruimers van uw beer . . . pardon!

Klepperlui met uilenooogen
Komen ook de zon eens zien
En den burgers dichterlogen
Met een zwart portretje biên;
Wilt ge liefst wat mooier printen,
Leg dan nog een kwartje op zij,
En ge hebt in harde tinten
Een tamboer der schutterij.

Weet ge graag op welke dagen
't Zilvren maantje is nieuw of vol,
Wat ge op wandling mee moet dragen
Paraplu of parasol?
Weten zult ge 't — één conditie:
Tast alweder in den zak —
Want de agenten van politie
Schenken u een almanak.

Stratenvegers, zakkendragers,
Jonge snijders zonder schaar,
Jongens van Crispijn en slagers,
't Joelt, krioelt er door elkaar
Als een nest van wintermieren
Bij een eerste lentezon,
Of als vermicelli-pieren
In de kokende bouillon.

Zie, dat slijpen van de stoepen
En dat klinglen van de bel
En dat „volk!”, dat „heila!” roepen,
Doet u springen uit uw vel:
„Duivekater is dat bellen!
„Moet je hier zijn? Wel abuis! —
„Heb je niks meer te vertellen? —
„Kom je dáárom? niemand thuis!” —

„Uit principie heb 'k nooit gegeven!" —

„Is me dat een beedlarij!" —

„'k Heb zelf ampèr om te leven;

„Voor den drommel, ga voorbij!" —

Nu, 't is ook wel meer dan drommels,

Dat gehunker en geloop

Om uw beurs, als nuchtre hommels

Om een ton met appenstroop.

Foei! een wensch zóó om de centen,

Zonder hart en waarheidszin!...

Maar, een wensch uit complimenten,

Zit daar hart en waarheid in?

Logen zijn ze beide, als droomen:

Toch maakt de aalmoes de eerste waar,

Doet ons uit den Hemel stroomen

Zegen in het Nieuwe jaar. —

HIEP VOORWAARTS!

"Hiep voorwaarts!" is de stem der eeuw
Van stoom-, courant- en kroeggeschreeuw,
Congressen en cabalen.

Sa, berg je beenen op de baan!
Daar wíelt het jonge Holland aan
Om ook een prijs te halen.

Tien jaren oud — weg kinderspel!
Geen hoepelwedren — weet het wèl,
't Misstaat u, jongeheertjes;
Geen knikker die in 't kuiltje gaat,
Geen priktol die een vuurvonk slaat —
't Bederft je mooie kleertjes!

Geen spel met ballen — ben je mal!
Maar spelen op een kinderbal.

Hier duldt men 't woord van kinder:
Een vrijpas voor de lieve jeugd,
Die immers dáár de reine deugd
Mag wagen zonder hinder?

Door modes groeit men uit de kluit
En stapt de groeikracht zóó vooruit
Op 't releveerend hakje.
O GENESTET, o HILDEBRAND,
Herkent ge uw „hoop van 't Vaderland”
In dit nieuw-modisch pakje?

Och, zie toch eens! hoe kranig, net
Dat krijtwit boordjen en manchett'
En dito zakdoektipje,
Opdoemend uit de borst der jas!
Hoe 't oog siert een geslepen glas
En cosmetiek het lipje!

En vraagt ge, waar men zich vermeidt?
Bij voorkeur op de societeit,
Omwolkt van 't puiksigaartje.
Daar draagt de zestienjaarge „hoop”
Reeds hooge politiek te koop
Bij kranten en ... een klaartje.

Dáár, zonder bos op donzen kaak,
Daar steekt zij zouteloos den draak
Met godsdienst en de zeden;
Dáár breekt zij deze wereld af
En die aan d'overkant van 't graf
Als waren 't nietigheden.

Gezond van lijf, gezond van ziel:
Dus rijen rijen op een wiel,
Geturnd als acrobaatjes!
Dan schermen, dan muziek en dans,
Dan uren snoepen van romans,
Het liefst in zak-formaatjes!

Hiep voorwaarts! bij zoo'n tijdverdrijf
Gauw ingepompt een taal of vijf
Bij dertien wetenschappen,
Om zóó, voordat het zweetuur slaat
En 't aan zijn eer en toekomst gaat,
Den geest wat op te knappen.

't Hoeft ook niet grondig; wees brutaal
En schreeuw het hardst van allemaal,
Laat grondigheid aan mollen!
De wereld wil bedrogen zijn:
Verkoop haar krotensap voor wijn
En voor citroenen knollen!

Nu is de lamme tijd voorbij
Van rhetoriek en poëzij,
Van idealiseeren:
Laat de oude sukkels in het graf;
De Pegasus is uit den draf,
Nu, hiep! aan 't galoppeeren!

Halt! springers op modern terrein,
Met koortsig, overvoerd brein,
'k Heb één woord te vertellen;
Zet spoedig deze reismuts op,
En dan — hiep voorwaarts! in galop,
Hiep, hiep! met kap en bellen.

DIEN NACHT VIEL ER EEN IN HUN HANDEN.

Leens waren op kermis in 't nachtelijk uur
Vriend Hein en de Droes aan het zwerven
Kroeg in en kroeg uit, waar door 't „vloeiende vuur”
En lichaam en ziel zich verderven.

Hein had zich als waard in de tapkast gesteld,
De Droes dreef zijn klanten er henen.
Ach! vaders verzopen daar 't laatste stuk geld,
En thuis zaten moeders te weenen.

De giftbeker werkte met vreeslijke kracht,
Deed gramschap en moordlust ontbranden:
Stil hielden en Duivel en Dood er de wacht —
Dien nacht viel er één in hun handen.

VOOR DEN SCHEURKALENDER

DER

KATHOLIEKE ILLUSTRATIE 1874.

Verleden jaar gaf 'k elken dag
Van vrienden Gods een kort verslag,
Die, van wat leeftijd, rang, geslacht,
Gesterkt door Zijn genadekracht,
In wel of wee, in vrede of strijd
Zijn dienst trouw bleven toegewijd,
Die te aller uur tot aan den dood
Volbrachten wat Zijn wil gebod.

Zoo vaak ge een blad hebt afgescheurd
Was 't of elk hunner, op zijn beurt,
U toesprak: „Gij die leest, probeer!
„Wat ik vermocht, kunt ge evenzeer.
„De tijd is kort, ge leeft zoo snel:
„Betracht de deugd, dan leeft ge wèl,
„Dan wordt ge op aarde allicht beloond
„En in den Hemel wis bekroond!”

Hebt ge aan dien goeden raad voldaan? ...
Die zaak gaat u, doch mij niet aan.
Een ieder wiede in eigen groen,
'k Heb met het mijn genoeg te doen.
Toch is eens anders heil mij lief,
Graag breng 'k iets bij tot zijn gerief;
Dies geef ik u een allegaar
Van spreuken voor dit nieuwe jaar.

Ik geef een spreuk voor elken dag,
Een spreuk in ernst, een spreuk in lach;
Maar weet, hoe of de spreuk ook luidt,
Dat zij een waarheid in zich sluit.
Er schuilt, al is zij kort van zin,
Een „magazijn van leering” in,
Niet voor het oog maar voor den geest,
Die veel meer denkt dan hij wel leest.

'k Geef op den koop toe dezen raad:
Als gij voor uw Kalender staat
En leest en denkt, och zeg dan niet:
„Dit is een pil voor Jan of Piet!”
Tenzij ge uw eigen ik zoo noemt;
Want, laat mij 't zeggen onverbloemd,
Elk mensch heeft minstens één gebrek;
Wie dit niet weet, is eidgegek.

Al wil hij dat gebrek niet zien,
't Valt toch in 't oog van andre liën;
Want iedereen die achter gaat
Ziet immer naar des vorsten kwaad.
Geef acht dus en wees wijzer gij
En zeg: „Die spreuk pas 'k toe op mij,
„En is het raak — ik zorg voortaan
„Dat zij niet meer op mij kan slaan!” —

HET PORTRET VAN DEN PAUS.

Wat moeder nu gekregen heeft,
Zie, kind, die beeltenis . . .
Hoe schoon, niet waar? 't Is of hij leeft!
Toe, râ eens wie dat is!

Gij kent en noemt zoo graag zijn naam,
Als ge op uw knietjes zit
En 's avonds met uw moeder saâm
Voor hem den Hemel bidt:

„Wij smeeken U, verlicht en sterk
„Uw Pius, Lieve Heer;
„Bewaar nog lang het hoofd der Kerk
„Voor ons en tot uw eer.”

Dat is de Paus nu, kindlief! Oeh,
Wat hemelschoon portret!
Nu denken wij aan Pius nog
Veel meer in ons gebed.

Zie, hoe zijn minnend vaderoog
Nog helder jeugdig ziet!
Al klimmen zijne jaren hoog,
Zijn krachten mindren niet.

Ja, spoedig naakt de groote dag
Van 't gouden jubeljaar,
Dat hem voor 't eerst zijn moeder zag
Als priester aan 't altaar.

Dàn is het feest! En zijn er, kind,
Geen bloempjes in het groen,
Wij vlichten dan van strik en lint
Om Pius een festoen.

Dàn zingt gij weer op kindertoon
Het *Pius-lied*, zoo blij
Als wij het voor Maria's troon
Eens zongen in de Mei.

Hoe minzaam ziet hij ons hier aan!
Zijn lippen staanlen vreê;
't Is of 'k zijn hand omhoog zie gaan
En deelen zegen meê.

Een crucifix, zoo zilverwit,
Staat aan zijn rechter zij',
Waarvoor hij dikwijls knielend zit
Te bidden zooals wij.

Dáár, uit aan 't kruis gewonde Hart,
Daar put hij balsem, zacht
Voor al zijn lijden, al zijn smart;
Daar put hij licht en kracht.

Blijft kruis op kruis hem toebedeeld
Tot aan zijn jongsten dag —
Hij spiegelt zich aan 's Heeren beeld
En draagt ze met een lach.

Dat lachend, vriendelijk gelaat
Hoe zeer 't mijn hart verheugt!
't Is of er op te lezen staat:
„Draag ook uw kruis met vreugd!”

Mijn kind, maak strakjes vader blij:
Toon hem die beeltenis,
En zeg hem: „Vader, 'k wed, dat gij
Niet raadt wie of dat is!”

O God, is ons fortuin niet veel,
Toch ben ik meer dan rijk,
En dank U voor 't gezegend deel
Waar alle schat voor wijk’.

Ja, kind, mijn grootste schat zijt gij!
Och, blijf toch immer braaf;
Word spoedig groot — vertrek en strij’
Voor Pius als Zouaaf!

Maart, 1869.

AAN EEN JONGE WEDUWE.

Kreten schallen,
Salvo's knallen

In dit middernachtlijk uur.
Weer een jaar is heengegleden
In het eeuwige Verleden
Als een schaduw langs den muur.

Maar niet stoorloos
En niet spoorloos
Als een schaduw gleeed het heen:
't Heeft een rouwkleed u omhangen,
Nam den bos weg van uw wangen,
Doofde uw oog van droef geweën.

't Vlijmde uw harte
Met een smarte
Groot, ach! onuitspreeklijk groot:
Na vijf jaren echtlijk leven
Moest ge uw Willem overgeven
Uit uw armen — aan den dood.

Pas acht weken

Zijn verstreken

Toen die koets — in vorm en kleur
Van de bruidskoets zoo verscheiden —
Den door iedereen beschreiden
Langzaam wegreed van uw deur.

't Droef verleden

Is doorstreden

En een ander jaar begint, —
Vroolijk kunt gij 't niet begroeten,
't Kan uw lijden niet verzoeten,
Daar ge hem er niet in vindt.

Die uw oogen

Is onttogen

Brengen u geen jaren weer;
U vereenen met elkander,
Niet in dit, maar in het ander
Leven — ja, dát zal de Heer!

Laat Hem zorgen!

Wél geborgen

Heeft Hij Willem — in zijn jeugd.
Niet'wijl gij hem hebt verloren,
Doch om 't heil hem nú beschoren
Moest gij weenen — maar van vreugd.

Wat er greefde —

't Was Zijn liefde

Die u, moeder, in uw kroost
Schonk een drietal lieflijke engelen
Om in d'alsem zoet te mengen,
In de droefheid vreugde en troost.

Zie, hoe zalig

En liefstalig

Bieden ze u hun lachjes aan!
Door hun spelen en hun streelen
Trachten zij uw ramp te heelen,
Dien zij zien — maar niet verstaan.

't Hart naar boven

Vol gelooven

En vol hoop op God gericht!
Dan zal Hij dit jaar het laven
Met Zijn balsemende gaven:
Sterkte, vrede, troost en licht. —

AFGEWONNEN.

„Alles wat maar wenschlijk is!”
Dàt is me afgewonnen,
Blonde kopjes, jong en frisch,
Stralend uit de vensternis
Als drie lentezonnen!

Onbekend met wee en ach
Van een droef verleden,
Hebt gij op den nieuwardsdag
Met den liefsten kinderlach
Heil mij toegebeden.

Och, de jaren die ik tel
(En zij zijn reeds velen)
Leerden mij maar al te wel,
Welk verijdlend kinderspel
Zij met wenschen spelen.

't Leven lacht u toe, gij ziet
Niets dan lenterozen —
En uw onschuld merkt het niet
Wat er door die bloemen schiet...
't Addrenbroed des boozen.

Doch wat leed dit jaar ons baar',
Leed als ooit ons griefde, —
't Valt den Christen niet te zwaar,
Mits hij jong en frisch bewaar'
Hoop, Geloof en Liefde.

DE LAATSTE LEVENSVONK.

Ach, zou zij dood zijn? — 'k Weet het niet.
Ze is koud; gebroken staan haar oogen;
Geen zuchtje dat haar mond ontschiet,
Het spiegelvlak blijft onbetogen.

Zie, hoe gelaat en hand verbleeken;
Geen enklen polsslag voel ik meer. —
Beproof het prikklen met een veêr,
Men zegt, dit is het zekerst teeken. —

Neen, neem het pasgeboren wicht,
Leg 't aan het koude moederharte:
Zoo zij nog leeft, zal vreugde of smarte
Zich teeknen op haar aangezicht. —

Men deed het... en een droeve lach
Kwam even om haar lippen zweven,
Terwijl haar oog op 't kindje zag...
Dat was de laatste vonk van 't leven!

AAN EENE HONDERDJARIGE.

„De jaren van den levensduur
Der menschen zijn ten hoogste honderd.” ¹⁾
Dit is eene uitspraak der Schriftuur.
Slechts enklen, enklen uitgezonderd,
Bereiken afgemat de hoogt’,
Waarop gij heden jublen moogt,
Vanwaar gij fier kunt nederschouwen
Op alle Nederlandsche Vrouwen,
Haar tartend, krachtig nog en koen,
Zoo’n heldenstuk u na te doen!
.
Mevrouw, wees ook door mij bewonderd,
Die nog maar tel de helft van honderd —
En nu al praat — weerhoud uw lach! —
Van „afgeleefd” en „ouden dag”.

AAN HENDRIK CONSCIENCE,

IN ZIJN ALBUM, 25 SEPT. 1881.

'k Heb, knaap, mijn leeslust niet betoomd,
Vóór middernacht niet veel geslapen,
Des daags veel wakende gedroomd;
In school vaak landrig zitten gapen,
Als ik de ontknooping nog niet wist
En — algebra werd opgedischt.

„Voortaan zal 'k degelijker wezen
„En minder mooie boeken lezen” —
Die regels schreef ik duizend keer,
Soms op de knieën neergezeten;
Dit strafwerk — 'k tast u in uw zeer —
Hebt gij, Conscience, op uw geweten!

AAN DE BAKER VAN HILDEBRAND,

IN HET ALBUM VAN NICOLAAS BEETS,

13 SEPTEMBER 1884.

„Zijn eigen baker was een uitstekende. Hij zal zich zijn leven lang verbazen dat er, met zulk een baker, niets voortreffelijkers van hem geworden is.”

CAMERA OBSCURA.

~~~~~

Och, kondet ge eens dit feestje
Beleven, goede vrouw,
Van wie, na 't brave Keesje,
Ik dáárom dol veel hou
Omdat Gij Klaasje Hildebrand
Gebroeid hebt voor de warme mand.

Ge omspelddet hem met luren
Zoo handig en zoo zacht,
Verdroegt zijn kleine kuren
Geduldig dag en nacht;
Nooit prees hem proza of gedicht
Zoo sterk als gij in 't aangezicht.

Ge preest van een en ander
Zijn oogjes allermeeest,
Die keken toen al schrander
En vonkelden van geest:
Gij kondt daarin — 't is geen misschien —
Een Camera Obscura zien.

Met opgetrokken knietjes
En liggende in uw schoot
Zong hij zijn eerste liedjes
Als 't kikkertje in de sloot:
En speldend speldet gij, o vrouw,
Hoe mooi hij later zingen zou.

Hem toonend in de luren
Riept gij tot maag en vrind',
Tot huisgenoot en bureu:
„Wat een voortrefflijk kind!”
Heel Nederland, zoo luid het kan,
Roept nu: „Welk een voortrefflijk man!”

U, baker zoo uitstekend,
Heeft hij in later tijd
Een opstel zoo welsprekend
Uit dankbaar hart gewijd:
Door u — naar zijn getuigenis —
Is hij geworden wat hij is.

Och, waart gij nog in leven,
Ik zou u, beste ziel,
Vandaag een footje geven
Als nooit ten deel u viel,
Omdat gij onzen Hildebrand
Gebakerd hebt voor Nederland!

GROOTJE AON 'T PRINSESJE.

Bij de Premieplaat der Katholieke Illustratie.

13 Augustus 1885.

~~~~~
Willemientje,
Aorig kiendje,

Waor ik zooveul goeds van heur,
Dukkels, 'k gleuf wel duuzend keeren,
Was 'k neisgierig, vol begeeren
Oe te zien ien kleur en fleur.

Heug van jaoren,
Gêft 'et vaoren

Met de spoor gen pas veur mien,
Anders hâ'k al lang 'en reiske
Naor Den Haag gedaon, lief meiske,
Enkel um oe maor te zien.

De Illestraosie

Per okkaosie

Hêt dien Wunsch van mien geheard,
Daorum stuurt ze aon 't stokoud grootje
Oew portretje veur kadootje,
Fien geteikend, mooi gekleurd.

't Erste schouwen

Deê me schrauwen —

'k Zal oe zeggen, kiend, waarom:
Kroonprins Willem hê'k veurdezen
Ook geschouwd ien 't kienderwezen...
Sprekend liekent gij op hum!

't Eigenst vleugske

Ien 'et eugske,

't Eigenst lachsken um den mond:
't Eigenst rank en slank postuurke,
Recht en vaststaond as 'en muurke,
't Eigenst kupke rond en blond.

Wat we al dachten

En verwachtten

Van dâ jungske, zoo geliefd!
Hij, acherm! is ons ontvallen...
Gij bint nou geliefd van allen,
Bluunke dâ nog overblijft!

Kroonprinsesje,
'k Bin gen besje
Die oe waorzezt uut de kaort;
Maor dâ durf ik profetieren:
Ens zulde over ons regieren
As 'en Keunigin, ons waord!

God zal 't geven!
't Nog beleven
Zal ik, stakker, nie... och neê!
Maor daorboven zâ'k 'et heuren,
En dan — as dâ mag gebeuren —
Roep ik mee: hoezee, hoezee!

BEDELVAERZEN.

(In den Watersnood van Januari 1880.)

Heeft ooit mijn lied — voor u gezongen
Meestal in blijden, ronden toon —
Een lach geplooid op frissche koon,
Het oude harte doen verjongen,

Of 't zedelooze lied verdrongen
Waar 't zich gezet had metterwoon:
Welnu, dat was mijn eenig loon
Dat ik voor 't zingen had bedongen.

Nu kom ik stout op waterlaarzen
En bied als „watersnood-poët”
Dit klinkdicht aan als bedelvaerzen.

Och, geef daarvoor wat brood en kleeren,
Help de armen uit gebrek en leed:
Dan wacht u 't heerlijk loon des Heeren.

INHOUD.

	Bladz.		Bladz.
Bij den eersten druk	VII	Ons Truitje	83
Vertellingen en Navertellingen.		De Souffleur	86
De Bewaarschool	3	Ik weet niet wat me scheelt .	89
Een snee door den neus . . .	8	Recht door zee	92
De Fugger-hond	12	De Kwakzalver	96
Van een pomp die piepte . .	18	Het Dessert	98
De loopende Lessenaar . . .	25	Menschen lijken op piano's .	100
Kuuklekuu!	27	De Kikkers	103
Raad in den put	32	Dronkemanspraatje	107
De vervulde wensch	36	Jan Speelman	108
De twee Ezels	37	De Puik-bouffante	110
Levi Zadoc	40	De uitgespeelde Muzikant .	113
De proef op de som	46	Weten en Vergeten	116
Zoo gaat het!	49	Kermispretje	120
De Vos en de Raaf	51	Het Muisje	123
De Torenbrand	53	De ziekte der geleerden . .	126
Graaf Drink	56	Afscheidslied	130
Een Sprook met een Spook .	60	Tusculum	132
Een mooie dag met een lee- lijke poets	65	Al ben ik klein	134
Gesnapt	68	Op de Stoomboot	137
Liederen en Refreinen.		Wiegelielje	139
Jammerklacht van een aap .	73	Twee Moeders	141
Het Pootje	81	Het Kind aan de Moeder .	142
		De Ouders aan het Kind .	143

	Bladz.		Bladz.
Moeders Meizang	144	Toespraak van Sinterklaas op	
Een Troostbloem	146	een kostschool	189
In een hoekske met een boekske	147	Nieuwjaar te Nijmegen. . .	197
Aan den Waterkant	151	Hiep voorwaarts!	202
In den Herfst	153	Dien nacht viel er één in hun	
<i>Velerlei.</i>		handen	206
Poëtische vlucht	157	Vóór den Scheurkalender . .	207
De hollandsche Jongens . .	158	Het portret van den Paus . .	210
Acht Buurvrouwen en zeven		Aan een jonge Weduwe . . .	214
Hoofdzonden	161	Afgewonnen	217
Toost op de Koffie	167	De laatste levensvonk . . .	219
Romance van den Recensent.	170	Aan eene Honderdjarige . .	220
De Haarkundige	172	Aan Hendrik Conscience . .	221
De Luiaard	177	Aan de Baker van Hildebrand	222
Lord Spleen	180	Grootje aon 't Prinsesje . .	225
De Neus	183	Bedelvaerzen	228

Grootmoeder, Stop-machine en Grootvader (De Weerwolf) zijn opgenomen in KRIEKENDE KRIEKSKE, Betuwsche gedichten, *tweede druk*.

Pas op voor de brug, De Slotenmakersknecht, De Barbier, 'k Ben zoo verdrietig, De bierproef te München en Mevrouw Kat tot Katten zijn opgenomen in GERMANIA'S DICHTBLOEMEN, *tweede druk*.

Lees op blz. 39 laatste regel, derde woord: dien

» » 68 eerste » , laatste » : dat,

» » 103 zesde » , derde » : Montagnards

MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN DE »DRUKKERIJ BOGAERTS.»

